

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

3ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε την 15-7-2022 με την εξής σύνθεση: Μιχαήλ Διαθεσόπουλος, Πρόεδρος και Εισηγητής, Σωτηρία Σταματοπούλου και Μαρία Βύρρα, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 6-6-2022 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 803/6-6-2022 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...», νόμιμα εκπροσωπούμενου.

Κατά της ανώνυμης εταιρείας «...», νομίμως εκπροσωπούμενης.

Με την ως άνω προδικαστική προσφυγή, ο προσφεύγων ζητά την ακύρωση της απόφασης της ... πρώτον, να κατακυρώσει στον οικονομικό φορέα ... τη σύμβαση, στην οποία κατέτεινε το από 18-4-2022 αίτημα για προσφορά του και δεύτερον, να μην λάβει υπόψη της βελτιωμένη προσφορά που υπέβαλε ο προσφεύγων στις 10.5.2022, στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης για την προμήθεια συμβατικού σκάφους ... (ενδεικτικά χωρητικότητας 150.000-174.000 cbm) προς χρήση ως πλωτή αποθήκη φυσικού αερίου, η πρόσκληση περί της οποίας, ως και το αίτημα για υποβολή προσφοράς, κοινοποιήθηκαν την 18-4-2022. Η ... κοινοποίησε στον προσφεύγοντα την 5-7-2022 τις Απόψεις της, ο δε προσφεύγων υπέβαλε το από 11-7-2022 υπόμνημά του.

Οι διάδικοι, κατόπιν αιτήματος του προσφεύγοντα, σωρευθέντος στην προσφυγή του, κλήθηκαν με την από 8-7-2022 κοινοποιηθείσα σε αυτούς Πράξης του Κλιμακίου, για ακρόαση ενώπιον του Κλιμακίου, την 15-7-2022 (ώρα 17.30), κατ' άρ. 365 παρ. 4 Ν. 4412/2016, αμφότεροι δε παρέστησαν και ανέπτυξαν προφορικά τους ισχυρισμούς τους, νομίμως εκπροσωπούμενοι, ο μεν προσφεύγων εκ των ... και ..., η δε ... εκ των ... και ..., νομίμως εξουσιοδοτηθέντων αντιστοίχως.

Η συζήτηση άρχισε αφού το Κλιμάκιο άκουσε τον Εισηγητή.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής κατεβλήθη κατ' άρ. 5 ΠΔ 39/2017 και άρ. 363 Ν. 4412/2016 παράβολο με αρ. ... και ποσού ευρώ 2.155. Σε κάθε πάντως περίπτωση, δεν προκύπτει συγκεκριμένη αξία της υπό ανάθεση σύμβασης από τα έγγραφα της διαδικασίας και άρα, κατ' άρ. 363 παρ. 1 περ. γ' Ν. 4412/2016, αρκεί παράβολο 600 ευρώ, με συνέπεια το υπόλοιπο μέρος του παραβόλου να έχει αχρεωστήτως καταβληθεί και επομένως, ούτως ή άλλως και ανεξαρτήτως έκβασης της προσφυγής, είναι επιστρεπτέο.

2. Επειδή, για την υπαγωγή διαφοράς στο πεδίο εφαρμογής Βιβλίου IV Ν. 4412/2016 και άρα και στην αρμοδιότητα της ΕΑΔΗΣΥ, ως και για την απονομή της εκεί προβλεπόμενης προστασίας, θα πρέπει αυτή να αναφύεται εκ διαδικασία ανάθεσης σύμβασης υπαγόμενης στο Βιβλίο I ή το Βιβλίο II Ν. 4412/2016 ή στο Ν. 4413/2016, σύμφωνα και με το άρ. 345 Βιβλίου IV Ν. 4412/2016 («1. Οι διατάξεις του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 345 έως 374) εφαρμόζονται στις διαφορές που προκύπτουν κατά τη διαδικασία ανάθεσης και τροποποίησης συμβάσεων του παρόντος νόμου... 2. Οι διατάξεις του παρόντος Βιβλίου εφαρμόζονται και στις διαφορές που προκύπτουν κατά τη διαδικασία ανάθεσης συμφωνιών - πλαίσιο, συμβάσεων παραχώρησης και δυναμικών συστημάτων αγορών, καθώς των τροποποιήσεων αυτών. 3. Ως «αναθέτουσες αρχές» κατά τις διατάξεις του παρόντος βιβλίου νοούνται οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς της περ. 1 της παρ. 1 του άρθρου 2.»), ως και αναγκαία, η διαδικασία να διενεργείται από φορέα εμπύπτοντα στην έννοια της «αναθέτουσας αρχής» ή του «αναθέτοντα φορέα», η δε σύμβαση να υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 4412/2016 (ή του Ν. 4413/2016). Κατ' άρ. 2 παρ. 1 Ν. 4412/2016 ορίζονται τα ακόλουθα «1. Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί: 1) α) ως «αναθέτουσες αρχές» νοούνται το κράτος, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή οι ενώσεις μιας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου και οι αναθέτουσες αρχές κατά την

έννοια του άρθρου 223 και β) ως «αναθέτοντες φορείς» νοούνται οι αναθέτοντες φορείς κατά την έννοια του άρθρου 224, 2) ως «κεντρικές κυβερνητικές αρχές (ΚΚΑ)», νοούνται οι αναθέτουσες αρχές που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Α' και, εφόσον έχουν επέλθει διορθώσεις ή τροποποιήσεις, οι φορείς που τις έχουν διαδεχθεί, 3) ως «μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές» νοούνται όλες οι αναθέτουσες αρχές που δεν είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές, 4) ως «οργανισμοί δημοσίου δικαίου» νοούνται οι οργανισμοί που έχουν όλα τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: α) έχουν συσταθεί για το συγκεκριμένο σκοπό της κάλυψης αναγκών γενικού συμφέροντος, που δεν έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα, β) έχουν νομική προσωπικότητα και γ) χρηματοδοτούνται, κατά το μεγαλύτερο μέρος, από τις κρατικές αρχές, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου ή η διαχείριση των οποίων υπόκειται σε έλεγχο ασκούμενο από τους οργανισμούς αυτούς ή έχουν διοικητικό, διευθυντικό ή εποπτικό συμβούλιο, του οποίου περισσότερο από το ήμισυ των μελών διορίζεται από τις κρατικές αρχές, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή από άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου, 5) ως «δημόσιες συμβάσεις» και ως «συμβάσεις έργων, μελετών, υπηρεσιών και προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας, οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών ή αναθετόντων φορέων, αντίστοιχα, και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την εκπόνηση μελετών, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών.». Άρα, η υπαγωγή της διαφοράς στο Βιβλίο IV Ν. 4412/2016 προϋποθέτει την υπαγωγή της σύμβασης επί της αναθέσεως της οποίας, αναφέεται, στο Ν. 4412/2016 και την ιδιότητα του φορέα που την αναθέτει είτε ως «αναθέτουσας αρχής» είτε ως «αναθέτοντα φορέα», όπως αντιστοίχως ανωτέρω ορίζονται. Περαιτέρω, κατ' άρ. 221 παρ. 1-2 Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «1. Το παρόν Βιβλίο (άρθρα 222 έως 338) θεσπίζει κανόνες για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης που πραγματοποιούνται από αναθέτοντες φορείς για συμβάσεις και διαγωνισμούς μελετών, ανεξαρτήτως της εκτιμώμενης αξίας αυτών, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στα επιμέρους άρθρα του παρόντος Βιβλίου. 2. Διαδικασία

σύναψης σύμβασης κατά την έννοια του παρόντος Βιβλίου, είναι η διαδικασία για την απόκτηση έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών από οικονομικούς φορείς που επιλέγονται από έναν ή περισσότερους αναθέτοντες φορείς, εφόσον τα εν λόγω έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες προορίζονται για την εκτέλεση μιας εκ των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στα άρθρα 228 έως 234.» και άρα, η υπαγωγή διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης στο Βιβλίο II Ν. 4412/2016 εξαρτάται από την υπαγωγή του φορέα που αναθέτει τη σύμβαση στην έννοια του «αναθέτοντος φορέα», όπως ορίζεται εκ του άρ. 224 του ιδίου Βιβλίου II Ν. 4412/2016, διάταξη στην οποία παραπέμπει και το ανωτέρω άρ. 2 παρ. 1 περ. 1 υποπερ. β' Ν. 4412/2016. Ο ορισμός αυτός λαμβάνει χώρα, κατ' άρ. 224 ως εξής και κατά μεταφορά στην εθνική έννομη τάξη, του άρ. 4 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ «1. Για τους σκοπούς του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 222 έως 338) αναθέτοντες φορείς είναι εκείνοι οι οποίοι: α) είναι αναθέτουσες αρχές ή δημόσιες επιχειρήσεις, οι οποίες ασκούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 228 έως 234· β) αν δεν είναι αναθέτουσες αρχές ή δημόσιες επιχειρήσεις, ασκούν, μεταξύ των δραστηριοτήτων τους, κάποια από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 228 έως 234 ή συνδυασμό τέτοιων δραστηριοτήτων και λειτουργούν επί τη βάση ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων τα οποία εκχωρεί αρμόδια αρχή της Ελλάδας.». Συνεπώς, ως αναθέτοντες φορείς για την υπαγωγή στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου II Ν. 4412/2016 ορίζονται δύο κατηγορίες φορέων, πρώτον οι αναθέτουσες αρχές και δημόσιες επιχειρήσεις και δεύτερον, λοιποί φορείς που ασκούν δραστηριότητα εμπίπτουσα στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου II και συγχρόνως «λειτουργούν επί τη βάση ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων, τα οποία εκχωρεί αρμόδια αρχή της Ελλάδας» Περαιτέρω, κατά την παρ. 2 του ως άνω άρ. 224 «2. Ως «δημόσια επιχείρηση» νοείται κάθε επιχείρηση στην οποία οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ασκούν, άμεσα ή έμμεσα, δεσπόμενη επιρροή λόγω κυριότητας, χρηματοδοτικής συμμετοχής ή των κανόνων που τη διέπουν. Η δεσπόμενη επιρροή εκ μέρους των αναθετουσών αρχών τεκμαίρεται σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις στις οποίες οι εν λόγω αρχές, άμεσα ή έμμεσα: α) κατέχουν την πλειοψηφία του εγγεγραμμένου κεφαλαίου

της επιχείρησης ή β) ελέγχουν την πλειοψηφία των ψήφων που συνδέονται με τις μετοχές που εκδίδει η επιχείρηση ή γ) μπορούν να διορίζουν περισσότερα από τα μισά μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου της επιχείρησης. 3. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, «ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα» νοούνται τα δικαιώματα που εκχωρούνται από αρμόδια αρχή της Ελλάδας μέσω οιασδήποτε διάταξης νόμου ή διοικητικής πράξης που έχει ως αποτέλεσμα να περιορίζει την άσκηση των δραστηριοτήτων οι οποίες ορίζονται στα άρθρα 228 έως 234 σε έναν ή περισσότερους φορείς, και η οποία επηρεάζει ουσιωδώς την ικανότητα άλλων φορέων να ασκούν τέτοιου είδους δραστηριότητα. Τα δικαιώματα που έχουν εκχωρηθεί μέσω διαδικασίας στην οποία έχει διασφαλιστεί επαρκής δημοσιότητα και στην περίπτωση που η εκχώρηση των εν λόγω δικαιωμάτων βασίστηκε σε αντικειμενικά κριτήρια δεν συνιστούν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου. Οι διαδικασίες αυτές περιλαμβάνουν: α) διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, σύμφωνα με το Βιβλίο Ι (άρθρα 3 έως 221), το ν. 3978/2011, τις διατάξεις με τις οποίες εναρμονίζεται η νομοθεσία στην Οδηγία 2014/23/ΕΕ ή το παρόν Βιβλίο (άρθρα 222 έως 338)· β) διαδικασίες, σύμφωνα με άλλες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης, που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙ του Προσαρτήματος Β΄, οι οποίες διασφαλίζουν ικανοποιητική εκ των προτέρων διαφάνεια για τη χορήγηση αδειών με βάση αντικειμενικά κριτήρια.».

3. Επειδή, επομένως, η υπαγωγή της νυν διαφοράς στην αρμοδιότητα της ΕΑΔΗΣΥ και στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙV Ν. 4412/2016, προϋποθέτει, ότι η ..., αν δεν συνιστά «αναθέτουσα αρχή» ή «δημόσια επιχείρηση» και άρα, δεν υπάγεται στην περ. α' παρ. 1 άρ. 224 Ν. 4412/2016, τουλάχιστον λειτουργεί βάσει «ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων» κατά το ανωτέρω άρ. 224 παρ. 1 περ. β' Ν. 4412/2016 και σύμφωνα με την έννοια των τελευταίων, όπως ορίζονται εκ του άρ. 224 παρ. 3 Ν. 4412/2016. Η υπαγωγή των δικαιωμάτων βάσει των οποίων λειτουργεί η ... (και όπως αυτά ορίζονται κατά τα παραπάνω εκ του νόμου 4001/2011) στο άρ. 224 παρ. 3 Ν. 4412/2016

προϋποθέτει ότι σωρευτικά, πρώτον και όσον αφορά τον τρόπο απονομής των δικαιωμάτων, αυτά να εκχωρήθηκαν από αρμόδια αρχή της Ελλάδας μέσω διάταξης νόμου και διοικητικής πράξης, προϋπόθεση που κατά τα ανωτέρω προφανώς και συντρέχει (δεδομένου, ότι τα οικεία δικαιώματα της ..., απονεμήθηκαν στην τελευταία ευθέως, εκ των παραπάνω διατάξεων τυπικού νόμου). Δεύτερον, ότι τα δικαιώματα αυτά είναι εκ φύσεως τους «ειδικά ή αποκλειστικά» και συγκεκριμένα, όπως η παρ. 3 ορίζει την έννοια των ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων, θα πρέπει η απονομή αυτών των δικαιωμάτων δια των ανωτέρω διατάξεων νόμου, να έχει ως «αποτέλεσμα να περιορίζει την άσκηση των δραστηριοτήτων οι οποίες ορίζονται στα άρθρα 228 έως 234 σε έναν ή περισσότερους φορείς, και η οποία επηρεάζει ουσιωδώς την ικανότητα άλλων φορέων να ασκούν τέτοιου είδους δραστηριότητα.». Δηλαδή, προκειμένου τα δικαιώματα να νοούνται ως «ειδικά και αποκλειστικά» για τους σκοπούς εφαρμογής του άρ. 224 παρ. 1 περ. β' Ν. 4412/2016, θα πρέπει το πλαίσιο διατάξεων νόμου που τα εκχώρησε στη ... να είχε ως αποτέλεσμα συγχρόνως, τόσο τον περιορισμό της δυνατότητας άσκησης της οικείας δραστηριότητας σε συγκεκριμένο ή συγκεκριμένους φορείς, όσο την ουσιώδη επιρροή στην ικανότητα, άλλων φορέων πέραν των παραπάνω συγκεκριμένων, να ασκούν την οικεία δραστηριότητα. Άρα, για να θεωρηθεί το δικαίωμα ως «ειδικό ή αποκλειστικό», δεν αρκεί να απονεμήθηκε με πράξη (της νομοθετικής ή εκτελεστικής εξουσίας) σε συγκεκριμένο φορέα, αλλά θα πρέπει επιπλέον το δικαίωμα να είναι τέτοιο, ώστε αυτή η απονομή του στον συγκεκριμένο φορέα, ταυτόχρονα να περιορίζει ουσιωδώς τον ανταγωνισμό και δη, τη δυνατότητα ανάπτυξης ανταγωνισμού στην οικεία αγορά, δια του ουσιώδους περιορισμού (και όχι αναγκαία κατάργηση ή άνευ ετέρου αποκλεισμό) της δυνατότητας άλλων φορέων, πλην του συγκεκριμένου, να εισέλθουν και να δραστηριοποιηθούν στη σχετική αγορά. Τρίτον, για τη συνδρομή των σωρευτικά απαιτούμενων όρων κατάφασης της έννοιας του «ειδικού και αποκλειστικού δικαιώματος» ιδρύεται και επιπλέον αρνητική προϋπόθεση. Τούτο, αφού εξ ορισμού αποκλείεται η υπαγωγή στην έννοια αυτή, δικαιωμάτων που εκχωρήθηκαν μέσω διαδικασίας, όπου διασφαλίστηκε επαρκής δημοσιότητα και

εφαρμόστηκαν αντικειμενικά κριτήρια. Εξάλλου, η ίδια διάταξη του άρ. 224 παρ. 3 παραπέμπει και στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Β' Ν. 4412/2016, το οποίο περιλαμβάνει νομοθετικές πράξεις της ΕΕ, η διενέργεια διαδικασιών απονομής δικαιωμάτων επί των οποίων εξ ορισμού και εκ του νόμου θεωρείται πως διασφαλίζει ικανοποιητική εκ των προτέρων διαφάνεια και χορήγηση βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και άρα, πληροί τους όρους της ανωτέρω αρνητικής προϋπόθεσης. Συνεπώς, εφόσον τα δικαιώματα απονεμήθηκαν βάσει διαδικασίας προβλεπόμενης σε νομοθετική πράξη της ΕΕ που περιλαμβάνεται στο ως άνω ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Β' τότε άνευ ετέρου και αμαχήτως θεωρείται, ότι τα δικαιώματα αυτά δεν εμπίπτουν στην έννοια του «ειδικού ή αποκλειστικού» και κατ' αποτέλεσμα, ο φορέας στον οποίο απονεμήθηκαν δεν υπάγεται στην περ. β' παρ. 1 άρ. 224 Ν. 4412/2016 και άρα, δεν φέρει την ιδιότητα (εφόσον βέβαια δεν είναι δημόσια επιχείρηση ή αναθέτουσα αρχή) «αναθέτοντος φορέα» για τους σκοπούς του Ν. 4412/2016. Στο δε ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Β «ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟ 3 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 251 ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΙΙ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΝΟΜΟΥ» περιλαμβάνεται και «Α. Μεταφορά ή διανομή φυσικού αερίου ή θερμότητας: Οδηγία 2009/73/ΕΚ Ενσωματώθηκε με τον ν. 4001/2011 (ΦΕΚ 179/Α'/22.08.2011) "Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ"». Εξάλλου, όπως και το Προσίμιο της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ αναγνωρίζει «(20) Η έννοια των ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων αποτελεί κεντρικό στοιχείο στον ορισμό του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, καθώς οι φορείς που δεν είναι ούτε αναθέτουσες αρχές ούτε δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας υπόκεινται στις διατάξεις της μόνο στον βαθμό που ασκούν μία από τις δραστηριότητες που καλύπτονται βάσει τέτοιου είδους δικαιωμάτων. Είναι συνεπώς σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι δικαιώματα που έχουν εκχωρηθεί μέσω διαδικασίας που βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια, ιδίως σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης, και για την οποία έχει διασφαλιστεί επαρκής δημοσιότητα, δεν συνιστούν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα για τους σκοπούς της παρούσας

οδηγίας. Στην εν λόγω νομοθεσία θα πρέπει να περιλαμβάνονται η οδηγία 2009/73/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (9), η οδηγία 2009/72/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (10), η οδηγία 97/67/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (11), ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (12), και ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (13). Θα πρέπει επίσης να διευκρινιστεί ότι ο ανωτέρω κατάλογος νομοθεσίας δεν είναι εξαντλητικός και ότι δικαιώματα οιασδήποτε μορφής που παρέχονται, μεταξύ άλλων με πράξεις εκχώρησης, μέσω διαδικασίας που βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια και για την οποία έχει διασφαλιστεί επαρκής δημοσιότητα, δεν συνιστούν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα για τους σκοπούς του καθορισμού του προσωπικού πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. ... Θα πρέπει συνεπώς να διευκρινιστεί ότι ένας φορέας που έχει κερδίσει το αποκλειστικό δικαίωμα να παρέχει συγκεκριμένη υπηρεσία σε συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή ύστερα από διαδικασία που βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια για την οποία έχει εξασφαλιστεί επαρκής διαφάνεια, δεν θα αποτελούσε, εάν επρόκειτο για ιδιωτικό οργανισμό, αναθέτοντα φορέα αλλά ωστόσο θα ήταν ο μόνος φορέας που θα μπορούσε να παράσχει τη δεδομένη υπηρεσία στην εν λόγω περιοχή.» Οι ως άνω δεύτερη και τρίτη, προϋποθέσεις συνδέονται άλλωστε, μεταξύ τους, αφού η ίδια η φύση του «ειδικού ή αποκλειστικού» δικαιώματος ως εκείνου που περιορίζει τον δυνητικό ανταγωνισμό σε συγκεκριμένους φορείς, συγχρόνως περιορίζοντας ουσιαστικά τη δυνατότητα των υπολοίπων να ανταγωνισθούν αποτελεσματικά (βλ. ανωτέρω δεύτερη προϋπόθεση) συνέχεται με τον τρόπο με τον οποίο οικεία δικαιώματα και άδειες που απαιτούνται για τη δραστηριοποίηση στην αγορά, απονέμονται. Ειδικότερα, όπως έγινε δεκτό επί του ορισμού της ενωσιακής προελεύσεως έννοιας των «ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων», από την ενωσιακή νομολογία (ΔΕΚ, Υπόθεση C302/94 *The Queen v. Secretary of State for Trade and Industry, ex parte British Telecommunications plc*, ECR 1996 I-8417) και ασχέτως ότι έρεισμα του ορισμού αυτού, ως και της οικείας νομολογίας υπήρξαν τα αντίστοιχα

δικαιώματα επί των, ομοίως με τη μεταφορά φυσικού αερίου, δικτυακής δομής, τηλεπικοινωνιακών αγορών (που αποτέλεσαν τον πρώτο κλάδο που έτυχε ενωσιακής κλαδικής ρύθμισης προς άνοιγμα στον ανταγωνισμό), χωρίς όμως να μεταβάλλονται οι κανόνες και αρχές διαπίστωσης τέτοιας «αποκλειστικής ή ειδικής» φύσεως, ως «αποκλειστικά ή ειδικά» δικαιώματα, [νοούνται] δηλαδή δικαιώματα «τα οποία χαρακτηρίζονται από τη διακριτική εξουσία την οποία το κράτος ασκεί σε διάφορους βαθμούς όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών» (ανωτέρω Απόφαση ΔΕΚ, σκ. 27). Περαιτέρω (σκ. 39) «[π]ράγματι, τα δικαιώματα που χορηγούνται με μια τέτοια άδεια είναι αποκλειστικά ή ειδικά, σύμφωνα με τα κριτήρια που το εθνικό δικαστήριο παρουσιάζει ως αντικειμενικά, ανάλογα και μη δημιουργούντα διακρίσεις, και δεν έχουν ως αποτέλεσμα να περιορίζουν τον αριθμό των επιχειρήσεων που εκμεταλλεύονται δίκτυα ή δημόσιες τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες.», ενώ (σκ. 41) «προνόμια τέτοιου είδους, τα οποία έχουν απλώς σκοπό να διευκολύνουν την εγκατάσταση των δικτύων από τους εν λόγω φορείς και τα οποία χορηγούνται ή μπορούν να χορηγηθούν σε όλους τους φορείς, δεν παρέχουν στους δικαιούχους ουσιώδες πλεονέκτημα σε σχέση με τους δυνητικούς ανταγωνιστές τους.». Επιπλέον (σκ. 33-34 ανωτέρω Απόφασης ΔΕΚ) «[η] κατά το κοινοτικό δίκαιο έννοια των αποκλειστικών και ειδικών δικαιωμάτων, ειδικότερα καθόσον αφορά τα ειδικά δικαιώματα στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, διευκρινίστηκε στη συνέχεια από την Επιτροπή με την πρόσφατη οδηγία 94/46/ΕΚ, της 13ης Οκτωβρίου 1994¹⁵, η οποία εκδόθηκε κατόπιν αποφάσεως που εξέδωσε το Δικαστήριο στις 17 Νοεμβρίου 1992 στην υπόθεση Ισπανία κ.λπ. κατά Επιτροπής¹⁶. Μολονότι είναι αληθές ότι η οδηγία αυτή δεν μεταβάλλει ρητώς περιοριστικά την έννοια των αποκλειστικών ή ειδικών δικαιωμάτων της οδηγίας ONP, κατά το μέτρο που αναφέρεται ρητώς μόνον στην οδηγία 90/388, αντικείμενο της προαναφερθείσας αποφάσεως του Δικαστηρίου, εντούτοις συνιστά χρήσιμο σημείο αναφοράς για τον καθορισμό της έννοιας αυτής. 34. Η οδηγία 94/46 διευκρινίζει στο άρθρο 2, στοιχείο α', σημείο ii, ότι τα ειδικά δικαιώματα είναι τα δικαιώματα τα οποία χορηγεί κράτος μέλος σε περιορισμένο [βλ. και

Συνεκδικασθείας υποθέσεις C-271/90, C-281/90 και C-289/90 (Συλλογή 1992, ο. 1-5833). Με την απόφαση αυτή, παρόλο που επιβεβαίωσε το κύρος της οδηγίας 90/388, το Δικαστήριο την ακύρωσε εν μέρει κατά το μέτρο που αναφέρεται στα ειδικά δικαιώματα λόγω του ότι δεν προκύπτει με ακρίβεια ούτε από το άρθρο ούτε από την αιτιολογία της διατάξεως το είδος των δικαιωμάτων στα οποία συγκεκριμένα αναφέρεται, ούτε για ποιο λόγο η ύπαρξη των δικαιωμάτων αυτών είναι αντίθετη προς τις διατάξεις της Συνθήκης.] αριθμό επιχειρήσεων μέσω οποιωνδήποτε νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών μηχανισμών, οι οποίοι σε δεδομένη γεωγραφική περιοχή, «— περιορίζουν σε δυο ή περισσότερες τον αριθμό των επιχειρήσεων αυτών στις οποίες επιτρέπεται να παρέχουν υπηρεσία ή να αναλάβουν δραστηριότητα, βάσει κριτηρίων που δεν είναι αντικειμενικά, αναλογικά ή αμερόληπτα, ή — υποδεικνύουν, βάσει κριτηρίων διαφορετικών από τα προαναφερθέντα, περισσότερες ανταγωνίστριες επιχειρήσεις, στις οποίες επιτρέπεται να παρέχουν υπηρεσία ή να αναλάβουν δραστηριότητα, ή — παρέχουν σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, βάσει κριτηρίων διαφορετικών από τα προαναφερθέντα, νομοθετικά ή κανονιστικά πλεονεκτήματα που επηρεάζουν ουσιαστικά τη δυνατότητα οποιασδήποτε άλλης επιχείρησης να παράσχει την ίδια τηλεπικοινωνιακή υπηρεσία ή να αναλάβει την ίδια δραστηριότητα στον ίδιο γεωγραφικό χώρο και υπό ουσιαστικά αντίστοιχες συνθήκες». Οι ανωτέρω περιπτώσεις, που όρισε η νομολογία ως ιδρύουσες τέτοια «ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα» τίθενται διαζευκτικά.

4. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, προκύπτει, ότι για την ιδιότητα του δικαιώματος ως «ειδικού ή αποκλειστικού» θα πρέπει όχι απλώς να απονεμηθεί αυτό σε συγκεκριμένο ή συγκεκριμένους φορείς εκ του νόμου ή ακόμα και η απονομή του συγκεκριμένου επιμέρους δικαιώματος στον συγκεκριμένο φορέα ή τους συγκεκριμένους φορείς να έλαβε χώρα άνευ αντικειμενικών και αναλογικών κριτηρίων, αλλά θα πρέπει ταυτόχρονα να περιοριστεί και ο δυνητικός κύκλος των ασκούντων την αυτή δραστηριότητα στην αυτή αγορά είτε μόνο στον ίδιο ανωτέρω φορέα ή τους ίδιους ανωτέρω φορείς, ήτοι αποκλείοντας άλλους φορείς, πλην του/των συγκεκριμένου/ων να

αναπτύξουν την αυτή δραστηριότητα. Εναλλακτικά, θα πρέπει να συντρέχει περίπτωση, όπου και μεν καταρχήν επιτρέπεται η δραστηριοποίηση περισσότερων ανταγωνιστών, πλην όμως αυτή η δραστηριοποίηση, επιτρέπεται βάσει μη αντικειμενικών, αναλογικών και αμερόληπτων κριτηρίων, δηλαδή θεσπίζεται σύστημα απονομής τέτοιων δικαιωμάτων δραστηριοποίησης, το οποίο δεν ερείδεται σε τέτοια κριτήρια. Εναλλακτικά τέλος, για την κατάφαση δικαιώματος ως «ειδικού ή αποκλειστικού» αρκεί η περίπτωση, όπου πάντως δεν απονέμονται απλώς δικαιώματα δραστηριοποίησης, αλλά επιπλέον, παρέχονται (άνευ αντικειμενικών, αναλογικών και αμερόληπτων κριτηρίων) και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα σε επιμέρους φορείς και μάλιστα τέτοια πλεονεκτήματα, ώστε να περιορίζουν αυτά ουσιωδώς (και όχι κατ' ανάγκη, να εμποδίζουν πλήρως) τους υπόλοιπους φορείς (δηλαδή, αυτούς που τελούν σε ανταγωνιστικό μειονέκτημα) από τη δραστηριοποίηση στον ίδιο γεωγραφικό χώρο και υπό «ουσιαστικά αντίστοιχες συνθήκες». Συναφώς (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, EXPLANATORY NOTE – UTILITIES DIRECTIVE DEFINITION OF EXCLUSIVE OR SPECIAL RIGHTS, Document CC/2004/33 της 18.6.2004, σημ. 5), ως τέτοια δικαιώματα «αποκλειστικής ή ειδικής φύσης» έχουν οριστεί όσα ουσιωδώς επηρεάζουν τη δυνατότητα άλλων επιχειρήσεων να εκτελέσουν την ίδια δραστηριότητα στην ίδια γεωγραφική αγορά και υπό ουσιωδώς ισότιμες συνθήκες. Ακόμη όμως και αν τα δικαιώματα που απολαμβάνει ο φορέας είναι «αποκλειστικής ή ειδικής» φύσης, τούτο δεν συνεπάγεται άνευ ετέρου την υπαγωγή του στην έννοια του «αναθέτοντος φορέα», παρά μόνο αν απέκτησε ή διατηρεί τα οικεία δικαιώματα, επί τη βάσει κριτηρίων που είναι αντικειμενικά, αναλογικά και δεν δημιουργούν διακρίσεις. Τούτο δεν αποκλείει την εκ μέρους ιδιωτικού φορέα κτήση και διατήρηση τέτοιων δικαιωμάτων κατά τρόπο που αυτός υπάγεται στην έννοια του αναθέτοντος φορέα, όπως στην περίπτωση (βλ. ανωτέρω EXPLANATORY NOTE, σημ. 7), πρώην δημόσιας επιχείρησης που δημιουργήθηκε για την εκτέλεση συγκεκριμένης δραστηριότητας εξ όσων υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ (και προηγουμένως, της Οδηγίας 2004/17/ΕΚ) και η οποία εν συνεχεία ιδιωτικοποιήθηκε. Πλην όμως, η υπαγωγή

στην έννοια του αναθέτοντος φορέα προϋποθέτει και την ίδια την «αποκλειστική και ειδική» φύση των δικαιωμάτων που απολαμβάνει, σύμφωνα με όσα προεκτέθηκαν. Επομένως, στην τελευταία αυτή περίπτωση, δεν αρκεί να απονέμονται εκτός από το δικαίωμα και απλώς τυχόν οποιαδήποτε ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, αλλά θα πρέπει τα πλεονεκτήματα αυτά να είναι τόσο ισχυρά ή τέτοιας φύσης, ώστε οι λοιποί δυνητικοί ή πραγματικοί ανταγωνιστές να αντιμετωπίζουν σοβαρά εμπόδιου εισόδου ή και παραμονής στην αγορά ή να αντιμετωπίζουν συνθήκες μη ισότιμες εις βάρος τους (ακόμη και δυνάμενοι οι ανταγωνιστές αυτοί, να επιβιώσουν μεν καταρχήν, στην αγορά, πλην όμως, χωρίς δυνατότητα και μάλιστα, εξαιτίας ακριβώς του πλεονεκτήματος ή της ειδικής προστασίας που απονεμήθηκε στο συγκεκριμένο φορέα, να αναπτύξουν τη δραστηριότητά τους ισότιμα, δηλαδή σε συνθήκες, όχι αναγκαία ίδιες, αλλά τουλάχιστον αντίστοιχες με αυτές καταρχήν, υπό τις οποίες δραστηριοποιείται ο συγκεκριμένος φορέας, ήτοι να βιώνουν αυτοί οι λοιποί φορείς ένα διαφορετικό και δυσμενέστερο καθεστώς δραστηριοποίησης, με συνέπεια εκ του αποτελέσματος, η όποια ανταγωνιστική τους δυνατότητα να είναι εξαρχής περιορισμένη υπέρ του συγκεκριμένου, απολαμβάνοντος τα οικεία προνόμια, φορέα). Άλλωστε, ο ενωσιακός νομοθετικός σκοπός επέκτασης της ενωσιακής ρύθμισης επί των διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων και η δικαιολόγηση εφαρμογής των ενωσιακών κανόνων δημοσίων συμβάσεων επί φορέων που δεν συνιστούν δημόσιες επιχειρήσεις, αλλά ιδιωτικές (ήτοι αυτές του νυν άρ. 224 παρ. 1 περ. β' Ν. 4412/2016), ανάγεται ακριβώς στην εκ μέρους τους δραστηριοποίηση επί τη βάσει απονομής σε αυτούς «ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων», δικαιωμάτων, που, σε συνδυασμό και με τον συνήθως, δικτυακό χαρακτήρα των οικείων αγορών, συνιστούν μέσα περιορισμού του ανταγωνισμού, επειδή απομειώνουν ουσιωδώς ή καταργούν κάθε αποτελεσματική ανταγωνιστική πίεση (βλ. σχετικά, Προοίμιο Οδηγίας 2014/25, σημ. 1 «Ένας άλλος λόγος να συνεχιστεί η ρύθμιση των προμηθειών στους εν λόγω τομείς είναι ο κλειστός χαρακτήρας των αγορών στις οποίες δραστηριοποιούνται οι φορείς, λόγω της ύπαρξης ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων που έχουν χορηγηθεί από τα κράτη μέλη όσον αφορά την

τροφοδότηση, τη διάθεση ή τη λειτουργία των δικτύων για την παροχή της συγκεκριμένης υπηρεσίας.» και βλ. και Ευρωπαϊκή Επιτροπή, GREEN PAPER on the modernisation of EU public procurement policy Towards a more efficient European Procurement Market /* COM/2011/0015 final */, σημ. 1.3, επί της προϋσχύσασας αντίστοιχης Οδηγίας 2004/17/ΕΚ «These sectors have certain features in common: they are network industries, i.e. they involve the use of a physical or "virtual" network (e.g. pipelines, electricity grids, postal infrastructures, railway lines etc.), or they exploit geographical areas, normally on an exclusive basis, in order to provide terminal facilities or to prospect for and eventually extract minerals (oil, gas, coal etc.). further characteristic of these sectors is that the activities in question are carried out not only by public authorities, but also - and in some Member States above all - by commercial companies, whether they be public undertakings or private companies operating on the basis of special or exclusive rights. A major reason for introducing public procurement rules for these sectors was the closed nature of the markets in which the operators are active, owing to the existence of special or exclusive rights granted by the Member States concerning the supply to, provision or operation of networks for providing the service concerned. The extension of public procurement disciplines to include public and private (commercial) utility operators was considered necessary because of the variety of ways in which national authorities can influence the behaviour of these entities, including the granting (or not) of special or exclusive rights or participation in their capital and representation in the entities' administrative, managerial or supervisory bodies. In other words, in the absence of sufficient competitive pressure, the discipline put in place by the application of the procedural rules of the Utilities Directive was considered to be necessary in order to ensure that procurement for the pursuit of the activities concerned would be carried out in a transparent and non-discriminatory manner. In the absence of dedicated rules, it was feared that procurement decisions by utility operators could be influenced by favouritism, local preference or other factors.»).

5. Επειδή (βλ. και Απόφαση ΡΑΕ 767/2018), η εταιρεία «Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (...)» ιδρύθηκε το 2007 βάσει του νόμου 3428/2005 για την απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου, ως 100% θυγατρική εταιρεία της ... (....). Η εταιρεία ... είναι ιδιοκτήτης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου και έχει, υπό την επιφύλαξη του άρ. 63Ι Ν. 4412/2016, τα πλήρη και αποκλειστικά δικαιώματα στη λειτουργία, διαχείριση, εκμετάλλευση και ανάπτυξη του ..., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 68 του ν. 4001/2011, καθώς και στη δευτερογενή νομοθεσία. Περαιτέρω, η ... είναι πιστοποιημένος Διαχειριστής, με ιδιότητα, έως και την κατ' άρ. 63^Α Ν. 4001/2011, ιδιωτικοποίηση και μεταβίβαση του πλειοψηφικού πακέτου μετοχών της, ως Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Φυσικού Αερίου σύμφωνα με την αριθμ. 523/2014 απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Με την αριθμ. 206/25.04.2012 απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων του Ελληνικού Δημοσίου, το Ελληνικό Δημόσιο μεταβίβασε ποσοστό 65% του μετοχικού κεφαλαίου της ... στο ... ενώ το υπόλοιπο 35% παρέμεινε στην εταιρεία ... Εν συνεχεία, το Κυβερνητικό Συμβούλιο για την Οικονομική Πολιτική με την αριθμ. 51/01.03.2017 απόφασή του, ενέκρινε, μεταξύ άλλων, τη λήψη απόφασης για τη διάθεση ποσοστού 31% των μετοχών που κατέχει μέσω της ... το ..., σε συνδυασμό με το ποσοστό 35% των μετοχών που κατέχουν μέσω της ... τα ... και την επιστροφή στο Ελληνικό Δημόσιο του υπολοίπου ποσοστού 34% των μετοχών του ... και εξουσιοδότησε το ... να σχεδιάσει και να υλοποιήσει τη διαδικασία για την πώληση της εν λόγω συμμετοχής. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 63Α ν. 4001/2011, ως τροποποιήθηκε και ισχύει, το 66% των μετοχών που κατέχει η επί του μετοχικού κεφαλαίου της ... ορίστηκε να πωληθεί και να μεταβιβαστεί μέσω διεθνούς διαγωνιστικής διαδικασίας, που διενεργείται από το ..., το δε υπόλοιπο 34% να μεταβιβαστεί στο Ελληνικό Δημόσιο. Κατά τα νόμω οριζόμενα, στις 26 Ιουνίου 2017, το ... και τα ... συνήψαν δεσμευτικό μνημόνιο συνεννόησης σχετικά με την κοινή πώληση των αντίστοιχων μετοχών τους ενώ την ίδια ημέρα απηύθυναν πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη συμμετοχή στη διαγωνιστική διαδικασία για την πώληση του 66% του μετοχικού

κεφαλαίου της εταιρείας ... Σε συνέχεια της ολοκλήρωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας, το διοικητικό συμβούλιο του ...ανακήρυξε την κοινοπραξία των εταιρειών ...,.... και ως προτιμητέο επενδυτή ενώ η συναλλαγή εγκρίθηκε και από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των ΕΛΠΕ, στις 14 Μαΐου 2018.... II. Θεσμικό Πλαίσιο 1. Καθήκοντα και Υποχρεώσεις Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Δυνάμει του άρθρου 67 παρ. 3 ν. 4001/2011, όπως ισχύει, στον ...έχει ανατεθεί η διαχείριση του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου («3. Η διαχείριση του ... ανατίθεται με τον παρόντα νόμο στο ..., η δε άσκηση της δραστηριότητας του τελευταίου διέπεται από τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου. Κάθε υφιστάμενη διάταξη που παραπέμπει ή αναφέρεται σε άδεια κυριότητας ή διαχείρισης του ... νοείται ως παραπομπή στις οικείες διατάξεις του παρόντος νόμου.»). Στο πλαίσιο αυτό, όπως ορίζεται στο άρθρο 68 παρ. 1 ν. 4001/2011, «Η ... λειτουργεί, συντηρεί, διαχειρίζεται, εκμεταλλεύεται και αναπτύσσει το ... και τις διασυνδέσεις που εντάσσονται σε αυτό, προκειμένου το ... να είναι οικονομικά αποδοτικό, τεχνικά άρτιο και ολοκληρωμένο, ώστε να εξυπηρετούνται οι ανάγκες των Χρηστών σε Φυσικό Αέριο, κατά τρόπο ασφαλή, επαρκή, αξιόπιστο και οικονομικά αποδοτικό και να διασφαλίζεται η λειτουργία μίας ενιαίας αγοράς φυσικού αερίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η προστασία του περιβάλλοντος. Περαιτέρω, βλ. και κατωτέρω αναλυτικά περί αλλαγής καθεστώτος της ... και της διαχειριστικής ιδιότητάς της επί του... κατόπιν της ιδιωτικοποίησης της και μεταβολής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της, σκ. 11, μετά την ως άνω μεταβίβαση της πλειοψηφίας των μετοχών της στην ανωτέρω κοινοπραξία, η ... άλλαξε, σύμφωνα και με την εξαρχής πρόβλεψη του άρ. 63^A Ν. 4001/2011 καθεστώσ, τρεπόμενη σε Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου Διαχωρισμένης Ιδιοκτησίας, κατ' άρ. 61-63 Ν. 4001/2011 και άρ. 9-13 επ. Οδηγίας 2009/73/ΕΕ, πιστοποιήθηκε δε εκ νέου ως τέτοια, κατ' άρ. 63^A παρ. 3 Ν. 4001/2011 με την Απόφαση ΡΑΕ 1220/2018 (ΦΕΚ Β 5740 19.12.2018) «Τελική Πιστοποίηση της ανώνυμης εταιρείας «Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου» ως Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού

Αερίου Διαχωρισμένης Ιδιοκτησίας» και βλ. και εν συνεχεία, Απόφαση ΠΑΕ 460/2019 περί αναθεώρησης της με αρ. 1220/2018 Απόφασης της.

6. Επειδή, κατ' άρ. 67 Ν. 4001/2011, το... ορίζεται ως εξής «1.... είναι το Σύστημα Φυσικού Αερίου το οποίο περιλαμβάνει: (α) Το υφιστάμενο, κατά την έκδοση του παρόντος, Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου εντός της Ελληνικής Επικράτειας, όπως ορίζεται στην περίπτωση δ' της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 2364/1995 (Α` 252), όπως ισχύει, αποτελούμενο από τον κεντρικό αγωγό και τους κλάδους του και τις προγραμματισμένες επεκτάσεις και ενισχύσεις του... σύμφωνα με την υπ` αριθ. Δ1/Γ/1588/2007 υπουργική απόφαση (Β` 60), τις εγκαταστάσεις μέτρησης, ρύθμισης, συμπίεσης και αποσυμπίεσης, το σύστημα ελέγχου λειτουργίας, επικοινωνιών και τηλεχειρισμού, τα κέντρα λειτουργίας και συντήρησης, τα κέντρα ελέγχου κατανομής φορτίου και γενικά τις εγκαταστάσεις που αποτελούν στοιχεία της λειτουργίας και της υποστήριξης του Συστήματος Μεταφοράς, καθώς και τα υφιστάμενα σημεία εισόδου του μετρητικού σταθμού ...και ... και των Ο εσωτερικός χώρος των αγωγών του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου δεν αποτελεί Εγκατάσταση Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου. (β) Την Εγκατάσταση ΥΦΑ στη νήσο Οι δεξαμενές ΥΦΑ στη ... δεν αποτελούν Εγκατάσταση Αποθήκευσης και χρησιμοποιούνται μόνο για προσωρινή αποθήκευση του ΥΦΑ πριν από την επανααεριοποίησή του και την έγχυση του στο Σύστημα Μεταφοράς. (γ) Τα έργα επέκτασης και ενίσχυσης του ..., τις εγκαταστάσεις, τις διασυνδέσεις, τις υποδομές ή τους χώρους αποθήκευσης και επανεισαγωγής Φυσικού Αερίου στο ... που εκτελούνται σύμφωνα με το εγκεκριμένο Πρόγραμμα Ανάπτυξης του... κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του.... Τα έργα που εντάσσονται στο Πρόγραμμα Ανάπτυξης του... ... (δ) Τα έργα που εντάσσονται στο... μπορούν να υλοποιούνται και από εταιρεία στην οποία ο ... συμμετέχει τουλάχιστον σε ποσοστό 51 % του μετοχικού κεφαλαίου και έχει τη διοίκηση...3. Η διαχείριση του... ανατίθεται με τον παρόντα νόμο στο ..., η δε άσκηση της δραστηριότητας του τελευταίου διέπεται από τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου. Κάθε υφιστάμενη διάταξη που παραπέμπει ή αναφέρεται σε άδεια κυριότητας ή διαχείρισης του... νοείται ως

παραπομπή στις οικείες διατάξεις του παρόντος νόμου.» Το δε άρθρο 68 Ν. 4001/2011 (βλ. και άρθρο 63Θ Ν. 4001/2011 περί ανάπτυξης του... και εξουσίας λήψης αποφάσεων για επενδύσεις) ορίζει τα εξής ως προς τις αρμοδιότητες του... «1. Ο ... λειτουργεί, συντηρεί, διαχειρίζεται, εκμεταλλεύεται και αναπτύσσει το... και τις διασυνδέσεις που εντάσσονται σε αυτό, προκειμένου το... να είναι οικονομικά αποδοτικό, τεχνικά άρτιο και ολοκληρωμένο, ώστε να εξυπηρετούνται οι ανάγκες των Χρηστών σε Φυσικό Αέριο, κατά τρόπο ασφαλή, επαρκή, αξιόπιστο και οικονομικά αποδοτικό και να διασφαλίζεται η λειτουργία μίας ενιαίας αγοράς φυσικού αερίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η προστασία του περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο των ανωτέρω υποχρεώσεων ο ...:

(α) Παρέχει στους Χρήστες πρόσβαση στο... με τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο και για όσο διάστημα επιθυμούν, χωρίς να θέτει σε κίνδυνο την ομαλή και ασφαλή λειτουργία του.... Για το σκοπό αυτόν συνάπτει με τους Χρήστες Συμβάσεις Μεταφοράς, Συμβάσεις Χρήσης Εγκατάστασης ΥΦΑ και Συμβάσεις Χρήσης Εγκατάστασης Αποθήκευσης, σύμφωνα με πρότυπες Συμβάσεις, οι οποίες καταρτίζονται και δημοσιεύονται από το ... στην ιστοσελίδα του, μετά από έγκριση της ΡΑΕ. Ο ... μπορεί να αρνηθεί την παροχή πρόσβασης στο... μόνο για λόγους έλλειψης δυναμικότητας, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του... ή αν η πρόσβαση στο... ενδέχεται να εμποδίζει το ... να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας που του έχουν ανατεθεί. Η άρνηση παροχής πρόσβασης αιτιολογείται ειδικά και ενημερώνεται σχετικά ο ενδιαφερόμενος Χρήστης και η ΡΑΕ. Άρνηση πρόσβασης επιτρέπεται, εφόσον έχει τηρηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 48 της Οδηγίας 2009/73/EK και στην περίπτωση κατά την οποία συντρέχουν σοβαρές οικονομικές και χρηματοοικονομικές δυσχέρειες, λόγω συμβάσεων που περιέχουν ρήτρες υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής. Ο ... προβαίνει στις αναγκαίες βελτιώσεις του... για την παροχή πρόσβασης, όταν αυτό είναι οικονομικά εφικτό ή όταν ένας δυνητικός πελάτης είναι διατεθειμένος να πληρώσει γι' αυτές. Ο ... εξασφαλίζει το κατάλληλο δυναμικό εισόδου και εξόδου για τη νέα σύνδεση, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του Κώδικα Διαχείρισης του.... (β) Προγραμματίζει τις παραδόσεις

Φυσικού Αερίου στο... και τις παραλαβές Φυσικού Αερίου από αυτό, κατανέμει το φορτίο στους Χρήστες και μεριμνά για την εξασφάλιση της ποιότητας του Φυσικού Αερίου.(γ) Έχει την ευθύνη για την εξισορρόπηση του φορτίου του..., κατά τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του... και στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 312/2014 (ΕΕ L 91/15).».(γα) Έχει την ευθύνη για την αντιστάθμιση φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του..., κατά τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του.... Για το σκοπό αυτόν μπορεί να συνάπτει, κατόπιν διαγωνισμού, με διαφανείς διαδικασίες που δεν εισάγουν διακρίσεις και βασίζονται στους κανόνες της αγοράς, συμβάσεις για την αγορά και παράδοση Φυσικού Αερίου. Τις συμβάσεις αυτές συνομολογεί μετά την έγκριση του ετήσιου προγράμματος αντιστάθμισης φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης από τη ΡΑΕ και επιβάλλει στους Χρήστες χρεώσεις για την κάλυψη των σχετικών δαπανών του, όπως προβλέπεται στον Κώδικα Διαχείρισης του.... Ο τηρεί χωριστό λογαριασμό αντιστάθμισης φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του.... (δ) Εισπράττει το τέλος ασφάλειας εφοδιασμού από τους Χρήστες και τηρεί χωριστό λογαριασμό για τις δραστηριότητες αυτές, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού. (ε) Εφαρμόζει μηχανισμούς διαχείρισης της συμφόρησης στα σημεία εισόδου και εξόδου, οι οποίοι βασίζονται, κατά το δυνατόν, σε μηχανισμούς της αγοράς, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια όπως ορίζεται στον Κώδικα Διαχείρισης του..., προκειμένου να προάγεται ο υγιής ανταγωνισμός, χωρίς διακρίσεις μεταξύ Χρηστών ή κατηγοριών Χρηστών. Δημοσιεύει ιστορικά στοιχεία και προβλέψεις ροών σε κάθε σημείο εισόδου και εξόδου για τα επόμενα έτη, προκειμένου να ενημερώνονται οι Χρήστες για την πιθανότητα συμφόρησης. Ενημερώνει τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του..., όταν η ζήτηση για δέσμευση μεταφορικής ικανότητας σε σημείο εισόδου ή εξόδου δημιουργεί εύλογα πιθανότητα συμφόρησης στο σημείο αυτό. Τηρεί χωριστό λογαριασμό για τη διαχείριση της συμφόρησης, το πιστωτικό υπόλοιπο του οποίου συνυπολογίζεται κατά τον καθορισμό του τιμολογίου χρήσης του..., όπως προβλέπεται στον Κανονισμό Τιμολόγησης.(στ) Μεριμνά για την άμεση και αποτελεσματική Αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών σύμφωνα με το άρθρο 73.

(ζ) Συντάσσει κάθε έτος και δημοσιεύει αναλυτική έκθεση για τη λειτουργία του..., για τις μεταβολές των τεχνικών χαρακτηριστικών του..., τη δέσμευση μεταφορικής ικανότητας, την εξισορρόπηση φορτίου, το επίπεδο και την ποιότητα συντήρησης, τη συμφόρηση και τη διαχείριση της, τις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης και την αντιμετώπισή τους. (η) Τηρεί Μητρώο Κατόχων Δεσμευμένης Μεταφορικής Ικανότητας. (θ) Συνάπτει συμφωνίες με τους Διαχειριστές ΑΣΦΑ, Δικτύων Διανομής, καθώς και Συστημάτων Φυσικού Αερίου που είναι εγκατεστημένα εκτός της Ελληνικής Επικράτειας, με σκοπό την ενίσχυση της μεταξύ τους διαλειτουργικότητας, την ανταλλαγή πληροφοριών και την αμοιβαία συνεργασία. (ι) Παρέχει τις υπηρεσίες του με διαφάνεια, αμεροληψία και χωρίς διακρίσεις μεταξύ των Χρηστών ή των κατηγοριών των Χρηστών του..., όπως διακρίσεις υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων, των μετόχων τους ή των θυγατρικών εταιρειών τους. (ια) Παρέχει στους Διαχειριστές ΑΣΦΑ ή Δικτύων Διανομής, που συνδέονται με το..., τις αναγκαίες πληροφορίες, για την ασφαλή, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία των συνδεδεμένων εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τους κανόνες διαχείρισης και κατανομής του δυναμικού διασύνδεσης. (ιβ) Παρέχει σε κάθε Χρήστη του... επαρκείς πληροφορίες για τη χρήση του συστήματος και τη δεσμευμένη μεταφορική ικανότητα, για τη διασφάλιση του υγιούς ανταγωνισμού, την αποτελεσματική πρόσβαση στο..., καθώς και τη μεταφορά Φυσικού Αερίου, κατά τρόπο συμβατό με την ασφαλή, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία του..., με την επιφύλαξη τήρησης του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εμπορικών πληροφοριών που περιέρχονται σε γνώση του κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Τηρεί και διαχειρίζεται για το σκοπό αυτόν το Ηλεκτρονικό Πληροφοριακό Σύστημα..., στο οποίο δημοσιεύει τις παραπάνω πληροφορίες, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης αυτού. (ιγ) Δημοσιεύει κατάλογο των τιμολογίων χρέωσης των Χρηστών του... για τις παρεχόμενες σε αυτούς υπηρεσίες, ανεξαρτήτως του τρόπου θέσπισης των τιμολογίων αυτών. (ιδ) Ενημερώνει τη ΡΑΕ για κάθε παράβαση που περιέρχεται σε γνώση του και αφορά διατάξεις του νόμου αυτού ή όρους άδειας, που χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου. (ιε) Εγκαθιστά και διαχειρίζεται Ηλεκτρονικό

Σύστημα Συναλλαγών Φυσικού Αερίου, στο οποίο οι Χρήστες καταχωρίζουν προτάσεις για τη σύναψη συμβάσεων μεταπώλησης Φυσικού αερίου, συμβάσεων εκχώρησης ή μεταβίβασης του δικαιώματος χρήσης δεσμευμένης δυναμικότητας και αποθηκευτικού χώρου, συμβάσεων για την αγορά και πώληση ποσοτήτων φυσικού αερίου, καθώς και προτάσεις για τη διενέργεια συναλλαγών ΥΦΑ, δηλώσεις αποδοχής των προτάσεων αυτών και κάθε άλλο στοιχείο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν και στον Κώδικα Διαχείρισης του....». (ιστ) Καταρτίζει τον Κανονισμό Ηλεκτρονικού Συστήματος Συναλλαγών Φυσικού Αερίου, ο οποίος εγκρίνεται από τη ΡΑΕ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τον Κανονισμό αυτό ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια σχετική με την πρόσβαση στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Συναλλαγών Φυσικού Αερίου, οι όροι και η διαδικασία υποβολής και καταχώρισης από τους Χρήστες στο σύστημα αυτό των προτάσεων της περίπτωσης ιε της παραγράφου αυτής, η καταχώριση των δηλώσεων αποδοχής των προτάσεων αυτών, καθώς και θέματα τεχνικού χαρακτήρα, που αφορούν στη διαμόρφωση, στην τήρηση και στη λειτουργία του, ώστε να παρέχεται έγκυρη πληροφόρηση στους ενδιαφερόμενους για τη σύναψη των συμβάσεων της περίπτωσης ιε και να διευκολύνεται η διαδικασία κατάρτισης των συμβάσεων αυτών.». (ιζ) Εκπληρώνει τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που του ανατίθενται, χάριν του γενικού οικονομικού συμφέροντος, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Για την ανάκτηση δαπανών του ΔΕ-ΣΦΑ ΑΕ, που οφείλονται στην εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας σύμφωνα με την παρούσα διάταξη, εγκρίνονται χωριστά τιμολόγια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 88 του παρόντος. (ιη) Συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου. (ιθ) Συμμετέχει σε κοινοπραξίες, μεταξύ άλλων με έναν ή περισσότερους Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, χρηματιστήρια φυσικού αερίου και άλλους σχετικούς φορείς με στόχο να αναπτυχθεί η δημιουργία περιφερειακών αγορών στο πλαίσιο της διαδικασίας ελευθέρωσης της αγοράς. (ικ) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα σύμφωνα με το νόμο, την πιστοποίηση που του χορηγείται και τους ισχύοντες κανονισμούς και κώδικες. (κα) Καταρτίζει το Πρόγραμμα

Ανάπτυξης του..., σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του.... 3. Η αγορά και πώληση Φυσικού Αερίου από το ... επιτρέπεται μόνο στις κάτωθι περιπτώσεις: (α) Για την εξισορρόπηση φορτίου, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης... και το Εγχειρίδιο Εξισορρόπησης Φορτίου που καταρτίζεται από τη και εγκρίνεται από τη ΡΑΕ και με το οποίο καθορίζονται επιμέρους μεθοδολογίες, τιμές παραμέτρων και λεπτομέρειες εφαρμογής για την εξισορρόπηση φορτίου.». «(αα) Για την αντιστάθμιση φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του..., σύμφωνα με την περίπτωση γα της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.». (β) Για την αποσυμφόρηση της Εγκατάστασης ..., σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του.... Στην περίπτωση αυτή, η αγορά και πώληση Φυσικού Αερίου πραγματοποιείται κατά τρόπο ώστε οι σχετικές χρεώσεις και πιστώσεις προς το ..., για κάθε αγοραπωλησία, να ισοσκελίζονται. 4. Δεν επιτρέπεται η Σύναψη συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από το ..., με εξαίρεση την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στον ..., η οποία παράγεται από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ που ευρίσκονται σε γήπεδα ή εγκαταστάσεις του... και εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 3468/2006 (Α` 129) περί Αυτοπαραγωγών. Οι σχετικές επενδύσεις, εφόσον υλοποιούνται σύμφωνα με εγκεκριμένο Πρόγραμμα Ανάπτυξης του..., εντάσσονται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση του... και τα σχετικά έσοδα και έξοδα συνυπολογίζονται κατά τον υπολογισμό των χρεώσεων χρήσης του..., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 88.N 5. Οι Χρήστες οφείλουν να παρέχουν στο ... τις αναγκαίες πληροφορίες, για να επιτυγχάνεται η ασφαλής, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία του..., υπό συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού.».

7. Επειδή, συνεπεία των ανωτέρω, προκύπτει, ότι η ... δραστηριοποιείται στον τομέα του άρ. 228 παρ. 1 Ν. 4412/2016 («1. Όσον αφορά στο φυσικό αέριο και στη θερμότητα, οι διατάξεις του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 222 έως 338) εφαρμόζονται στις ακόλουθες δραστηριότητες: α) την παροχή ή λειτουργία σταθερών δικτύων που έχουν ως στόχο να παρέχουν στο κοινό υπηρεσίες στον τομέα της παραγωγής, της μεταφοράς ή της διανομής

φυσικού αερίου ή θερμότητας· β) την τροφοδότηση των δικτύων αυτών με φυσικό αέριο ή θερμότητα.»), χωρίς να υπάγεται στην εξαίρεση του άρ. 228 παρ. 2 Ν. 4412/2016 («Η τροφοδότηση από αναθέτοντα φορέα που δεν είναι αναθέτουσα αρχή με φυσικό αέριο ή θερμότητα σταθερών δικτύων που παρέχουν υπηρεσίες στο κοινό δεν θεωρείται σχετική δραστηριότητα κατά την έννοια της παραγράφου 1, όταν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) η παραγωγή φυσικού αερίου ή θερμότητας από τον εν λόγω αναθέτοντα φορέα αποτελεί αναπόφευκτο αποτέλεσμα της άσκησης δραστηριότητας που δεν αναφέρεται στην παράγραφο 1 ή στα άρθρα 229 έως 231· β) η τροφοδότηση του δημόσιου δικτύου αποβλέπει μόνο στην οικονομική εκμετάλλευση της παραγωγής αυτής και αντιστοιχεί το πολύ στο 20 % του κύκλου εργασιών του αναθέτοντος φορέα, με βάση το μέσο όρο των τριών τελευταίων ετών συμπεριλαμβανομένου του τρέχοντος έτους.»). Η πρόσκληση της υπό έλεγχο διαγωνιστικής διαδικασίας (βλ. Κεφάλαιο 1 αυτής) αφορά τη διάθεση σκάφους υγροποιημένου φυσικού αερίου, προς χρήση ως μέσο αύξησης της αποθηκευτικής ικανότητας της Εγκατάστασης ΥΦΑ της ..., προς διασφάλιση τόσο βραχυπρόθεσμης ασφάλειας εφοδιασμού, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του ..., όσο και μεσομακροπρόθεσμης εξυπηρέτησης ζήτησης του... για εσωτερική κατανάλωση και εξαγωγή σε γειτονικές χώρες κατ' άρ. 63Θ, 67, 68 και 73 Ν. 4001/2011 και άρα, το αντικείμενο της νυν σύμβασης αφορά την εκ της ... διαχείριση επί πόρου και υποδομής, που συγκροτεί το... και την εκ μέρους της άσκηση τέτοιου ρόλου αυτής, ως διαχειριστή του τελευταίου.

8. Επειδή, κατ' άρ. 61 του Ν. 4001/2011, ότι «1. Κάθε επιχείρηση που έχει στην ιδιοκτησία της Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, ασκεί τις αρμοδιότητες του διαχειριστή του εν λόγω Συστήματος σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.», κατ' άρ. 62, ότι «1. Δικαίωμα κατασκευής και κυριότητας ή, σε περίπτωση υπόγειας Εγκατάστασης Αποθήκευσης, δικαίωμα χρήσης των ΑΣΦΑ έχουν οι κάτοχοι Άδειας ΑΣΦΑ. Η Άδεια ΑΣΦΑ χορηγείται μόνο σε νομικά πρόσωπα με απόφαση της ΡΑΕ και σε περίπτωση που με την Άδεια χορηγείται δικαίωμα κατασκευής και κυριότητας συστημάτων μεταφοράς μόνο σε εταιρείες που εμπίπτουν στο άρθρο 1 της Οδηγίας 2009/101/ΕΚ,

σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Αδειών. 2. Τα κριτήρια για τη χορήγηση Άδειας ΑΣΦΑ, αναφέρονται ιδίως: (α) Στην εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος και ιδίως στην εξυπηρέτηση περιοχών που δεν τροφοδοτούνται με φυσικό αέριο, στην ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού της χώρας ή άλλου κράτους - μέλους ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην προστασία του περιβάλλοντος. (β) Στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αιτούντος και ιδίως στην τεχνική και χρηματοοικονομική δυνατότητα του, που εγγυώνται την άρτια κατασκευή και την ασφαλή, αξιόπιστη και οικονομικά αποτελεσματική λειτουργία του έργου. (γ) Στην ενίσχυση του ελεύθερου ανταγωνισμού στην αγορά Φυσικού Αερίου και ιδίως στην παροχή πρόσβασης τρίτων στο ΑΣΦΑ, κατά τρόπο άμεσο και οικονομικό, σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας και χωρίς διακρίσεις μεταξύ των Χρηστών ή των κατηγοριών Χρηστών. (δ) Στη ζήτηση, την οποία προβλέπεται να εξυπηρετεί η προτεινόμενη επένδυση και στην οικονομική αποδοτικότητα, την τεχνική αρτιότητα και αξιοπιστία του ΑΣΦΑ. (ε) Σε περίπτωση που με την Άδεια χορηγείται δικαίωμα κατασκευής και κυριότητας Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, στην ικανοποίηση των κριτηρίων της παραγράφου 1 του άρθρου 61 και του άρθρου 62. 3. Προϋπόθεση για τη χορήγηση Άδειας ΑΣΦΑ για Απευθείας γραμμές, αποτελεί η προηγούμενη άρνηση πρόσβασης στο... ή σε άλλο ΑΣΦΑ.», κατ' άρ. 75, ότι «1. Για τη χορήγηση Άδειας ΑΣΦΑ μπορεί να διενεργείται δημόσιος διαγωνισμός στις περιπτώσεις που: (α) Η κατασκευή του συγκεκριμένου ΑΣΦΑ είναι αναγκαία, για λόγους εξυπηρέτησης δημοσίου συμφέροντος, όπως ασφάλειας του εφοδιασμού, προστασίας του περιβάλλοντος και ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης. (β) Υποβάλλονται περισσότερες αιτήσεις για τη χορήγηση Άδειας ΑΣΦΑ, που αφορούν την ίδια γεωγραφική θέση ή περιοχή. (γ) Η χορήγηση Άδειας ΑΣΦΑ, για την οποία υποβλήθηκε σχετική αίτηση, κρίνεται ότι στο πλαίσιο του μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδιασμού, ενδέχεται να έχει αρνητικές συνέπειες σε βάρος του δυναμικού ανταγωνισμού, ιδίως εάν ευνοεί τη δημιουργία δεσπόζουσας θέσης στην αγορά ή επιδρά αποτρεπτικά στην ανάπτυξη, για μακρό χρονικό διάστημα, άλλων παρόμοιων ανταγωνιστικών επενδύσεων, επειδή καθίστανται οικονομικά μη αποδοτικές και μη βιώσιμες. 2.

Για τη διεξαγωγή διαγωνισμού στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο αποφασίζει ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μετά από γνώμη της ΡΑΕ. Με την απόφαση αυτή καθορίζεται το αντικείμενο του διαγωνισμού, καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλλουν προσφορές και προσδιορίζονται η διαδικασία του διαγωνισμού, οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα κριτήρια κατακύρωσης και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια. Με την ίδια απόφαση μπορεί να καθορίζεται ότι, για ορισμένο χρονικό διάστημα, δεν χορηγείται άλλη Άδεια ΑΣΦΑ για την ίδια περιοχή ή για εγκατάσταση αντίστοιχη αυτής του διαγωνισμού.», κατ' άρ. 77 «1. Η διαχείριση και εκμετάλλευση ΑΣΦΑ επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί Άδεια Διαχείρισης ΑΣΦΑ. Σε περίπτωση διαχείρισης, εκμετάλλευσης και ανάπτυξης ανεξάρτητου Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, η Άδεια Διαχείρισης δεν απαλλάσσει τον κάτοχο της από την υποχρέωση πιστοποίησης σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 64 και 65. 2. Η Άδεια Διαχείρισης ΑΣΦΑ χορηγείται, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών με απόφαση της ΡΑΕ. Με την Άδεια Διαχείρισης ΑΣΦΑ και κατόπιν σχετικού αιτήματος του κατόχου της Άδειας ΑΣΦΑ, μπορεί να επιτρέπεται σε τρίτο πρόσωπο να εκτελεί πράξεις διαχείρισης του ΑΣΦΑ. 3. Η Άδεια Διαχείρισης ΑΣΦΑ, εφόσον πρόκειται για Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου για το οποίο δεν έχει χορηγηθεί εξαίρεση σύμφωνα με το άρθρο 36 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ, χορηγείται αποκλειστικά στον κάτοχο της αντίστοιχης Άδειας ΑΣΦΑ. Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση, η Άδεια Διαχείρισης ΑΣΦΑ δύναται να χορηγηθεί βάσει κριτηρίων αποδοτικότητας και οικονομικής ισορροπίας σε πρόσωπο άλλο εκτός του κατόχου της Άδειας ΑΣΦΑ. Στην περίπτωση αυτή, ο κάτοχος της Άδειας ΑΣΦΑ συνάπτει σύμβαση με τον κάτοχο της Άδειας Διαχείρισης ΑΣΦΑ, με την οποία καθορίζεται το αντάλλαγμα που οφείλεται για την ανάληψη της διαχείρισης του ΑΣΦΑ από το συνολικά εισπρακτέο έσοδο του ΑΣΦΑ με βάση τα δημοσιευόμενα τιμολόγια χρήσης του.», κατ' άρ. 78 ότι «1. Ο Διαχειριστής ΑΣΦΑ λειτουργεί, συντηρεί, εκμεταλλεύεται και αναπτύσσει ένα τεχνικά άρτιο, οικονομικά αποδοτικό και ολοκληρωμένο ΑΣΦΑ. 2. Για το σκοπό αυτόν, ο Διαχειριστής ΑΣΦΑ: (α) Παρέχει σε άλλο Διαχειριστή ΑΣΦΑ, όταν τα

δύο ΑΣΦΑ διασυνδέονται και σε Χρήστες του ΑΣΦΑ, πρόσβαση σε αυτό με τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο και για όσο χρόνο ζητείται. Προς τούτο συνάπτει, με τους εγγεγραμμένους στο Μητρώο Χρηστών ΑΣΦΑ, Σύμβαση Χρήσης ΑΣΦΑ, σύμφωνα με σχετική πρότυπη σύμβαση, που καταρτίζεται και δημοσιεύεται από τον Διαχειριστή ΑΣΦΑ μετά από έγκριση της ΡΑΕ. Με τη Σύμβαση Χρήσης ΑΣΦΑ καθορίζονται ιδίως οι υπηρεσίες που παρέχονται στον αντισυμβαλλόμενο και οι οφειλόμενες χρεώσεις σύμφωνα με το δημοσιευμένο κατάλογο χρεώσεων. Άρνηση παροχής πρόσβασης στο ΑΣΦΑ επιτρέπεται μόνον είτε λόγω έλλειψης δυναμικότητας, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΑΣΦΑ, είτε όταν η πρόσβαση στο ΑΣΦΑ ενδέχεται να εμποδίζει τον Διαχειριστή ΑΣΦΑ να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας που του έχουν ανατεθεί, εκτός εάν έχει χορηγηθεί απαλλαγή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 76. Σε κάθε περίπτωση, ο Διαχειριστής ΑΣΦΑ Μεταφοράς προβαίνει στις αναγκαίες βελτιώσεις του συστήματος για την παροχή της πρόσβασης όταν αυτό είναι οικονομικά εφικτό ή όταν ένας δυνητικός Χρήστης είναι διατεθειμένος να πληρώσει γι' αυτές. (β) Παρέχει τις υπηρεσίες του με διαφάνεια, αντικειμενικότητα και χωρίς να εισάγει διακρίσεις μεταξύ των Χρηστών του ΑΣΦΑ και, ιδίως, διακρίσεις υπέρ των Συνδεδεμένων με αυτόν Επιχειρήσεων, των μετόχων ή των θυγατρικών εταιρειών τους. (γ) Δημοσιεύει κατάλογο όλων των τιμολογίων, με τα οποία χρεώνει τους Χρήστες για τις υπηρεσίες που σχετίζονται με το ΑΣΦΑ. (δ) Καταρτίζει και δημοσιεύει κάθε έτος πρόγραμμα εργασιών συντήρησης, το οποίο εγκρίνεται από τη ΡΑΕ και συντηρεί το ΑΣΦΑ με βάση το πρόγραμμα αυτό. (ε) Τηρεί Μητρώο Χρηστών ΑΣΦΑ, το οποίο δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του. (στ) Μεριμνά για την τήρηση των κανόνων εξισορρόπησης φορτίου του ΑΣΦΑ και την αντιστάθμιση φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΑΣΦΑ, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης αυτού και προβαίνει σε σχετικές χρεώσεις προς τους Χρήστες του ΑΣΦΑ. Η μεθοδολογία κατάρτισης των χρεώσεων για την εξισορρόπηση φορτίου του ΑΣΦΑ εγκρίνεται από τη ΡΑΕ σύμφωνα με το άρθρο 88. (ζ) Παρέχει σε κάθε άλλο Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου ή Δικτύου Διανομής που διασυνδέεται με το ΑΣΦΑ

επαρκείς πληροφορίες για την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία των διασυνδεδεμένων Συστημάτων Φυσικού Αερίου και Δικτύων Διανομής. (η) Οφείλει να τηρεί τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικών πληροφοριών, οι οποίες περιέρχονται σε γνώση του κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και να αποτρέπει την κοινοποίηση πληροφοριών σχετικών με τις δικές του δραστηριότητες που ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα σε τρίτους, κατά μεροληπτικό τρόπο. Οφείλει, επίσης, να μην καταχράται τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες που λαμβάνει από τρίτους, κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση για την παροχή πρόσβασης στο ΑΣΦΑ. (θ) Λαμβάνει τα μέτρα ασφάλειας εφοδιασμού που προβλέπονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΑΣΦΑ και ενημερώνει σχετικά τη ΡΑΕ και, εφόσον απαιτείται, το (ι) Συντάσσει σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και διαχείρισης κρίσεων, το οποίο εγκρίνεται από τη ΡΑΕ. (ια) Προγραμματίζει νέες επενδύσεις για την ενίσχυση και επέκταση του ΑΣΦΑ, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΑΣΦΑ. (ιβ) Υποβάλλει εγγράφως στη ΡΑΕ, μέχρι την 31η Μαρτίου κάθε έτους, έκθεση για τη λειτουργία του ΑΣΦΑ, καθώς και για το επίπεδο και την ποιότητα συντήρησης του, κατά το προηγούμενο έτος. Στην έκθεση αυτή αναφέρονται το υφιστάμενο δυναμικό μεταφοράς ΑΣΦΑ, καθώς και τυχόν μεταβολές των τεχνικών χαρακτηριστικών αυτού.».

9. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, προκύπτει, ότι με τις διατάξεις του Ν.4001/2011 (Α'179) έγινε η προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις των οδηγιών 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη δημιουργία ενιαίου, σαφούς και εναρμονισμένου με τις οδηγίες αυτές νομοθετικού πλαισίου για την οργάνωση και την εποπτεία της αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου. Ειδικότερα, στο τρίτο μέρος του ανωτέρω νόμου (άρθρα 60 - 93) εναρμονίσθηκε η εθνική νομοθεσία με τις διατάξεις της οδηγίας 2009/73/ΕΚ» σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ» (ΕΕ L 211 της 14.8.2009) και τροποποιήθηκαν και κωδικοποιήθηκαν σε ενιαίο κείμενο οι διατάξεις του Ν.3428/2005 (Α' 313) που αφορούσαν την απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου. Περαιτέρω,

δεδομένου ότι η εισαγωγή και αξιοποίηση του φυσικού αερίου προϋποθέτουν την ύπαρξη κατάλληλων υποδομών, στις διατάξεις των άρθρων 67 και 74 του ν.4001/2011 προβλέπεται, αντίστοιχα, η ανάπτυξη τόσο του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ), όσο και η δυνατότητα κατασκευής ανεξάρτητων συστημάτων φυσικού αερίου (ΑΣΦΑ) ύστερα από έκδοση ειδικής άδειας. Στο... περιλαμβάνονται το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (ΕΣΜΦΑ) εντός της Ελληνικής Επικράτειας, η Εγκατάσταση Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) στη νήσο ... και τα έργα επέκτασης και ενίσχυσης του..., οι εγκαταστάσεις, διασυνδέσεις, υποδομές, χώροι αποθήκευσης και επανεισαγωγής στο..., όπως εκτελούνται σύμφωνα με το εγκεκριμένο δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του... κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του.... Τα έργα που εντάσσονται στο Πρόγραμμα Ανάπτυξης του... αποτελούν έργα δημόσιας ωφέλειας και μείζονος εθνικής σημασίας. Σύμφωνα δε με την διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 67 του ν.4001/2011 η διαχείριση του... ανατέθηκε στην εταιρεία (εις το εξής ...). Μεταξύ άλλων αρμοδιοτήτων, όπως αυτές προβλέπονται στο άρθρο 68 του ως άνω νόμου, ο ... λειτουργεί, συντηρεί και αναπτύσσει το... και τις διασυνδέσεις του. Επίσης, βλ. ανωτέρω, στο άρθρο 74 του ν.4001/2011 προβλέπεται η δυνατότητα λειτουργίας ΑΣΦΑ, ήτοι συστημάτων φυσικού αερίου που δεν εντάσσονται στο..., ανεξαρτήτως διασύνδεσης με αυτό, κατόπιν χορήγησης Άδειας ΑΣΦΑ. Με την Άδεια ΑΣΦΑ μπορεί να χορηγείται δικαίωμα κατασκευής και κυριότητας συστημάτων μεταφοράς φυσικού αερίου ή δικαίωμα χρήσης υπόγειας εγκατάστασης αποθήκευσης φυσικού αερίου. Η Άδεια ΑΣΦΑ έχει ως ελάχιστο περιεχόμενο τα στοιχεία του κατόχου, την περιγραφή του ΑΣΦΑ, τη διάρκεια ισχύος της Άδειας, τα δικαιώματα που χορηγούνται και τους όρους και περιορισμούς που διέπουν την άσκησή τους. Τα έργα κατασκευής ή επέκτασης ΑΣΦΑ, μπορούν, ανάλογα με το σκοπό τους, με την άδεια που τους χορηγείται να χαρακτηρίζονται έργα δημόσιας ωφέλειας. Η διαχείριση και εκμετάλλευση ΑΣΦΑ επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί άδεια διαχείρισης ΑΣΦΑ. Η άδεια διαχείρισης ΑΣΦΑ χορηγείται κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών. Κρίσιμο στοιχείο για την

ανάπτυξη της χρήσης του φυσικού αερίου στη χώρα μας είναι οι εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση αυτού. Ειδικότερα, ο νομοθέτης αναγνωρίζοντας τη σημασία των υπόγειων φυσικών χώρων που μπορούν να μετατραπούν σε χώρους αποθήκευσης φυσικού αερίου, για την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού της εγχώριας αγοράς, προέβλεψε στο άρθρο 93 τη δυνατότητα ένταξή τους στο... σύμφωνα με το άρθρο 67 είτε την ένταξη σε ΑΣΦΑ, ήτοι υπαγωγή σε αδειοδοτούμενο προς τούτο, κατ' άρ. 74 Ν. 4001/2011, ΑΣΦΑ. Περαιτέρω, ορίσθηκε ότι προϋπόθεση για την ένταξη υπόγειου φυσικού χώρου στο... ή σε ΑΣΦΑ, αποτελεί η προηγούμενη παραχώρηση της χρήσης, ανάπτυξης και εκμετάλλευσής του, ως χώρου αποθήκευσης φυσικού αερίου.

10. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, προκύπτει ότι η επίδικη αγορά, όπου ασκείται το δικαίωμα που εκχωρήθηκε στη ..., συνιστάμενο στο... και βάσει των ως άνω νομοθετικών διατάξεων είναι αυτή της εθνικής μεταφοράς φυσικού αερίου και των αποθηκευτικών εγκαταστάσεων υγροποιημένου φυσικού αερίου. Στην ίδια αγορά, ο ως άνω Ν. 4001/2011 ορίζει τη δυνατότητα τρίτων πλην της ... να δραστηριοποιηθούν και να αναπτύξουν Ανεξάρτητα Συστήματα Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ) και δίκτυα μεταφοράς και αποθηκευτικών εγκαταστάσεων, επιτελώντας ρόλο και καθήκοντα διαχειριστή συστήματος μεταφοράς υπό την εποπτεία της αρμόδιας ρυθμιστικής αρχής. Το... δεν αποτελεί μοναδικό εκ του νόμου ή εκ διοικητικής πράξης σύστημα και δίκτυο υποδομών ούτε απονέμονται σε αυτό προνόμια αποκλειστικής εξυπηρέτησης συγκεκριμένων γεωγραφικών επιμέρους ζωνών εκ των οποίων αποκλείεται ή τίθεται υπό προνομιακούς υπέρ του... περιορισμούς ο ανταγωνισμός. Τούτο ενώ η αγορά ορίζεται ούτως ή άλλως σε εθνικό επίπεδο, στο οποίο εκτείνεται τόσο το δίκτυο του..., όσο και ο σκοπός μεταφορικής εξυπηρέτησης που επιτελεί, αλλά και η δυνατότητα τρίτων να αναπτύξουν ΑΣΦΑ. Περαιτέρω, η ... έχει την κυριότητα και το νυν δικαίωμα διαχείρισης του.... Το αν το δικαίωμα που κατέχει είναι αποκλειστικό ή ειδικό δεν κρίνεται με βάση την υποδομή που κατέχει, δηλαδή με το αν κατέχει αποκλειστική διαχείριση στο... (αφού άλλωστε, κάθε διαχειριστής διαθέτει αποκλειστική διαχείριση στο σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου του και δεν νοείται διαχείριση εκ περισσοτέρων), αλλά με βάση

αγορά, όπου το δικαίωμα αυτό ασκείται, δηλαδή την εθνική αγορά μεταφοράς αερίου, στην οποία το δικαίωμα της ... επί του... υφίσταται ομού μετά των δικαιωμάτων κάθε τυχόν άλλου διαχειριστή επί των συνυπαρχόντων μετά του..., ΑΣΦΑ. Επιπλέον, εκ του ως άνω νομοθετικού πλαισίου, δεν προκύπτει προνομιακή μεταχείριση του... εις βάρος των ΑΣΦΑ στην οικεία αγορά, παρά αντίθετα τόσο ο διαχειριστής του..., ήτοι η ..., όσο και οι διαχειριστές ΑΣΦΑ υπάγονται σε αντίστοιχη εποπτεία της αρμοδίας ρυθμιστικής αρχής, αδειοδοτούνται βάσει διαδικασίας με αντικειμενικά, αναλογικά και διαφανή κριτήρια κατά την οικεία εσωτερική ρυθμιστική νομοθεσία, που αποτελεί μεταφορά της νομοθεσίας της Οδηγίας 2009/73/EK (η εφαρμογή της οποίας αυτομάτως εκ του νόμου αναιρεί, βλ. ανωτέρω, την έννοια του αποκλειστικού ή ειδικού δικαιώματος) και με στάθμιση παραμέτρων σχετιζόμενων αφενός με την επάρκεια και ικανότητά των υποψηφίων αδειούχων, αφετέρου την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας, παράμετρος λαμβανόμενη υπόψη αντιστοίχως και για την εποπτεία του.... Επιπλέον, η μη πρόσβαση στο... δεν αποκλείει την παραχώρηση άδειας ΑΣΦΑ, αλλά αντίθετα συνιστά δικαιολογητική παράμετρο παραχώρησης άδειας ΑΣΦΑ, με συνέπεια το... να μην δύναται να συνιστά μονοπωλιακό πόρο και ο διαχειριστής του, ήτοι η ... να μην δύναται να απολαμβάνει μονοπωλιακή θέση στην αγορά μεταφοράς και αποθήκευσης αερίου. Σημειωτέον, ότι στην Ελληνική Δημοκρατία έχουν, κατά το ενημερωμένο Μητρώο Αδειών Φυσικού Αερίου (Ιούλιος 2022) της ΡΑΕ, αδειοδοτηθεί ήδη ΑΣΦΑ (Αποφάσεις Δ1/Α/19466/19.08.2011 και τροπ. Αποφ. ΡΑΕ 60/2017, 406/2018 και 1377/2020, Απόφ. ΡΑΕ 431/2014 και 470/2019, Απόφ. ΡΑΕ 1324/2018, Απόφ. ΡΑΕ 1321/2018, Απόφ. ΡΑΕ 671/2019) και διαχειριστές ΑΣΦΑ (Απόφ. ΡΑΕ 752/2020) και τούτο πέραν του ότι η κατάφαση του ειδικού ή αποκλειστικού δικαιώματος προϋποθέτει αποκλεισμό ή ουσιώδη περιορισμό ή μη ισότιμη μεταχείριση του δυνητικού ανταγωνισμού (δηλαδή το δικαίωμα να έχει τέτοιο χαρακτήρα και να συνοδεύεται από τέτοια προνόμια που καθιστούν τη δυνητική δραστηριοποίηση άλλων στην αγορά ανέφικτη, μη ισότιμη ή ουσιωδώς δυσχερή ή εξαρτώμενη από μη αναλογικά και αντικειμενικά κριτήρια) και όχι τυχόν συμπτωματική ή οφειλόμενη σε κάθε άλλο λόγο, έλλειψη

δραστηριοποιούμενων στην αγορά κατά τον κατά περίπτωση τρέχοντα λόγο (άλλωστε, αντίθετη ερμηνεία θα κατέληγε, ο χαρακτήρας του δικαιώματος ως ειδικού ή αποκλειστικού να μεταβάλλεται διαρκώς χρονικά από παραμέτρους που δεν αφορούν το ίδιο το δικαίωμα, όπως τυχόν περιέλευση άλλων δραστηριοποιούμενων σε ανενέργεια ή αφερεγγυότητα). Επομένως, κατά το προκείμενο καθεστώς του Ν. 4001/2011 πρώτον, δεν περιορίζεται η δραστηριοποίηση στην οικεία αγορά μόνο στη ... ή στη ... και άλλους συγκεκριμένους φορείς ούτε τούτο προκύπτει τυχόν έμμεσα, λόγω εξαρχής αποκλειστικότητας του... ως υποδομής. Δεύτερον, δεν περιορίζεται η δραστηριοποίηση στην οικεία αγορά στη ... και τυχόν άλλους φορείς, που όμως τυχόν επιλέγονται και αδειοδοτούνται με κριτήρια μη αντικειμενικά, μη ανάλογα ή μη διαφανή ή μη αμερόληπτα, αλλά το σύστημα αδειοδοτήσεων συνιστά εξαρχής γενικό κανόνα δικαίου, χωρίς να ιδρύει εκ των προτέρων κλειστό αριθμό αδειών, χωρίς να προσδιορίζει κλειστό εκ των προτέρων κύκλο δυνητικών αδειούχων και χωρίς να προβλέπει απονομή αδειών με μη αντικειμενικά, αναλογικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια, ενώ άλλωστε, το σύστημα απονομής συνιστά μεταφορά στην εθνική έννομη τάξη κανόνων του ενωσιακού κλαδικού δικαίου του φυσικού αερίου (Οδηγία 2009/73/ΕΚ), που περιλαμβάνονται στα νομοθετικά πλαίσια του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ II ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Β Οδηγίας 2014/25/ΕΕ και Ν. 4412/2016. Τρίτον και ενώ όπως προαναφέρθηκε, το... δεν συνιστά μονοπωλιακό πόρο και η ... δεν δραστηριοποιείται σε ένα κλάδο, όπου οι τυχόν πραγματικοί και δυνητικοί μετέχοντες αδειοδοτούνται και εισέρχονται στην αγορά βάσει μη αντικειμενικών και αναλογικών κριτηρίων, περαιτέρω, στη ... δεν απονέμονται ειδικά προνόμια και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα έναντι των ΑΣΦΑ, τα οποία προνόμια και πλεονεκτήματα καθιστούν την εκ μέρους των λοιπών διαχειριστών συστημάτων δραστηριοποίηση, ως τελούσα υπό ουσιωδώς αναντίστοιχες συνθήκες, με αυτές υπό τις οποίες δραστηριοποιείται η ... ούτε η ... θωρακίζεται με προνόμια τέτοια που καθιστούν τον έναντι αυτής ανταγωνισμό ανισότιμο, αδύνατο ή ουσιωδώς δυσχερή ή εκ των προτέρων περιορισμένο, βλ. και κατωτέρω σκ. 14-18. Επομένως, δεν πληρούται καμία εκ των προϋποθέσεων χαρακτηρισμού του

δικαιώματος της ... επί του... ως αποκλειστικού ή ειδικού, αφού, όπως προαναφέρθηκε, τέτοιος χαρακτηρισμός δεν αφορά την ίδια τη θέση της ... επί του... (αφού το... δεν συνιστά την αγορά ούτε συνιστά αποκλειστικό σύστημα εντός της αγοράς, η οποία συντίθεται εκ του... και των ΑΣΦΑ και άρα, το... συνιστά επιμέρους υποδομή εντός της αγοράς), αλλά τη θέση του... και της ... εντός της εθνικής αγοράς μεταφοράς και αποθήκευσης φυσικού αερίου (ήτοι ο χαρακτήρας του δικαιώματος της ... δεν συνεχεται με το αν είναι ο αποκλειστικός διαχειριστής του ίδιου του..., αλλά αν δια τέτοιου δικαιώματος επί του... καταλήγει να απολαμβάνει ειδικό ή αποκλειστικό δικαίωμα εντός της αγοράς).

11. Επειδή, επιπλέον των ανωτέρω, η ... κατά τη θέσπιση του Ν. 4001/2011 συνιστούσε ακόμη επιχείρηση ελεγχόμενη κατά την πλειοψηφία του κεφαλαίου της από κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση υπό κρατικό έλεγχο, ήτοι τη Επελέγη δε για τη ... (ακριβώς για το ενδιάμεσο διάστημα, ως και την πώληση των μετοχών της ... επί της ... μέσω διεθνούς διαγωνιστικής διαδικασίας που θα διενεργούσε το ...), κατά τις οικείες επιλογές που κατέλειπε στον εθνικό νομοθέτη, η Οδηγία 2009/73/ΕΕ, όσον αφορά τον διαχωρισμό μεταφοράς από τους λοιπούς κλάδους των αγορών ενέργειας, η εκ των άρ. 17-23 Οδηγίας 2009/73/ΕΕ λύση του ανεξάρτητου διαχειριστή μεταφοράς (Independent Transmission Operator/ITO), αφού η ιδιοκτησία της παρέμενε ως τότε στη ..., δηλαδή σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση. Κατόπιν της πώλησης του πλειοψηφικού πακέτου των μετοχών μέσω του ..., η κατ' άρ. 63^A Ν. 4001/2011 παρέκκλιση για τη ... από τα οριζόμενα των άρ. 62-63 Ν. 4001/2011 έπαυε (βλ. άρ. 63^A Ν. 4001/2011 «1. Ειδικώς όσον αφορά στον, ο οποίος συστάθηκε με το π.δ. 33/2007 (Α`31) κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του άρθρου 7 του ν. 3428/2005 (Α` 313), δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 62 και 63 για τους διαχωρισμένους Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, για όσο διάστημα η ... εξακολουθεί να συμμετέχει στο μετοχικό του κεφάλαιο. Στην περίπτωση αυτή στον εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 63B ως και 63Θ και η παράγραφος 4 του άρθρου 63 Ι. 2. Μέχρι τις 31.12.2017 το 66% των μετοχών που κατέχει η ...

επί του μετοχικού κεφαλαίου του ... θα πωληθεί και μεταβιβαστεί μέσω διεθνούς διαγωνιστικής διαδικασίας που θα διενεργήσει το ... και το υπόλοιπο 34% θα μεταβιβαστεί στο Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο θα εκπροσωπείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το πωλούμενο ποσοστό του 66% του προηγούμενου εδαφίου, θα αποτελείται, μετά τη μεταβίβαση των μετοχών που κατέχει η ... επί του μετοχικού κεφαλαίου του στους μετόχους της, από το 35% των μετοχών που θα αντιστοιχεί στη συμμετοχή της επί του μετοχικού κεφαλαίου του και το 31% των μετοχών που θα αντιστοιχεί στη συμμετοχή του επί του μετοχικού κεφαλαίου του ... Οι όροι συμμετοχής στην εν λόγω διαγωνιστική διαδικασία των υποψήφιων επενδυτών πρέπει να εξασφαλίζουν την ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και την ύπαρξη σχετικής τεχνογνωσίας μεταξύ των μετόχων τουΟι υποψήφιοι επενδυτές πρέπει να είναι είτε (α) Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς πιστοποιημένοι με τη διαδικασία των άρθρων 9 και 10 της Οδηγίας 2009/73/EK και μέλη του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (ENTSO- G) ή νομικά πρόσωπα ελεγχόμενα αποκλειστικά από τέτοιο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή νομικά πρόσωπα που έχουν τον άμεσο αποκλειστικό έλεγχο τέτοιου Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή νομικά πρόσωπα που ελέγχονται αποκλειστικά από νομικό πρόσωπο που έχει τον άμεσο αποκλειστικό έλεγχο τέτοιου Διαχειριστή Συστήματος, είτε (β) κοινοπραξίες, υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον ένα μέλος της κοινοπραξίας εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες των δικαιούμενων συμμετοχής υποψηφίων επενδυτών της περίπτωσης α` και ασκεί τουλάχιστον από κοινού έλεγχο της κοινοπραξίας. Ο όρος «έλεγχος» του προηγούμενου εδαφίου έχει την έννοια του ελέγχου, όπως ορίζεται στον Κανονισμό 139/2004/EK.» και βλ. και άρ. 63B-Θ περί αυτονομίας και δικλείδων ανεξαρτησίας ... έναντι ... Σημειωτέον, ότι εφόσον, κατ' άρ. 63I Ν. 4001/2011 υφίστατο επανειλημμένη παράβαση καθηκόντων της ..., προβλεπόταν δυνατότητα ορισμού Ανεξάρτητου Διαχειριστή Συστήματος (Independent System Operator/ISO), κατ' άρ. 14-16 Οδηγίας 2009/73/EE. Επομένως, μετά την επιγενόμενη ιδιωτικοποίηση της ..., αυτή περιήλθε, όπως ορίζει το άρ. 63^A

παρ. 3 Ν. 4001/2011, σε καθεστώς πλήρους ιδιοκτησιακού διαχωρισμού κατ' άρ. 61-63 Ν. 4001/2011 και άρ. 9-13 Οδηγίας 2009/73/ΕΕ, ήτοι σε ίδιο καθεστώς διαχωρισμού με αυτό των Ανεξαρτήτων Συστημάτων Φυσικού Αερίου. Περαιτέρω, η μετάπτωση της ... από καθεστώς ΙΤΟ σε καθεστώς πλήρους ιδιοκτησιακού διαχωρισμού, προβλέφθηκε να λάβει χώρα, κατ' άρ. 63^Α Ν. 4001/2011, μέσω διαδικασίας δημοπράτησης εκ του ..., η οποία λαμβάνει χώρα με εξαρχής εκ του νόμου προδιατυπωμένα κριτήρια επιλεξιμότητας («Οι όροι συμμετοχής στην εν λόγω διαγωνιστική διαδικασία των υποψήφιων επενδυτών πρέπει να εξασφαλίζουν την ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και την ύπαρξη σχετικής τεχνογνωσίας μεταξύ των μετόχων τουΟι υποψήφιοι επενδυτές πρέπει να είναι είτε (α) Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς πιστοποιημένοι με τη διαδικασία των άρθρων 9 και 10 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και μέλη του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (ENTSO- G) ή νομικά πρόσωπα ελεγχόμενα αποκλειστικά από τέτοιο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή νομικά πρόσωπα που έχουν τον άμεσο αποκλειστικό έλεγχο τέτοιου Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή νομικά πρόσωπα που ελέγχονται αποκλειστικά από νομικό πρόσωπο που έχει τον άμεσο αποκλειστικό έλεγχο τέτοιου Διαχειριστή Συστήματος, είτε (β) κοινοπραξίες, υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον ένα μέλος της κοινοπραξίας εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες των δικαιούμενων συμμετοχής υποψηφίων επενδυτών της περίπτωσης α' και ασκεί τουλάχιστον από κοινού έλεγχο της κοινοπραξίας. Ο όρος «έλεγχος» του προηγούμενου εδαφίου έχει την έννοια του ελέγχου, όπως ορίζεται στον Κανονισμό 139/2004/ΕΚ.»), αναγόμενα στην ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας και της ΕΕ, την ύπαρξη τεχνογνωσίας, την ιδιότητα πιστοποιημένου διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και μελών του οικείων Ευρωπαϊκού Δικτύου ή νομικού προσώπου ελεγχόμενου ή ελέγχοντος τέτοιο διαχειριστή ή κοινοπραξία που περιλαμβάνει τουλάχιστον ένα διαχειριστή. Η ιδιότητα δε αυτό προϋποθέτει σχετική πιστοποίηση και απονομή της ιδιότητας κατόπιν της κατ' άρ. 10-11 Οδηγίας 2009/73/ΕΚ πιστοποίησης, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 715/2009, άρ. 3

και κατόπιν ελέγχου συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις του άρ. 9 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ. Συνεπώς, η πώληση και απόκτηση του πλειοψηφικού πακέτου της ... προϋπέθετε εφαρμογή διαδικασίας επιλεξιμότητας, διορισμού και πιστοποίησης δραστηριοποίησης στη σχετική αγορά μεταφοράς αερίου, η οποία απορρέει από την Οδηγία 2009/73/ΕΕ. Και ναι μεν, εν προκειμένω δεν υφίσταται κάποια ειδικότερη διαπραγμάτευση και σύναψη σύμβασης παραχώρησης δικαιώματος επί του... μαζί με τη διαδικασία πώλησης της πλειοψηφίας των μετοχών της ..., πλην όμως, δεδομένου ότι στην προκείμενη περίπτωση, υφίσταται πρώτον, εκ των προτέρων νομοθετική ρύθμιση περί των προσόντων επιλογής του αποκτώντος την πλειοψηφία μετοχών της ... και δεύτερον, ενωσιακό κλαδικό ρυθμιστικό πλαίσιο για την αγορά φυσικού αερίου που θεσπίζει ειδικούς κανόνες σχετικά με την αδειοδότηση σχετικών δραστηριοτήτων, η πώληση των μετοχών της ... εκ του νόμου 4001/2011, συνδέεται, υλοποιείται και λαμβάνει χώρα με την ταυτόχρονη εφαρμογή και δια των προβλέψεων των κατά την Οδηγία 2009/73/ΕΕ κανόνων περί αδειοδότησης δραστηριοποίησης στην αγορά συστημάτων μεταφοράς, ήτοι κανόνων που ειδικώς προβλέπονται κατά το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Β Οδηγίας 2014/25/ΕΕ και Ν. 4412/2016, ως εξαιρούσες εκ των προτέρων και άνευ ετέρου την απονομή δικαιώματος από την έννοια του «ειδικού ή αποκλειστικού», κατ' άρ. 224 Ν. 4412/2016 και άρ. 4 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ (πρβλ. ΟΛΣΤΕ 1076/2019, σκ. 13-14). Εξάλλου, δεδομένου ότι το... συνιστά προϋπάρχον κατά τη θέσπιση του νόμου 4001/2011, σύστημα δικτύων και υποδομών, προφανώς δεν υπάρχει αντικείμενο περί το πρώτον αδειοδότησης κατασκευής και δημιουργίας του, όπως αντίστοιχα συμβαίνει με την αδειοδότηση το πρώτον κατασκευής και ανάπτυξης ΑΣΦΑ, η δε οικεία ρυθμιστική αρμοδιότητα επί του... λαμβάνει χώρα με την πιστοποίηση των υποψηφίων προς απόκτηση των μετοχών της ... και εν συνεχεία με την κατ' άρ. 63^Α παρ. 3 Ν. 4001/2011, το πρώτον πιστοποίηση και της ίδιας της ..., εν συνεχεία δε και με την εφαρμογή των ανωτέρω κανόνων εποπτείας περί συντάξεως και τηρήσεως προγράμματος ανάπτυξης (ενώ για τα ΑΣΦΑ οι οικείοι κανόνες ανάπτυξης και συντήρησης εγκρίνονται δια της εκδόσεως της αδείας,

αφού πρόκειται για νέα συστήματα και τις τυχόν περαιτέρω επανεκδόσεις και επεκτάσεις της τελευταίας). Σημειωτέον δε, ότι η εκ του νόμου και της ενωσιακής Οδηγίας αυτόματη εξαίρεση των οικείων δικαιωμάτων που έτυχαν απονομής βάσει της κλαδικής ενωσιακής ρύθμισης και του απορρέοντος από αυτήν, ειδικού για την αγορά φυσικού αερίου καθεστώτος (με τεκμήριο υπέρ του τελευταίου, ότι θεσπίζει εκχώρηση βάσει διαδικασίας λογιζόμενης ως διασφαλίζουσας επαρκούς δημοσιότητας και αντικειμενικών κριτηρίων) επιρρωνύει την ενωσιακή και εθνική αναγνώριση του ειδικού χαρακτήρα του οικείου ρυθμιστικού πλαισίου και των ειδικών κλαδικών διαδικασιών που ορίζει για τη δραστηριοποίηση στις σχετικές αγορές, από συνήθειες και λοιπές διαδικασίες εκχώρησης δικαιωμάτων επιχειρηματικής δραστηριότητας. Άρα, βλ. και ανωτέρω σκ. 5, η μεταβολή ιδιοκτησιακού καθεστώτος της ... συνοδεύθηκε, με, εκ του νόμου προϋφισταμένη της μεταβολής αυτής, πρόβλεψη, μεταβολή και της ίδιας της φύσης και ιδιότητας άσκησης της διαχειριστικής της δραστηριότητας επί του..., μεταπίπτουσα από το προσωρινό κατ' άρ. 63Α Ν. 4001/2011 καθεστώσ του ανεξαρτήτου διαχειριστή μεταφοράς στο καθεστώσ του, αυξημένων εγγυήσεων ιδιοκτησιακού διαχωρισμού, κατ' άρ. 9 Οδηγίας 2009/73/ΕΕ, πλήρους ιδιοκτησιακά διαχωρισμένου διαχειριστή, εν συνεχεία δε και συνεπεία τούτου, επαναπιστοποιήθηκε (βλ. ανωτέρω και περί Απόφασης ΡΑΕ 1228/2008) από τη ΡΑΕ ως διαχειριστής, σύμφωνα με τις ερειδόμενες στις σχετικές διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΕ, προβλέψεις περί πιστοποίησης του εθνικού δικαίου. Επιπλέον, η ίδια η διαδικασία πώλησης των μετοχών της ... έλαβε χώρα βάσει εκ των προτέρων καθορισμένων κανόνων και απεύθυνσης σε κύκλο δυνητικών αποκτούντων επενδυτών, τα προσόντα των οποίων πιστοποιούνται εκ διαδικασίας προβλεπόμενης εκ της κλαδικής ρύθμισης της Οδηγίας 2009/73/ΕΕ. Συνεπεία των ανωτέρω, εν προκειμένω, η ως άνω διαδικασία μεταβίβασης της πλειοψηφίας των μετοχών της εξαρχής ορισθείσας ως διαχειρίστριας και κυρίας του..., ... στην ανωτέρω κοινοπραξία, βλ. παραπάνω, έλαβε χώρα βάσει εκ των προτέρων (πριν την έναρξη της διαδικασίας πώλησης των μετοχών, η οποία προβλέφθηκε ήδη εξαρχής στο άρ. 63Α Ν. 4001/2011) θεσπισθέντων εκ του νόμου, κανόνων περί αδειοδότησης

δραστηριότητας που προβλέπονται στο οικείο ενωσιακό και εθνικό ρυθμιστικό πλαίσιο, το οποίο με τη σειρά του, κατ' άρ. 224 παρ.3 περ. β' Ν. 4412/2016, συνιστά άνευ ετέρου εκχώρηση δικαιώματος επί του... βάσει διαδικασίας πληρούσας την προϋπόθεση διασφάλισης δημοσιότητας και αντικειμενικών κριτηρίων και επομένως, αποκλείει την ιδιότητα του δικαιώματος της ... επί του..., ως «ειδικού ή αποκλειστικού». Επιπλέον, η μεταβίβαση των μετοχών της ..., συνοδεύθηκε με την ομοίως εκ των προτέρων (και θεσπισθείσα και γνωστή πριν την έναρξη της διαδικασίας μεταβίβασης των μετοχών της ...) προβλεπόμενη να λάβει χώρα μετά τη μεταβίβαση αυτή, εκ νέου (κατά το ίδιο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο) και κατόπιν και συνεπεία ακριβώς της, μεταβολής του ιδιοκτησιακού της καθεστώτος, πιστοποίηση της ..., ως προς την ιδιότητά της ως διαχειριστή του..., κατά μεταβολή και των, κατά το Ν. 4001/2011 κανόνων που τη διέπουν (κανόνες που θεσπίζονται διακριτά και αντιστοιχούν, κατά το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, με την επιμέρους ιδιότητα υπό την οποία διαχειρίζεται το..., ήτοι ιδιότητα, που μετεβλήθη μετά τη μεταβολή του ιδιοκτησιακού της καθεστώτος) και συγκεκριμένα, τρεπόμενη από ανεξάρτητος διαχειριστής μεταφοράς (κατά το προσωρινό εξαιρετικό καθεστώς των διατάξεων του άρ. 63^A επ. Ν. 4001/2011), σε Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου Διαχωρισμένης Ιδιοκτησίας, υπό τα οριζόμενα πλέον των άρ. 62-63 Ν. 4001/2011 και άρ. 9-13 επ. Οδηγίας 2009/73/ΕΕ. Επομένως, η μεταβολή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της ... (ως ήταν εκ των προτέρων και πριν τη διαδικασία πώλησης των μετοχών της, θεσπισμένο) επέφερε αναγκαία και κατά νόμο και μεταβολή των όρων, νομικών κανόνων και καθεστώτος υπό το οποίο εκτελεί τη δραστηριότητα διαχείρισης επί του... και υπό το οποίο, ούτως, ασκεί το δικαίωμα της επί του τελευταίου, περαιτέρω μάλιστα, υπαγόμενη σε κοινές διατάξεις και πλαίσιο ρύθμισης της οικείας ιδιότητας (άρ. 62 Ν. 4001/2011) με τους λοιπούς διαχειριστές συστημάτων φυσικού αερίου που δραστηριοποιούνται ή και θα δραστηριοποιηθούν στην ίδια αγορά και μάλιστα, με τη μεταβολή ιδιοκτησιακού καθεστώτος να επιφέρει κατάργηση του προσωρινού εξαιρετικού καθεστώτος υπό το οποίο τελούσε, υπό το προηγούμενο ιδιοκτησιακό καθεστώς της, η Άρα και προς τούτο

(πρβλ. και ΣτΕ 1076/2019, σκ. 13-14), τα δικαιώματα της ... επί της διαχείρισης του... (δικαιώματα, στο πλαίσιο ασκήσεως των οποίων, άλλωστε, δημοπρατήθηκε η νυν υπό ανάθεση σύμβαση), ακόμη και αν θεωρηθεί πως πριν τη μεταβολή του ιδιοκτησιακού της καθεστώτος είχαν «εξαιρετικό ή αποκλειστικό χαρακτήρα, πάντως, έπαυσαν να έχουν τέτοιο χαρακτήρα, μετά την ιδιοκτησιακή μεταβολή, δεδομένου ότι ομού μετά της πωλήσεως των μετοχών της ..., επήλθε, ως ήταν εκ των προτέρων γνωστό και νομοθετικά καθορισμένο και εκ νέου πιστοποίηση της ... και δη, μεταβολή του κατά νόμο καθεστώτος υπό το οποίο ασκείται το οικείο διαχειριστικό δικαίωμα επί του....

12. Επειδή, συνεπεία των προηγούμενων σκέψεων, προκύπτει ότι το δικαίωμα που ασκεί η ... επί του... και άρα και επί της εγκατάστασης ΥΦΑ που αφορά και η επίδικη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης, δεν είναι «ειδικό ή αποκλειστικό». Και τούτο, αφενός διότι το ίδιο το δικαίωμα αυτό ούτε αφορά αποκλειστικό πόρο δραστηριοποίησης στην οικεία αγορά ούτε επηρεάζει ουσιωδώς την ικανότητα άλλων φορέων να ασκούν τέτοιου είδους δραστηριότητα στην ίδια αγορά και μάλιστα υπό τις αντίστοιχες συνθήκες, όρους, περιορισμούς, υποχρεώσεις και δυνατότητες. Αφετέρου διότι μετά την πώληση του πλειοψηφικού πακέτου μετοχών της ... με την προμνημονευθείσα διαδικασία και υπό τις προμνημονευθείσες, απορρέουσες από το ενωσιακό κλαδικό δίκαιο, ρυθμιστικές δικλείδες, το δικαίωμα, ακόμη και αν προ της πώλησης αυτής, ήταν τυχόν ειδικό ή αποκλειστικό, εν τέλει έπαυσε έκτοτε αυτός ο χαρακτήρας του.

13. Επειδή, σχετικά με τις αιτιάσεις του προσφεύγοντος, περί του ότι η ... συνιστά δημόσια επιχείρηση κατά την έννοια του άρ. 224 Ν. 4412/2016, προκύπτουν τα εξής. Καταρχάς και όσον αφορά το καθεστώς εποπτείας και ρύθμισης που διέπει τη λειτουργία και δραστηριοποίηση των ΑΣΦΑ και των διαχειριστών τους, ισχύουν τα ακόλουθα. Οι διαχειριστές ΑΣΦΑ υποχρεούνται σε σύνταξη προγράμματος συμμόρφωσης για τον αποκλεισμό διακριτικής μεταχείρισης και διασφάλισης ανεξαρτησίας και αμεροληψίας τους, που τελεί υπό την έγκριση της ΡΑΕ (άρ. 77 παρ. 6-7 Ν. 4001/2011), η οποία άλλωστε δύναται να επιβάλει στον διαχειριστή ΑΣΦΑ τροποποιήσεις του προγράμματος

συμμόρφωσης, υποδεικνύοντας του τα κατάλληλα μέτρα, ο δε διαχειριστής ΑΣΦΑ υποχρεούται να συμμορφωθεί με τις υποδείξεις της ΡΑΕ (άρ. 77 παρ. 7 Ν. 4001/2011). Επιπλέον, τα ΑΣΦΑ οφείλουν να λειτουργούν με βάση κώδικα διαχείρισης ΑΣΦΑ που θεσπίζεται με απόφαση της ΡΑΕ και εισήγηση του διαχειριστή ΑΣΦΑ, ο δε κώδικας διαχείρισης αφορά μεταξύ άλλων τους κανόνες κατά τους οποίους διενεργείται η διαχείριση, η συντήρηση και ανάπτυξη του δικτύου, οι όροι και προϋποθέσεις συμβάσεων μεταφοράς αερίου και χρήσης εγκατάστασης, όροι, προϋποθέσεις, τεχνικές λεπτομέρειες και ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές για την πρόσβαση χρηστών, η διαχείριση των διασυνδέσεων του ΑΣΦΑ και η ανταλλαγή πληροφοριών με τους διαχειριστές συστημάτων και δικτύων διανομής αερίου που διασυνδέονται με το ΑΣΦΑ, η διενέργεια μετρήσεων, ο καθορισμός προδιαγραφών ποιότητας και συνθηκών παράδοσης και παραλαβής αερίου, η διαδικασία κατανομής στους χρήστες των μετρούμενων ποσοτήτων αερίου στα σημεία εισόδου και εξόδου του ΑΣΦΑ, η λήψη αναγκαίων μέτρων εξισορρόπησης φορτίου και αντιστάθμισης απωλειών, για την ασφαλή, αξιόπιστη και οικονομικά αποτελεσματική λειτουργία του ΑΣΦΑ και η κατανομή κόστους στους χρήστες, τα κριτήρια προτεραιοποίησης διακοπής τροφοδοσίας καταναλωτών για λόγους ασφάλειας εφοδιασμού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, οι κανόνες που διέπουν τις συναλλαγές του Διαχειριστή με τους Χρήστες και ιδίως οι λογαριασμοί που πρέπει να τηρεί ο Διαχειριστής για το σκοπό αυτό, ο προγραμματισμός, υλοποίηση και παρακολούθηση της συντήρησης και ανάπτυξης του ΑΣΦΑ, όπως και κάθε θέμα, εν γένει συναφές με τη διαχείριση, εκμετάλλευση, συντήρηση και ανάπτυξη του ΑΣΦΑ. Όλα τα ανωτέρω προβλέπονται στον κώδικα που εκδίδεται με απόφαση της ΡΑΕ, με απόφαση άλλωστε της οποίας, ρυθμίζονται και οι μεθοδολογίες, οι υπολογισμοί, οι ειδικές εγκρίσεις και οι λεπτομέρειες που απαιτούνται για την εφαρμογή του Κώδικα Διαχείρισης του ΑΣΦΑ, ενώ και η σύναψη συμβάσεων αγοραπωλησίας αερίου από τον διαχειριστή ΑΣΦΑ για την ομαλή, ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία του ΑΣΦΑ, λαμβάνει χώρα μετά από έγκριση της διαδικασίας από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τον κώδικα διαχείρισης του ΑΣΦΑ, που ομοίως θεσπίζεται με απόφαση της ΡΑΕ (άρ. 79 Ν. 4011/2011).

Εξάλλου, κατ' άρ. 74 παρ. 7-8 Ν. 4001/2011 «7. Με την Άδεια ΑΣΦΑ, επιτρέπεται να επιβάλλονται στον κάτοχο της, για ορισμένο χρόνο, ειδικοί όροι και περιορισμοί, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, κατά τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Αδειών, όπως: (α) Η υποχρέωση καταβολής ανταλλάγματος στο ... ή η επιβολή ειδικού τέλους στους Χρήστες του ΑΣΦΑ υπέρ του ..., εφόσον η χρήση του ΑΣΦΑ ευνοείται από τα τιμολόγια χρήσης του ... και ενδέχεται να επηρεάζει δυσμενώς την οικονομική αποτελεσματικότητα αυτού. Το ύψος του ανταλλάγματος ορίζεται κατά τρόπο ώστε η δυσμενής επίδραση να αντισταθμίζεται πλήρως. (β) Η υποχρέωση καταβολής ευλόγου ανταλλάγματος από το ... στον κύριο του ΑΣΦΑ, εφόσον το ΑΣΦΑ συνεισφέρει ουσιωδώς στην οικονομική αποτελεσματικότητα του.... 8. Ο ... τηρεί ειδικό λογαριασμό για τη διαχείριση των πληρωμών και χρεώσεων που προβλέπονται στις περιπτώσεις α` και β` της παραγράφου 7. Το υπόλοιπο του λογαριασμού αυτού λαμβάνεται υπόψη κατά τον προσδιορισμό των τιμολογίων χρήσης του..., σύμφωνα με τον Κανονισμό Τιμολόγησης.» και άρα, ούτως έμμεσα επιμερίζεται στα ΑΣΦΑ μέρος της διαφοράς από ευμενείς ή δυσμενείς συνέπειες στα οικονομικά αποτελέσματα των ΑΣΦΑ, σε σχέση με τις τιμολογήσεις της ..., με συνέπεια η ρύθμιση των χρεώσεων του ... να αντανakλάται και στα ΑΣΦΑ. Επιπλέον, κατ' άρ. 88 παρ. 1-2 Ν. 4001/2011 ορίζεται ότι «1. Με τον Κανονισμό Τιμολόγησης, ο οποίος εκδίδεται από τη ΡΑΕ, μετά από εισήγηση του κατά περίπτωση αρμόδιου Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου και δημόσια διαβούλευση, ρυθμίζεται η μεθοδολογία καθορισμού τιμολογίων για τη χρέωση κάθε Βασικής Δραστηριότητας. Κατά τη ρύθμιση της μεθοδολογίας τιμολόγησης για κάθε Βασική Δραστηριότητα επιδιώκεται: (α) Η σταθερότητα των τιμών προς όφελος των Χρηστών. (β) Η εύλογη απόδοση των απασχολούμενων, από τον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου Φυσικού Αερίου, κεφαλαίων. (γ) Η παροχή υπηρεσιών, περιλαμβανόμενων υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, κατά τον πλέον αξιόπιστο, οικονομικό και φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο. (δ) Η κάλυψη των δαπανών του Διαχειριστή Συστήματος ή Διανομής Φυσικού Αερίου για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων κοινής ωφέλειας που του έχουν επιβληθεί. (ε) Η ενίσχυση του

ελεύθερου ανταγωνισμού στην αγορά Φυσικού Αερίου. (στ) Η τήρηση της αρχής της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της αμεροληψίας. (ζ) Η παροχή βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κινήτρων για την αποδοτική λειτουργία, το συνετό προγραμματισμό και την ανάπτυξη της υποδομής που απαιτείται για την άσκηση της Βασικής Δραστηριότητας, την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού και την υποστήριξη ερευνητικών δραστηριοτήτων των διαχειριστών που σχετίζονται με τις αρμοδιότητές τους. (η) Η συνεκτίμηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της εκάστοτε αγοράς, όπως η τυχόν διαφοροποίηση κόστους που οφείλεται στην τοπολογία του Συστήματος ή του Δικτύου. (θ) Η παροχή κινήτρων για χρεώσεις που αφορούν νέους καταναλωτές και εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης. (ι) Η πραγματοποίηση νέων επενδύσεων σε Συστήματα ή Δίκτυο Διανομής Φυσικού Αερίου για την ασφαλή τροφοδοσία, τη βιωσιμότητά τους και την εξυπηρέτηση της αναμενόμενης μελλοντικής ζήτησης. (ια) «Για την τιμολόγηση της Δραστηριότητας της Διανομής» Η κάλυψη του κόστους του ανταλλάγματος που καταβάλλεται από τον Διαχειριστή του Δικτύου Διανομής στον κύριο αυτού για την παραχώρηση της χρήσης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης του Δικτύου. 2. Κατά τη ρύθμιση της μεθοδολογίας τιμολόγησης για κάθε Βασική Δραστηριότητα επιδιώκεται: (α) Η σταθερότητα των τιμών προς όφελος των Χρηστών. (β) Η εύλογη απόδοση των απασχολούμενων, από τον Διαχειριστή του Συστήματος Φυσικού Αερίου, κεφαλαίων. (γ) Η παροχή υπηρεσιών, περιλαμβανόμενων υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, κατά τον πλέον αξιόπιστο, οικονομικό και φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο. (δ) Η κάλυψη των δαπανών του Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων κοινής ωφέλειας που του έχουν επιβληθεί. (ε) Η ενίσχυση του ελεύθερου ανταγωνισμού στην αγορά Φυσικού Αερίου. (στ) Η τήρηση της αρχής της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της αμεροληψίας. (ζ) Η παροχή βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κινήτρων για την αποδοτική λειτουργία, το συνετό προγραμματισμό και την ανάπτυξη της υποδομής που απαιτείται για την άσκηση της Βασικής Δραστηριότητας, την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού και την υποστήριξη ερευνητικών δραστηριοτήτων των

διαχειριστών που σχετίζονται με τις αρμοδιότητές τους. (η) Η συνεκτίμηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της εκάστοτε αγοράς, όπως η τυχόν διαφοροποίηση κόστους που οφείλεται στην τοπολογία του Συστήματος. (θ) Η παροχή κινήτρων για χρεώσεις που αφορούν νέους καταναλωτές. (ι) Η πραγματοποίηση νέων επενδύσεων σε Συστήματα Φυσικού Αερίου για την ασφαλή τροφοδοσία, τη βιωσιμότητα τους και την εξυπηρέτηση της αναμενόμενης μελλοντικής ζήτησης.» και επομένως, η ρύθμιση χρεώσεων με έγκριση κανονισμών χρεώσεων από τη ΡΑΕ δεν συνιστά ιδιαιτερότητα της ..., αλλά θεσπίζεται εν γένει για κάθε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς αερίου (βλ. επί παραδείγματι για παραπομπή στον Κανονισμό Χρεώσεων που εγκρίνει η ΡΑΕ και στην Απόφαση ΡΑΕ με αρ. 101/3.2.2022 (ΦΕΚ Β' 893/25.02.2022) «Έγκριση του Κώδικα Διαχείρισης του Τερματικού Σταθμού «Ανεξάρτητο Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ) Αλεξανδρούπολης», σημ. 1.3.2, 2.1, 3.3.1). Άλλωστε, κατά την Οδηγία 2009/73/ΕΕ, άρθ. 13 παρ. 2-4 «2. Κάθε διαχειριστής συστήματος μεταφοράς δημιουργεί επαρκή διασυνοριακή ικανότητα με στόχο την ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής υποδομής μεταφοράς, ώστε να ανταποκρίνεται σε όλα τα οικονομικώς λογικά και τεχνικώς εφικτά αιτήματα ικανότητας, και λαμβάνοντας υπόψη την ασφάλεια του εφοδιασμού σε φυσικό αέριο. 3. Οι κανόνες οι οποίοι θεσπίζονται από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς για την εξισορρόπηση του συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και αμερόληπτοι, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τη χρέωση των χρηστών του δικτύου τους για την έλλειψη ενεργειακής ισορροπίας. Οι όροι και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των τιμολογίων, για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών εκ μέρους των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς καταρτίζονται σύμφωνα με μεθοδολογία συμβατή με τις ρυθμίσεις του άρθρου 41 παράγραφος 6, με τρόπο αμερόληπτο που αντικατοπτρίζει το κόστος, και δημοσιεύονται. 4. Οι ρυθμιστικές αρχές, όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, ή τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς να συμμορφώνονται προς τις στοιχειώδεις προδιαγραφές για τη συντήρηση και την ανάπτυξη του δικτύου μεταφοράς,

συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού διασύνδεσης.», κατ' άρ. 21 παρ. 4 περί του ανεξαρτήτου υπευθύνου συμμόρφωσης συστημάτων μεταφοράς «4. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης υποβάλλει στη ρυθμιστική αρχή τις αποφάσεις που προτείνονται σχετικά με το επενδυτικό πρόγραμμα ή με μεμονωμένες επενδύσεις στο δίκτυο. Καταληκτική ημερομηνία τούτου είναι όταν η διαχείριση ή/και το αρμόδιο διοικητικό όργανο του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς τις υποβάλλουν στο εποπτικό όργανο.», κατ' άρ. 22 και 23 παρ. 1 «Άρθρο 22 Ανάπτυξη δικτύου και εξουσία λήψης αποφάσεων για επενδύσεις¹. Κάθε έτος, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς καταθέτουν στη ρυθμιστική αρχή δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου βασισμένο στην παρούσα και στην προβλεπόμενη προσφορά και ζήτηση αφού συμβουλευθούν όλους τους σχετικούς ενδιαφερομένους. Το πρόγραμμα περιέχει αποτελεσματικά μέτρα με στόχο να διασφαλίζεται η επάρκεια του συστήματος και η ασφάλεια του εφοδιασμού. 2. Συγκεκριμένα, το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου: α) υποδεικνύει στους συντελεστές της αγοράς τις κυριότερες υποδομές μεταφοράς που πρέπει να κατασκευαστούν ή να αναβαθμιστούν κατά τα επόμενα δέκα έτη· β) περιέχει όλες τις επενδύσεις που ήδη αποφασίστηκαν και προσδιορίζει τις νέες επενδύσεις που θα πρέπει να εκτελεσθούν στην επόμενη τριετία και γ) παρέχει χρονικό πλαίσιο για όλα τα επενδυτικά σχέδια. 3. Κατά τη διαμόρφωση του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου, ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς προβαίνει σε λογικές υποθέσεις όσον αφορά την εξέλιξη της παραγωγής του εφοδιασμού, της κατανάλωσης και των ανταλλαγών με άλλες χώρες, λαμβάνοντας υπόψη τα επενδυτικά σχέδια για τα περιφερειακά και τα κοινοτικής εμβέλειας δίκτυα, καθώς και τα επενδυτικά σχέδια για εγκαταστάσεις αποθήκευσης και επαναεριοποίησης ΥΦΑ. 4. Η ρυθμιστική αρχή συμβουλευεται όλους τους ήδη υπάρχοντες και τους δυνητικούς χρήστες του δικτύου για το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου κατά τρόπο ανοικτό και διαφανή. Μπορεί να ζητηθεί από τα πρόσωπα ή τις επιχειρήσεις που υποστηρίζουν ότι είναι δυνητικοί χρήστες του δικτύου να τεκμηριώσουν τον ισχυρισμό τους. Η ρυθμιστική αρχή δημοσιεύει το αποτέλεσμα της διαδικασίας διαβουλεύσεων, ιδίως τις πιθανές επενδυτικές

ανάγκες. 5. Η ρυθμιστική αρχή εξετάζει εάν το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου καλύπτει όλες τις επενδυτικές ανάγκες που προσδιορίστηκαν κατά τη διαδικασία των διαβουλεύσεων και εάν είναι σύμφωνο προς το μη δεσμευτικό κοινοτικό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 (διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου). Εάν προκύψει οποιαδήποτε αμφιβολία όσον αφορά τη συμφωνία προς το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου, η ρυθμιστική αρχή συμβουλεύεται τον Οργανισμό. Η ρυθμιστική αρχή δύναται να ζητήσει από το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να τροποποιήσει το πρόγραμμά του. 6. Η ρυθμιστική αρχή παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου. 7. Αν ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, εκτός αν πρόκειται για επιτακτικούς λόγους πέρα από τον έλεγχό του, δεν εκτελέσει μια επένδυση η οποία, σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου, ήταν προγραμματισμένη να εκτελεσθεί κατά τα επόμενα τρία έτη, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η ρυθμιστική αρχή να έχει την υποχρέωση να λάβει τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσει την πραγματοποίηση της επένδυσης, εφόσον αυτή εξακολουθεί να έχει λόγο ύπαρξης βάσει του πλέον πρόσφατου δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου: α) ζητεί από το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να εκτελέσει τις εν λόγω επενδύσεις· β) διοργανώνει διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών ανοικτή σε κάθε επενδυτή για την εν λόγω επένδυση· ή γ) υποχρεώνει το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να δεχθεί αύξηση κεφαλαίου προκειμένου να χρηματοδοτηθούν οι απαραίτητες επενδύσεις και να επιτραπεί σε ανεξάρτητους επενδυτές να συμμετάσχουν στο κεφάλαιο. Όταν η ρυθμιστική αρχή κάνει χρήση των εξουσιών της δυνάμει του στοιχείου β) του πρώτου εδαφίου, μπορεί να υποχρεώσει τον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να δεχθεί ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα: α) χρηματοδότηση από οποιονδήποτε τρίτο· β) κατασκευή από οποιονδήποτε τρίτο· γ) οικοδόμηση των νέων πάγιων στοιχείων που τον αφορούν· δ) λειτουργία των νέων πάγιων στοιχείων που τον αφορούν. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς παρέχει

στους επενδυτές όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για να πραγματοποιήσουν την επένδυση, συνδέει τα νέα πάγια στοιχεία με το δίκτυο μεταφοράς και καταβάλλει εν γένει κάθε προσπάθεια προκειμένου να διευκολύνει την εφαρμογή του επενδυτικού σχεδίου. Οι σχετικοί χρηματοοικονομικοί διακανονισμοί υπόκεινται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής. 8. Όταν η ρυθμιστική αρχή κάνει χρήση των εξουσιών της δυνάμει της παραγράφου 7 πρώτο εδάφιο, το κόστος των εν λόγω επενδύσεων καλύπτεται από τις σχετικές ρυθμίσεις για τα τιμολόγια. Άρθρο 23 Εξουσία λήψης αποφάσεων σχετικά με τη σύνδεση εγκαταστάσεων αποθήκευσης, εγκαταστάσεων επαναεριοποίησης ΥΦΑ και βιομηχανικών πελατών στο σύστημα μεταφοράς 1. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς καταρτίζει και δημοσιεύει διαφανείς και αποτελεσματικές διαδικασίες και τιμολόγια για τη χωρίς διακρίσεις σύνδεση εγκαταστάσεων αποθήκευσης, εγκαταστάσεων επαναεριοποίησης ΥΦΑ και βιομηχανικών πελατών στο δίκτυο μεταφοράς. Οι διαδικασίες αυτές υπόκεινται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής.» και κατ' άρ. 41 «Άρθρο 41 Καθήκοντα και αρμοδιότητες της ρυθμιστικής αρχής 1. Στη ρυθμιστική αρχή ανατίθενται τα εξής καθήκοντα: α) να καθορίζει ή να εγκρίνει, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, ρυθμισμένα τιμολόγια μεταφοράς ή διανομής ή τις μεθόδους υπολογισμού τους...ζ) να παρακολουθεί τα επενδυτικά προγράμματα των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και να παρέχει, με την ετήσια έκθεσή της, αξιολόγηση των επενδυτικών προγραμμάτων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς όσον αφορά τη συνέπειά τους με το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009. Η αξιολόγηση αυτή μπορεί να περιέχει συστάσεις για την τροποποίηση των επενδυτικών αυτών προγραμμάτων...6. Οι ρυθμιστικές αρχές είναι υπεύθυνες για τον καθορισμό ή την έγκριση, σε επαρκή χρόνο πριν από την έναρξη ισχύος τους, τουλάχιστον των μεθοδολογιών οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό ή τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων για: α) τη σύνδεση και την πρόσβαση στα εθνικά δίκτυα, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, καθώς και των όρων, προϋποθέσεων και τιμολογίων

πρόσβασης στις εγκαταστάσεις ΥΦΑ. Τα εν λόγω τιμολόγια ή μεθοδολογίες καθιστούν δυνατή την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων στα δίκτυα και τις εγκαταστάσεις ΥΦΑ, κατά τρόπον ώστε οι επενδύσεις αυτές να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των δικτύων και των εγκαταστάσεων ΥΦΑ· β) την παροχή των υπηρεσιών εξισορρόπησης που πρέπει να παρέχονται με τον πλέον οικονομικό τρόπο και να παρέχουν τα κατάλληλα κίνητρα στους χρήστες του δικτύου ώστε αυτοί να εξισορροπούν τη συνεισφορά και την κατανάλωσή τους. Οι υπηρεσίες εξισορρόπησης πρέπει να παρέχονται με τρόπο δίκαιο και χωρίς διακρίσεις και να βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια και γ) την πρόσβαση σε διασυνοριακές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών για την εκχώρηση δυναμικότητας και τη διαχείριση συμφόρησης. 7. Οι μεθοδολογίες ή οι όροι και οι προϋποθέσεις της παραγράφου 6 δημοσιεύονται. 8. Κατά τον καθορισμό ή την έγκριση των τιμολογίων ή των μεθοδολογιών και των υπηρεσιών εξισορρόπησης, οι ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν ότι παρέχονται τα κατάλληλα κίνητρα στους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και διανομής, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, για να βελτιώνουν τις επιδόσεις, να προωθούν την ολοκλήρωση της αγοράς και την ασφάλεια του εφοδιασμού και να ενισχύουν τις συναφείς δραστηριότητες έρευνας. 9. Οι ρυθμιστικές αρχές παρακολουθούν τη διαχείριση συμφόρησης των εθνικών δικτύων μεταφοράς φυσικού αερίου, περιλαμβανομένων των γραμμών διασύνδεσης, και την εφαρμογή των κανόνων διαχείρισης της συμφόρησης. Προς τούτο, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ή οι φορείς της αγοράς υποβάλλουν τους κανόνες τους για τη διαχείριση της συμφόρησης, περιλαμβανομένης της κατανομής ικανοτήτων, στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να ζητήσουν τροποποιήσεις αυτών των κανόνων. 10. Οι ρυθμιστικές αρχές έχουν το δικαίωμα να απαιτούν από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, αποθήκευσης, ΥΦΑ και διανομής να τροποποιούν, αν χρειάζεται, τους όρους και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων και των μεθοδολογιών που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, προκειμένου να εξασφαλίζεται η αναλογικότητα και η αμερόληπτη εφαρμογή τους. Σε περίπτωση που το σύστημα πρόσβασης

στην αποθήκευση καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 3, το καθήκον αυτό δεν θα περιλαμβάνει την τροποποίηση των τιμολογίων. Σε περίπτωση καθυστέρησης στον ορισμό των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, οι ρυθμιστικές αρχές έχουν τη δυνατότητα να ορίσουν ή να εγκρίνουν προσωρινά τιμολόγια μεταφοράς και διανομής ή προσωρινές μεθοδολογίες, και να αποφασίσουν για τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα, εάν τα τελικά τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από τα προσωρινά τιμολόγια ή μεθοδολογίες».

14. Επειδή, περαιτέρω, οι διαχειριστές ΑΣΦΑ υποχρεούνται σε σύνταξη προγράμματος συμμόρφωσης για τον αποκλεισμό διακριτικής μεταχείρισης και διασφάλισης ανεξαρτησίας και αμεροληψίας τους, που τελεί υπό την έγκριση της ΡΑΕ (άρ. 77 παρ. 6-7 Ν. 4001/2011), η οποία άλλωστε δύναται να επιβάλει στον διαχειριστή ΑΣΦΑ τροποποιήσεις του προγράμματος συμμόρφωσης, υποδεικνύοντας του τα κατάλληλα μέτρα, ο δε διαχειριστής ΑΣΦΑ υποχρεούται να συμμορφωθεί με τις υποδείξεις της ΡΑΕ (άρ. 77 παρ. 7 Ν. 4001/2011). Επιπλέον, τα ΑΣΦΑ οφείλουν να λειτουργούν με βάσει κώδικα διαχείρισης ΑΣΦΑ που θεσπίζεται με απόφαση της ΡΑΕ και εισήγηση του διαχειριστή ΑΣΦΑ, ο δε κώδικας διαχείρισης αφορά μεταξύ άλλων τους κανόνες κατά τους οποίους διενεργείται η διαχείριση, η συντήρηση και ανάπτυξη του δικτύου, οι όροι και προϋποθέσεις συμβάσεων μεταφοράς αερίου και χρήσης εγκατάστασης, όροι, προϋποθέσεις, τεχνικές λεπτομέρειες και ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές για την πρόσβαση χρηστών, η διαχείριση των διασυνδέσεων του ΑΣΦΑ και η ανταλλαγή πληροφοριών με τους διαχειριστές συστημάτων και δικτύων διανομής αερίου που διασυνδέονται με το ΑΣΦΑ, η διενέργεια μετρήσεων, ο καθορισμός προδιαγραφών ποιότητας και συνθηκών παράδοσης και παραλαβής αερίου, η διαδικασία κατανομής στους χρήστες των μετρουμένων ποσοτήτων αερίου στα σημεία εισόδου και εξόδου του ΑΣΦΑ, η λήψη αναγκαίων μέτρων εξισορρόπησης φορτίου και αντιστάθμισης απωλειών, για την ασφαλή, αξιόπιστη και οικονομικά αποτελεσματική λειτουργία του ΑΣΦΑ και η κατανομή κόστους στους χρήστες, τα κριτήρια προτεραιοποίησης διακοπής τροφοδοσίας καταναλωτών για λόγους ασφάλειας εφοδιασμού σε

περίπτωση έκτακτης ανάγκης, οι κανόνες που διέπουν τις συναλλαγές του Διαχειριστή με τους Χρήστες και ιδίως οι λογαριασμοί που πρέπει να τηρεί ο Διαχειριστής για το σκοπό αυτό, ο προγραμματισμός, υλοποίηση και παρακολούθηση της συντήρησης και ανάπτυξης του ΑΣΦΑ, όπως και κάθε θέμα, εν γένει συναφές με τη διαχείριση, εκμετάλλευση, συντήρηση και ανάπτυξη του ΑΣΦΑ. Όλα τα ανωτέρω προβλέπονται στον κώδικα που εκδίδεται με απόφαση της ΡΑΕ, με απόφαση άλλωστε της οποίας, ρυθμίζονται και οι μεθοδολογίες, οι υπολογισμοί, οι ειδικές εγκρίσεις και οι λεπτομέρειες που απαιτούνται για την εφαρμογή του Κώδικα Διαχείρισης του ΑΣΦΑ, ενώ και η σύναψη συμβάσεων αγοραπωλησίας αερίου από τον διαχειριστή ΑΣΦΑ για την ομαλή, ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία του ΑΣΦΑ, λαμβάνει χώρα μετά από έγκριση της διαδικασίας από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τον κώδικα διαχείρισης του ΑΣΦΑ, που ομοίως θεσπίζεται με απόφαση της ΡΑΕ (άρ. 79 Ν. 4011/2011). Εξάλλου, κατ' άρ. 74 παρ. 7-8 Ν. 4001/2011 «7. Με την Άδεια ΑΣΦΑ, επιτρέπεται να επιβάλλονται στον κάτοχο της, για ορισμένο χρόνο, ειδικοί όροι και περιορισμοί, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, κατά τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Αδειών, όπως: (α) Η υποχρέωση καταβολής ανταλλάγματος στο ... ή η επιβολή ειδικού τέλους στους Χρήστες του ΑΣΦΑ υπέρ του ..., εφόσον η χρήση του ΑΣΦΑ ευνοείται από τα τιμολόγια χρήσης του ... και ενδέχεται να επηρεάζει δυσμενώς την οικονομική αποτελεσματικότητα αυτού. Το ύψος του ανταλλάγματος ορίζεται κατά τρόπο ώστε η δυσμενής επίδραση να αντισταθμίζεται πλήρως. (β) Η υποχρέωση καταβολής ευλόγου ανταλλάγματος από το ... στον κύριο του ΑΣΦΑ, εφόσον το ΑΣΦΑ συνεισφέρει ουσιωδώς στην οικονομική αποτελεσματικότητα του.... 8. Ο ... τηρεί ειδικό λογαριασμό για τη διαχείριση των πληρωμών και χρεώσεων που προβλέπονται στις περιπτώσεις α` και β` της παραγράφου 7. Το υπόλοιπο του λογαριασμού αυτού λαμβάνεται υπόψη κατά τον προσδιορισμό των τιμολογίων χρήσης του..., σύμφωνα με τον Κανονισμό Τιμολόγησης.» και άρα, ούτως έμμεσα επιμερίζεται στα ΑΣΦΑ μέρος της διαφοράς από ευμενείς ή δυσμενείς συνέπειες στα οικονομικά αποτελέσματα των ΑΣΦΑ, σε σχέση με τις τιμολογήσεις της ..., με συνέπεια η ρύθμιση των χρεώσεων του ... να αντανakλάται και στα ΑΣΦΑ. Επιπλέον, κατ'

άρ. 88 παρ. 1-2 Ν. 4001/2011 ορίζεται ότι «1. Με τον Κανονισμό Τιμολόγησης, ο οποίος εκδίδεται από τη ΡΑΕ, μετά από εισήγηση του κατά περίπτωση αρμόδιου Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου και δημόσια διαβούλευση, ρυθμίζεται η μεθοδολογία καθορισμού τιμολογίων για τη χρέωση κάθε Βασικής Δραστηριότητας. Κατά τη ρύθμιση της μεθοδολογίας τιμολόγησης για κάθε Βασική Δραστηριότητα επιδιώκεται: (α) Η σταθερότητα των τιμών προς όφελος των Χρηστών. (β) Η εύλογη απόδοση των απασχολούμενων, από τον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου Φυσικού Αερίου, κεφαλαίων. (γ) Η παροχή υπηρεσιών, περιλαμβανόμενων υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, κατά τον πλέον αξιόπιστο, οικονομικό και φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο. (δ) Η κάλυψη των δαπανών του Διαχειριστή Συστήματος ή Διανομής Φυσικού Αερίου για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων κοινής ωφέλειας που του έχουν επιβληθεί. (ε) Η ενίσχυση του ελεύθερου ανταγωνισμού στην αγορά Φυσικού Αερίου. (στ) Η τήρηση της αρχής της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της αμεροληψίας. (ζ) Η παροχή βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κινήτρων για την αποδοτική λειτουργία, το συνετό προγραμματισμό και την ανάπτυξη της υποδομής που απαιτείται για την άσκηση της Βασικής Δραστηριότητας, την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού και την υποστήριξη ερευνητικών δραστηριοτήτων των διαχειριστών που σχετίζονται με τις αρμοδιότητές τους. (η) Η συνεκτίμηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της εκάστοτε αγοράς, όπως η τυχόν διαφοροποίηση κόστους που οφείλεται στην τοπολογία του Συστήματος ή του Δικτύου. (θ) Η παροχή κινήτρων για χρεώσεις που αφορούν νέους καταναλωτές και εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης. (ι) Η πραγματοποίηση νέων επενδύσεων σε Συστήματα ή Δίκτυο Διανομής Φυσικού Αερίου για την ασφαλή τροφοδοσία, τη βιωσιμότητά τους και την εξυπηρέτηση της αναμενόμενης μελλοντικής ζήτησης. (ια) «Για την τιμολόγηση της Δραστηριότητας της Διανομής» Η κάλυψη του κόστους του ανταλλάγματος που καταβάλλεται από τον Διαχειριστή του Δικτύου Διανομής στον κύριο αυτού για την παραχώρηση της χρήσης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης του Δικτύου. 2. Κατά τη ρύθμιση της μεθοδολογίας τιμολόγησης για κάθε Βασική

Δραστηριότητα επιδιώκεται: (α) Η σταθερότητα των τιμών προς όφελος των Χρηστών. (β) Η εύλογη απόδοση των απασχολούμενων, από τον Διαχειριστή του Συστήματος Φυσικού Αερίου, κεφαλαίων. (γ) Η παροχή υπηρεσιών, περιλαμβανόμενων υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, κατά τον πλέον αξιόπιστο, οικονομικό και φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο. (δ) Η κάλυψη των δαπανών του Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων κοινής ωφέλειας που του έχουν επιβληθεί. (ε) Η ενίσχυση του ελεύθερου ανταγωνισμού στην αγορά Φυσικού Αερίου. (στ) Η τήρηση της αρχής της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της αμεροληψίας. (ζ) Η παροχή βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κινήτρων για την αποδοτική λειτουργία, το συνετό προγραμματισμό και την ανάπτυξη της υποδομής που απαιτείται για την άσκηση της Βασικής Δραστηριότητας, την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού και την υποστήριξη ερευνητικών δραστηριοτήτων των διαχειριστών που σχετίζονται με τις αρμοδιότητές τους. (η) Η συνεκτίμηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της εκάστοτε αγοράς, όπως η τυχόν διαφοροποίηση κόστους που οφείλεται στην τοπολογία του Συστήματος. (θ) Η παροχή κινήτρων για χρεώσεις που αφορούν νέους καταναλωτές. (ι) Η πραγματοποίηση νέων επενδύσεων σε Συστήματα Φυσικού Αερίου για την ασφαλή τροφοδοσία, τη βιωσιμότητα τους και την εξυπηρέτηση της αναμενόμενης μελλοντικής ζήτησης.» και επομένως, η ρύθμιση χρεώσεων με έγκριση κανονισμών χρεώσεων από τη ΡΑΕ δεν συνιστά ιδιαιτερότητα της ..., αλλά θεσπίζεται εν γένει για κάθε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς αερίου (βλ. επί παραδείγματι για παραπομπή στον Κανονισμό Χρεώσεων που εγκρίνει η ΡΑΕ και στην Απόφαση ΡΑΕ με αρ. 101/3.2.2022 (ΦΕΚ Β' 893/25.02.2022) «Έγκριση του Κώδικα Διαχείρισης του Τερματικού Σταθμού «Ανεξάρτητο Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ) Αλεξανδρούπολης», σημ. 1.3.2, 2.1, 3.3.1). Άλλωστε, κατά την Οδηγία 2009/73/ΕΕ, άρθρο 13 παράρ. 2-4 «2. Κάθε διαχειριστής συστήματος μεταφοράς δημιουργεί επαρκή διασυνοριακή ικανότητα με στόχο την ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής υποδομής μεταφοράς, ώστε να ανταποκρίνεται σε όλα τα οικονομικώς λογικά και τεχνικώς εφικτά αιτήματα ικανότητας, και λαμβάνοντας υπόψη την ασφάλεια του εφοδιασμού σε

φυσικό αέριο. 3. Οι κανόνες οι οποίοι θεσπίζονται από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς για την εξισορρόπηση του συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και αμερόληπτοι, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τη χρέωση των χρηστών του δικτύου τους για την έλλειψη ενεργειακής ισορροπίας. Οι όροι και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των τιμολογίων, για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών εκ μέρους των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς καταρτίζονται σύμφωνα με μεθοδολογία συμβατή με τις ρυθμίσεις του άρθρου 41 παράγραφος 6, με τρόπο αμερόληπτο που αντικατοπτρίζει το κόστος, και δημοσιεύονται. 4. Οι ρυθμιστικές αρχές, όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, ή τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς να συμμορφώνονται προς τις στοιχειώδεις προδιαγραφές για τη συντήρηση και την ανάπτυξη του δικτύου μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού διασύνδεσης.», κατ'άρ. 21 παρ. 4 περί του ανεξαρτήτου υπευθύνου συμμόρφωσης συστημάτων μεταφοράς «4. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης υποβάλλει στη ρυθμιστική αρχή τις αποφάσεις που προτείνονται σχετικά με το επενδυτικό πρόγραμμα ή με μεμονωμένες επενδύσεις στο δίκτυο. Καταληκτική ημερομηνία τούτου είναι όταν η διαχείριση ή/και το αρμόδιο διοικητικό όργανο του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς τις υποβάλλουν στο εποπτικό όργανο.», κατ'άρ. 22 και 23 παρ. 1 «Άρθρο 22 Ανάπτυξη δικτύου και εξουσία λήψης αποφάσεων για επενδύσεις¹. Κάθε έτος, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς καταθέτουν στη ρυθμιστική αρχή δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου βασισμένο στην παρούσα και στην προβλεπόμενη προσφορά και ζήτηση αφού συμβουλευθούν όλους τους σχετικούς ενδιαφερομένους. Το πρόγραμμα περιέχει αποτελεσματικά μέτρα με στόχο να διασφαλίζεται η επάρκεια του συστήματος και η ασφάλεια του εφοδιασμού. 2. Συγκεκριμένα, το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου: α) υποδεικνύει στους συντελεστές της αγοράς τις κυριότερες υποδομές μεταφοράς που πρέπει να κατασκευαστούν ή να αναβαθμιστούν κατά τα επόμενα δέκα έτη· β) περιέχει όλες τις επενδύσεις που ήδη αποφασίστηκαν και προσδιορίζει τις νέες επενδύσεις που θα πρέπει να εκτελεσθούν στην επόμενη

τριετία και γ) παρέχει χρονικό πλαίσιο για όλα τα επενδυτικά σχέδια. 3. Κατά τη διαμόρφωση του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου, ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς προβαίνει σε λογικές υποθέσεις όσον αφορά την εξέλιξη της παραγωγής του εφοδιασμού, της κατανάλωσης και των ανταλλαγών με άλλες χώρες, λαμβάνοντας υπόψη τα επενδυτικά σχέδια για τα περιφερειακά και τα κοινοτικής εμβέλειας δίκτυα, καθώς και τα επενδυτικά σχέδια για εγκαταστάσεις αποθήκευσης και επαναεριοποίησης ΥΦΑ. 4. Η ρυθμιστική αρχή συμβουλευεται όλους τους ήδη υπάρχοντες και τους δυνητικούς χρήστες του δικτύου για το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου κατά τρόπο ανοικτό και διαφανή. Μπορεί να ζητηθεί από τα πρόσωπα ή τις επιχειρήσεις που υποστηρίζουν ότι είναι δυνητικοί χρήστες του δικτύου να τεκμηριώσουν τον ισχυρισμό τους. Η ρυθμιστική αρχή δημοσιεύει το αποτέλεσμα της διαδικασίας διαβουλεύσεων, ιδίως τις πιθανές επενδυτικές ανάγκες. 5. Η ρυθμιστική αρχή εξετάζει εάν το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου καλύπτει όλες τις επενδυτικές ανάγκες που προσδιορίστηκαν κατά τη διαδικασία των διαβουλεύσεων και εάν είναι σύμφωνο προς το μη δεσμευτικό κοινοτικό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 (διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου). Εάν προκύψει οποιαδήποτε αμφιβολία όσον αφορά τη συμφωνία προς το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου, η ρυθμιστική αρχή συμβουλευεται τον Οργανισμό. Η ρυθμιστική αρχή δύναται να ζητήσει από το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να τροποποιήσει το πρόγραμμά του. 6. Η ρυθμιστική αρχή παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου. 7. Αν ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, εκτός αν πρόκειται για επιτακτικούς λόγους πέρα από τον έλεγχό του, δεν εκτελέσει μια επένδυση η οποία, σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου, ήταν προγραμματισμένη να εκτελεσθεί κατά τα επόμενα τρία έτη, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η ρυθμιστική αρχή να έχει την υποχρέωση να λάβει τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσει την πραγματοποίηση της επένδυσης, εφόσον αυτή εξακολουθεί να έχει λόγο

ύπαρξης βάσει του πλέον πρόσφατου δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου: α) ζητεί από το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να εκτελέσει τις εν λόγω επενδύσεις· β) διοργανώνει διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών ανοικτή σε κάθε επενδυτή για την εν λόγω επένδυση· ή γ) υποχρεώνει το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να δεχθεί αύξηση κεφαλαίου προκειμένου να χρηματοδοτηθούν οι απαραίτητες επενδύσεις και να επιτραπεί σε ανεξάρτητους επενδυτές να συμμετάσχουν στο κεφάλαιο. Όταν η ρυθμιστική αρχή κάνει χρήση των εξουσιών της δυνάμει του στοιχείου β) του πρώτου εδαφίου, μπορεί να υποχρεώσει τον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να δεχθεί ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα: α) χρηματοδότηση από οποιονδήποτε τρίτο· β) κατασκευή από οποιονδήποτε τρίτο· γ) οικοδόμηση των νέων πάγιων στοιχείων που τον αφορούν· δ) λειτουργία των νέων πάγιων στοιχείων που τον αφορούν. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς παρέχει στους επενδυτές όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για να πραγματοποιήσουν την επένδυση, συνδέει τα νέα πάγια στοιχεία με το δίκτυο μεταφοράς και καταβάλλει εν γένει κάθε προσπάθεια προκειμένου να διευκολύνει την εφαρμογή του επενδυτικού σχεδίου. Οι σχετικοί χρηματοοικονομικοί διακανονισμοί υπόκεινται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής. 8. Όταν η ρυθμιστική αρχή κάνει χρήση των εξουσιών της δυνάμει της παραγράφου 7 πρώτο εδάφιο, το κόστος των εν λόγω επενδύσεων καλύπτεται από τις σχετικές ρυθμίσεις για τα τιμολόγια. Άρθρο 23 Εξουσία λήψης αποφάσεων σχετικά με τη σύνδεση εγκαταστάσεων αποθήκευσης, εγκαταστάσεων επαναεριοποίησης ΥΦΑ και βιομηχανικών πελατών στο σύστημα μεταφοράς 1. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς καταρτίζει και δημοσιεύει διαφανείς και αποτελεσματικές διαδικασίες και τιμολόγια για τη χωρίς διακρίσεις σύνδεση εγκαταστάσεων αποθήκευσης, εγκαταστάσεων επαναεριοποίησης ΥΦΑ και βιομηχανικών πελατών στο δίκτυο μεταφοράς. Οι διαδικασίες αυτές υπόκεινται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής.» και κατ'άρ. 41 «Άρθρο 41 Καθήκοντα και αρμοδιότητες της ρυθμιστικής αρχής 1. Στη ρυθμιστική αρχή ανατίθενται τα εξής καθήκοντα: α) να καθορίζει ή να εγκρίνει, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, ρυθμισμένα τιμολόγια μεταφοράς ή διανομής ή

τις μεθόδους υπολογισμού τους...ζ) να παρακολουθεί τα επενδυτικά προγράμματα των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και να παρέχει, με την ετήσια έκθεσή της, αξιολόγηση των επενδυτικών προγραμμάτων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς όσον αφορά τη συνέπειά τους με το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009. Η αξιολόγηση αυτή μπορεί να περιέχει συστάσεις για την τροποποίηση των επενδυτικών αυτών προγραμμάτων...6. Οι ρυθμιστικές αρχές είναι υπεύθυνες για τον καθορισμό ή την έγκριση, σε επαρκή χρόνο πριν από την έναρξη ισχύος τους, τουλάχιστον των μεθοδολογιών οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό ή τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων για: α) τη σύνδεση και την πρόσβαση στα εθνικά δίκτυα, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, καθώς και των όρων, προϋποθέσεων και τιμολογίων πρόσβασης στις εγκαταστάσεις ΥΦΑ. Τα εν λόγω τιμολόγια ή μεθοδολογίες καθιστούν δυνατή την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων στα δίκτυα και τις εγκαταστάσεις ΥΦΑ, κατά τρόπον ώστε οι επενδύσεις αυτές να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των δικτύων και των εγκαταστάσεων ΥΦΑ· β) την παροχή των υπηρεσιών εξισορρόπησης που πρέπει να παρέχονται με τον πλέον οικονομικό τρόπο και να παρέχουν τα κατάλληλα κίνητρα στους χρήστες του δικτύου ώστε αυτοί να εξισορροπούν τη συνεισφορά και την κατανάλωσή τους. Οι υπηρεσίες εξισορρόπησης πρέπει να παρέχονται με τρόπο δίκαιο και χωρίς διακρίσεις και να βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια και γ) την πρόσβαση σε διασυνοριακές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών για την εκχώρηση δυναμικότητας και τη διαχείριση συμφόρησης. 7. Οι μεθοδολογίες ή οι όροι και οι προϋποθέσεις της παραγράφου 6 δημοσιεύονται. 8. Κατά τον καθορισμό ή την έγκριση των τιμολογίων ή των μεθοδολογιών και των υπηρεσιών εξισορρόπησης, οι ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν ότι παρέχονται τα κατάλληλα κίνητρα στους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και διανομής, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, για να βελτιώνουν τις επιδόσεις, να προωθούν την ολοκλήρωση της αγοράς και την ασφάλεια του εφοδιασμού και να ενισχύουν τις συναφείς δραστηριότητες

έρευνας. 9. Οι ρυθμιστικές αρχές παρακολουθούν τη διαχείριση συμφόρησης των εθνικών δικτύων μεταφοράς φυσικού αερίου, περιλαμβανομένων των γραμμών διασύνδεσης, και την εφαρμογή των κανόνων διαχείρισης της συμφόρησης. Προς τούτο, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ή οι φορείς της αγοράς υποβάλλουν τους κανόνες τους για τη διαχείριση της συμφόρησης, περιλαμβανομένης της κατανομής ικανοτήτων, στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να ζητήσουν τροποποιήσεις αυτών των κανόνων. 10. Οι ρυθμιστικές αρχές έχουν το δικαίωμα να απαιτούν από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, αποθήκευσης, ΥΦΑ και διανομής να τροποποιούν, αν χρειάζεται, τους όρους και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων και των μεθοδολογιών που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, προκειμένου να εξασφαλίζεται η αναλογικότητα και η αμερόληπτη εφαρμογή τους. Σε περίπτωση που το σύστημα πρόσβασης στην αποθήκευση καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 3, το καθήκον αυτό δεν θα περιλαμβάνει την τροποποίηση των τιμολογίων. Σε περίπτωση καθυστέρησης στον ορισμό των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, οι ρυθμιστικές αρχές έχουν τη δυνατότητα να ορίσουν ή να εγκρίνουν προσωρινά τιμολόγια μεταφοράς και διανομής ή προσωρινές μεθοδολογίες, και να αποφασίσουν για τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα, εάν τα τελικά τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από τα προσωρινά τιμολόγια ή μεθοδολογίες».

15. Επειδή επιπλέον των ανωτέρω, κατά τα άρθ. 13 επ. Ν. 4001/2011 περί των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ, ορίζονται μεταξύ άλλων και τα εξής «Άρθρο 13 Χορήγηση αδειών 1. Η ΡΑΕ αποφασίζει για τη χορήγηση, την τροποποίηση και την ανάκληση των αδειών για την άσκηση Ενεργειακών Δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος νόμου, υπό την προϋπόθεση της τήρησης των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης και λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των αιτούντων, την Προστασία των Καταναλωτών, την προστασία του περιβάλλοντος και τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού. Ειδικότερα, η ΡΑΕ, κατά τη Χορήγηση αδειών, προβαίνει σε κάθε αναγκαία ενέργεια προκειμένου αυτές να

είναι σύμφωνες με τις προβλέψεις του Μακροχρόνιου Ενεργειακού Σχεδιασμού, καθώς και με τυχόν περιορισμούς που περιλαμβάνονται σε αυτόν ή σε δεσμευτικό κείμενο που υποβάλλεται από την Ελληνική Δημοκρατία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή σε Διεθνείς Οργανισμούς. Σε περίπτωση που η ΡΑΕ απορρίψει αίτηση για χορήγηση άδειας, οφείλει να διασφαλίσει ότι οι λόγοι της απόρριψης είναι αντικειμενικοί και αμερόληπτοι, καθώς επίσης ότι οι λόγοι αυτοί θα καταστούν γνωστοί στον αιτούντα, έτσι ώστε να έχει τη δυνατότητα να προσφύγει κατά της ανωτέρω απόφασης της Αρχής, δυνάμει των άρθρων 32 και 33. Στην περίπτωση απόρριψης αιτήματος για χορήγηση άδειας που αφορά δραστηριότητα στην αγορά του φυσικού αερίου η ΡΑΕ γνωστοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τους λόγους της ως άνω απόρριψης. 2. Η διαδικασία χορήγησης, τροποποίησης και ανάκλησης των αδειών για την άσκηση των Ενεργειακών Δραστηριοτήτων, καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις της άσκησης των Δραστηριοτήτων αυτών καθορίζονται με τους Κανονισμούς Αδειών που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 90 για το φυσικό αέριο και το άρθρο 135 για την ηλεκτρική ενέργεια.... 3. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και ελέγχει τον τρόπο άσκησης των δικαιωμάτων που παρέχονται με τις άδειες αυτές, καθώς και την τήρηση των υποχρεώσεων των κατόχων αδειών. 4. Κατά τη διαδικασία χορήγησης αδειών ή πιστοποίησης για την άσκηση των δραστηριοτήτων στον τομέα της ενέργειας, η ΡΑΕ δύναται να συλλέγει και να αξιολογεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2472/1997 (Α` 50), τεχνικά, οικονομικά, λογιστικά, εμπορικά και άλλα συναφή στοιχεία των ενδιαφερομένων. Άρθρο 14 Ανάπτυξη υποδομών και παρακολούθηση προγράμματος ανάπτυξης 1. Η ΡΑΕ, μετά από δημόσια Διαβούλευση με τους υφιστάμενους και δυνητικούς χρήστες, αποφασίζει σχετικά με τροποποιήσεις των Προγραμμάτων Ανάπτυξης που καταρτίστηκαν από τους αρμόδιους Διαχειριστές Μεταφοράς. Η ΡΑΕ δημοσιοποιεί τα αποτελέσματα της δημόσιας Διαβούλευσης και εξετάζει: (α) εάν το Πρόγραμμα Ανάπτυξης καλύπτει όλες τις ανάγκες που προσδιορίστηκαν κατά τη διαδικασία της ως άνω Διαβούλευσης, ιδιαίτερα δε τις επενδυτικές ανάγκες, (β) εάν το Πρόγραμμα Ανάπτυξης είναι σύμφωνο προς το αντίστοιχο διακοινοτικό, μη δεσμευτικό,

δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης των συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου που καταρτίζεται σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΚ) 714/2009 και 715/2009 (L 211), και στη συνέχεια δύναται να ζητήσει από τον αρμόδιο Διαχειριστή Μεταφοράς να τροποποιήσει ανάλογα το Πρόγραμμα του. Εάν προκύψει αμφιβολία όσον αφορά τη συμφωνία ή μη του Προγράμματος Ανάπτυξης με το αντίστοιχο διακοινοτικό, η ΡΑΕ συμβουλευείται τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας που συστάθηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) 713/2009.

2. Σε περίπτωση που έργα, τα οποία εντάσσονται στο Πρόγραμμα Ανάπτυξης, δεν υλοποιούνται για λόγους οφειλόμενους σε πταίσμα του αρμόδιου Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς, η ΡΑΕ ενεργεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 630 εφόσον πρόκειται για το... ή το άρθρο 108 εφόσον πρόκειται για το Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.»

3. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή των Προγραμμάτων Ανάπτυξης. Επίσης, η ΡΑΕ παρακολουθεί το χρόνο που χρειάζονται οι Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και των Δικτύων Διανομής για την πραγματοποίηση των συνδέσεων χρηστών, την υλοποίηση επισκευών και την παροχή υπηρεσιών στους χρήστες των Συστημάτων και των Δικτύων τους. Η ΡΑΕ δύναται να καθορίζει προθεσμίες σχετικά με τα ανωτέρω, καθώς και ποινικές ρήτρες που καταπίπτουν υπέρ των χρηστών σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών.

Άρθρο 15 Τιμολόγια Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων

1. Η ΡΑΕ αποφασίζει, έξι (6) μήνες πριν από την Έναρξη ισχύος τους, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 88 για το Φυσικό Αέριο και 140 για την ηλεκτρική ενέργεια, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των Τιμολογίων Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων, κατά τρόπο, ώστε τα Τιμολόγια αυτά να μην εισάγουν διακρίσεις και να αντικατοπτρίζουν το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών. Οι μεθοδολογίες και τα Τιμολόγια Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ και των αρμόδιων Διαχειριστών....

2. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με την παρ. 1, η ΡΑΕ λαμβάνει υπόψη της την ανάγκη για τη θέσπιση βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κινήτρων για τους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς

και τους Διαχειριστές των Δικτύων Διανομής, προκειμένου να βελτιώνεται η αποδοτικότητα των Συστημάτων Μεταφοράς και των Δικτύων Διανομής, να προωθείται η ανάπτυξη της αγοράς ενέργειας, η ασφάλεια του εφοδιασμού, η αξιοποίηση ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενης από Α.Π.Ε., με ανάλογες επενδύσεις ανάπτυξης στα Συστήματα Μεταφοράς και Δικτύων Διανομής, καθώς και να υποστηρίζονται οι σχετικές με τις αρμοδιότητες των ως άνω Διαχειριστών ερευνητικές δραστηριότητες αυτών.» 3. Η ΡΑΕ δύναται με ειδικά αιτιολογημένη γνώμη να ζητά από τους αρμόδιους Διαχειριστές να τροποποιήσουν τα ως άνω Τιμολόγια, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 1, εφόσον κρίνει ότι δεν διασφαλίζεται η αναλογική και η αμερόληπτη τιμολόγηση της χρήσης των Συστημάτων ή των Δικτύων Διανομής.

4. Σε περίπτωση καθυστέρησης στον καθορισμό των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής ενέργειας, η ΡΑΕ δύναται να καθορίζει, με απόφαση της, προσωρινά τιμολόγια ή μεθοδολογίες υπολογισμού των Τιμολογίων αυτών και να αποφασίζει τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα, εάν τα τελικά Τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από τα αντίστοιχα προσωρινά.... Άρθρο 16 Εξαίρεση από υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης τρίτων και της υποχρέωσης για Ιδιοκτησιακό Διαχωρισμό Η ΡΑΕ αποφασίζει σχετικά με τη χορήγηση απαλλαγής τμήματος ή του συνόλου της δυναμικότητας Συστήματος Φυσικού Αερίου και Διασυνδέσεων με Συστήματα Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας άλλων χωρών από την υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε τρίτους ή την υποχρέωση Ιδιοκτησιακού Διαχωρισμού, σύμφωνα με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται «στο άρθρο 61 παράγραφος 2 για το Φυσικό Αέριο και στο άρθρο 115 για τον ηλεκτρισμό και προς το σκοπό αυτόν συνεργάζεται με τις ρυθμιστικές αρχές άλλων κρατών - μελών, τυχόν τρίτου εμπλεκόμενου κράτους, τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, τα όργανα της Ενεργειακής Κοινότητας και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. ... Άρθρο 18 Διαχωρισμός των Διαχειριστών – Εποπτεία επί των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς 1. Η ΡΑΕ παρακολουθεί την επικοινωνία μεταξύ των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς και των Κάθετα Ολοκληρωμένων Επιχειρήσεων στις οποίες ανήκουν, με σκοπό τη διασφάλιση

της τήρησης των υποχρεώσεων των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς περί ισότιμης πρόσβασης χρηστών σε πληροφορίες και στοιχεία. 2. Η ΡΑΕ έχει πρόσβαση σε κάθε στοιχείο που αφορά σε εμπορικές και οικονομικές σχέσεις, συμπεριλαμβανομένων των δανείων, μεταξύ των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς και των Κάθετα Ολοκληρωμένων Επιχειρήσεων στις οποίες ανήκουν προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι σχέσεις αυτές είναι συμβατές και βασίζονται στις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς. Με απόφαση της ΡΑΕ εγκρίνεται κάθε οικονομική και εμπορική συμφωνία μεταξύ των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς και των Κάθετα Ολοκληρωμένων Επιχειρήσεων στις οποίες ανήκουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 101. 3. Η ΡΑΕ έχει δικαίωμα πρόσβασης, οποτεδήποτε, ακόμη και χωρίς προηγούμενη ανακοίνωση, στην έδρα, τα υποκαταστήματα και τις εν γένει εγκαταστάσεις των Κάθετα Ολοκληρωμένων Επιχειρήσεων και των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς, περιλαμβανομένων των πληροφοριακών συστημάτων και των αρχείων επικοινωνίας, προκειμένου να διαπιστώνεται η πληρότητα των στοιχείων που παρέχονται στη ΡΑΕ για την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων της. 4. Με απόφαση της ΡΑΕ, δύναται να ανατίθενται σε Ανεξάρτητο Διαχειριστή Συστήματος, κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 63Ι ή 111 του παρόντος νόμου, όλες ή συγκεκριμένες αρμοδιότητες του διαχειριστή του... ή του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, όπως αυτές καθορίζονται με τα άρθρα 68 και 94 αντίστοιχα, σε περίπτωση διαρκούς παραβίασης εκ μέρους του αντίστοιχου Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς των υποχρεώσεων που υπέχει από την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, και, ιδίως, σε περίπτωση κατ' εξακολούθηση μεροληπτικής συμπεριφοράς προς όφελος της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης στην οποία ανήκουν». 5. Η ΡΑΕ δύναται να ζητά αιτιολόγηση από τις Κάθετα Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις, σε περίπτωση αναφοράς από τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς για θέματα που αφορούν την εκτέλεση του Προγράμματος Ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης, ιδίως, της αντίκρουσης των αναφορών περί μεροληπτικής συμπεριφοράς προς όφελος των εν λόγω Κάθετα Ολοκληρωμένων Επιχειρήσεων. Άρθρο 19 Πιστοποίηση Διαχειριστών

Συστημάτων Μεταφοράς και Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου 1. Η ΡΑΕ αποφασίζει σχετικά με την πιστοποίηση επιχειρήσεων Φυσικού Αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τα κριτήρια και τη διαδικασία «των άρθρων 64 ή 80ΣΤ» για το Φυσικό Αέριο και του άρθρου 113 για την ηλεκτρική ενέργεια και, στην περίπτωση αιτημάτων που υποβάλλονται από νομικά πρόσωπα τα οποία προέρχονται από χώρα που δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τα κριτήρια και τη διαδικασία του άρθρου 65 «και της παραγράφου 4 του άρθρου 80ΣΤ» για το Φυσικό Αέριο και του άρθρου 114 για την ηλεκτρική ενέργεια, προκειμένου οι επιχειρήσεις αυτές να οριστούν ως Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς. 2. Η ΡΑΕ παρακολουθεί την από μέρους των Διαχειριστών των Συστημάτων Μεταφοράς «και των Διαχειριστών Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου», διαρκή συμμόρφωση προς τα κριτήρια «των Κεφαλαίων Β` και Ε`» του Τρίτου Μέρους και των Κεφαλαίων Β` και Γ` του Τέταρτου Μέρους και για το λόγο αυτόν, τηρώντας την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, δύναται να ζητεί οποιαδήποτε πληροφορία και στοιχείο από τους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς «τους Διαχειριστές Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου» και τις επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου. 3. Η ΡΑΕ δύναται να εκκινεί οποτεδήποτε διαδικασία ελέγχου της πλήρωσης των κριτηρίων πιστοποίησης και ιδίως: (α) Ύστερα από γνωστοποίηση του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς «ή του Διαχειριστή Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου» σχεδιαζόμενης συναλλαγής, που, ενδεχομένως, να καθιστά αναγκαία την επανεκτίμηση της πλήρωσης των κριτηρίων, κατά περίπτωση, «των Κεφαλαίων Β` και Ε`» του Τρίτου Μέρους και των Κεφαλαίων Β` και Γ του Τέταρτου Μέρους. (β) Με δική της πρωτοβουλία, όταν περιέλθει σε γνώση της, ότι σχεδιαζόμενη αλλαγή στον Ελεγχο ή στον τρόπο λήψης αποφάσεων των Κυρίων ή των Διαχειριστών των Συστημάτων Μεταφοράς «ή των Διαχειριστών Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου» ενδέχεται να καταλήξει σε παράβαση των άρθρων 62 «ή 80Ε» για το Φυσικό Αέριο και 110 για την ηλεκτρική ενέργεια. (γ) Όταν διαπιστώνει, ότι έχει ήδη συντελεστεί παράβαση «των άρθρων 62 ή 80Ε»

για το Φυσικό Αέριο ή του άρθρου 110 για την ηλεκτρική ενέργεια. (δ)Ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Άρθρο 20 Υπεύθυνος Συμμόρφωσης 1. Η τοποθέτηση ή η απομάκρυνση του Υπευθύνου Συμμόρφωσης Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 63H και 107, καθώς και οι όροι της σχετικής εντολής που αυτοί λαμβάνουν από το Εποπτικό Συμβούλιο του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς, υπόκεινται σε προηγούμενη έγκριση της ΡΑΕ. 2. Η ΡΑΕ, δύναται να απορρίψει την πρόταση τοποθέτησης ή να ζητήσει την απομάκρυνση του Υπευθύνου Συμμόρφωσης μόνο σε περίπτωση που δεν διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του εν λόγω προσώπου ως προς τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς ή δεν διαπιστώνεται η επαγγελματική του επάρκεια σε σχέση με τα προβλεπόμενα καθήκοντά του. Άρθρο 21 Πρόσβαση στις Διασυνδέσεις 1. Η ΡΑΕ θεσπίζει, παρακολουθεί και εποπτεύει την εφαρμογή των κανόνων πρόσβασης στις Διασυνδέσεις, συμπεριλαμβανόμενων των σχετικών τιμολογίων και της μεθοδολογίας υπολογισμού αυτών, του μηχανισμού κατανομής και αποδέσμευσης της δυναμικότητας και διαχείρισης της συμφόρησης, καθώς και της παροχής των υπηρεσιών εξισορρόπησης, της διαδικασίας εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών που αναφύονται κατά την εφαρμογή των ανωτέρω, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Προς τούτο, η ΡΑΕ, ζητεί από τους αρμόδιους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς σχετική γνώμη. Η ΡΑΕ συνεργάζεται, για το σκοπό αυτόν, με τις ρυθμιστικές αρχές άλλων χωρών με τις οποίες υφίσταται διασύνδεση.... Άρθρο 22 Παρακολούθηση και εποπτεία της αγοράς ενέργειας...2. Η Ρ.Α.Ε. παρακολουθεί το επίπεδο διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένων των τιμών χονδρικής και διασφαλίζει τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, καθώς επίσης και των προσώπων, αρχών, συστημάτων ή οργανωμένων αγορών, της παραγράφου 4 του άρθρου 8 του Κανονισμού (Ε.Ε.) αριθμ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011 για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας. Περαιτέρω, η Ρ.Α.Ε. μεριμνά για την εφαρμογή της υποχρέωσης δημοσίευσης εμπιστευτικών πληροφοριών, όπως προβλέπεται

στο άρθρο 4 του ως άνω Κανονισμού. 3. Η Ρ.Α.Ε. παρακολουθεί το διαχωρισμό των λογαριασμών των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις των άρθρων 89 για το Φυσικό Αέριο και 141 για την ηλεκτρική ενέργεια, καθώς και των Διαχειριστών των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής, έχει πρόσβαση σε αυτούς και εξασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν διασταυρούμενες επιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων παραγωγής, μεταφοράς, διανομής, αποθήκευσης, προμήθειας ή/και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής, προμήθειας, μεταπώλησης, αποθήκευσης φυσικού αερίου, καθώς και διαχείρισης εγκαταστάσεων Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ)... Άρθρο 23 Λήψη ρυθμιστικών μέτρων για την εύρυθμη λειτουργία των ενεργειακών αγορών 1. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων άλλων Αρχών που ορίζονται με σχετική διάταξη νόμου, η ΡΑΕ δύναται να επιβάλλει σε επιχειρήσεις που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες ρυθμιστικά μέτρα και όρους, με σκοπό τη διασφάλιση της εφαρμογής των διατάξεων της εσωτερικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, την ύπαρξη συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού και εν γένει την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς. Στο πλαίσιο αυτό, η ΡΑΕ ασκεί τις εξουσίες διεξαγωγής ερευνών του άρθρου 28 και συνεργάζεται ιδίως με την Επιτροπή Ανταγωνισμού και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, καθώς και άλλες Αρχές που είναι αρμόδιες για την άσκηση εποπτείας στο χρηματοπιστωτικό τομέα.». Άρα, η ρυθμιστική αρμοδιότητα της ΡΑΕ επί τιμολογήσεων, διασφάλισης ανεξαρτησίας, κανόνων πρόσβασης τρίτων, τεχνικής επάρκειας, ανάπτυξης και επενδύσεων ή συμμόρφωσης με κείμενους κανόνες, θεσπίζεται κατ' ομοιόμορφο τρόπο και ενιαία για τους δραστηριοποιούμενους στην οικεία αγορά μεταφοράς φυσικού αερίου, χωρίς διακρίσεις και διαφορετική μεταχείριση μεταξύ της ... και των αδειούχων ή διαχειριστών ΑΣΦΑ, πέραν των κατά το ενωσιακό δίκαιο επιμέρους ρυθμιστικών μέτρων συμμόρφωσης περί διαχωρισμού, αναλόγως καθεστώτος διαχωρισμού και κάθετης ολοκλήρωσης του κάθε φορέα.

16. Επειδή, εν συνεχεία των ανωτέρω, όσον αφορά την εκ του προσφεύγοντος επίκληση της ΕλΣυν Μειζ. Ολομ. 554/2022, καταρχάς, η

κρίσιμη διαφοροποίηση μεταξύ της εκεί εξετασθείσας περίπτωσης του ΔΕΔΔΗΕ και της νυν περίπτωσης της ... συνίσταται στο ότι στην αγορά μεταφοράς φυσικού αερίου κατά τα ανωτέρω, προβλέπεται υπό αντίστοιχους όρους αδειοδότηση και άλλων συστημάτων πλην του..., δηλαδή των ΑΣΦΑ, χωρίς γεωγραφικούς περιορισμούς και επιβολή και ανάθεση καθηκόντων διαχείρισης σε αυτά, υπό αντίστοιχες προϋποθέσεις, πιστοποιήσεις και ρυθμιστική εποπτεία με αυτή που αφορά τη ... και το.... Αντίθετα, στην περίπτωση της αγοράς διανομής ηλεκτρικής ενέργειας δεν προβλέπονται εναλλακτικά δίκτυα και διαχειριστές και δη, προς δραστηριοποίηση υπό αντίστοιχες προϋποθέσεις, με τον ΔΕΔΔΗΕ, παρά ο τελευταίος έχει την πλήρη ευθύνη της διαχείρισης, εκμετάλλευσης και ανάπτυξης του όλου δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της ηπειρωτικής χώρας, καθώς και των μη διασυνδεδεμένων νήσων (εξαιρουμένης της νήσου Κρήτης και του δικτύου οπτικών ινών) με σκοπό τη διασφάλιση της ασφαλούς και αξιόπιστης διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, παρέχουσα υπηρεσίες κοινής ωφέλειας απολύτως ζωτικής σημασίας για το κοινωνικό σύνολο, με συνέπεια το δίκτυο που διαχειρίζεται ο ΔΕΔΔΗΕ να συνιστά αποκλειστικό πόρο στην οικεία αγορά. Στην περίπτωση μεταφοράς φυσικού αερίου, ουδόλως το... και οι μελλοντικές προεκτάσεις του θωρακίζονται εκ του νόμου με την ιδιότητα του «μονοπωλίου» (όπως χαρακτηρίστηκε το δίκτυο του ..., κατά τις σκ. 18-19 της ανωτέρω Απόφασης ΕΛΣυν) και μόνου δυναμικού δικτύου μεταφοράς αερίου στη χώρα ούτε η εγκατάσταση ΥΦΑ ..., την αύξηση της αποθηκευτικής ικανότητας της οποίας αφορά η επίδικη διαδικασία, προβλέπεται ως αποκλειστική δυναμική αντίστοιχη υποδομή, ενώ όπως αναλυτικά προαναφέρθηκε, τα ΑΣΦΑ και το... τελούν σε καθεστώς αντίστοιχων συνθηκών δραστηριοποίησης εντός της ίδιας αγοράς. Ούτε η κατ' άρ. 1 Ν. 4513/2018 «ενεργειακή κοινότητα» (ήτοι αστικός συνεταιρισμός αποκλειστικού σκοπού με στόχο την προώθηση της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας και της καινοτομίας στον ενεργειακό τομέα, την αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας, την παραγωγή, αποθήκευση, ιδιοκατανάλωση, διανομή και προμήθεια ενέργειας, την ενίσχυση της ενεργειακής αυτάρκειας και ασφάλειας σε νησιωτικούς δήμους, καθώς και τη

βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας στην τελική χρήση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο) συνιστά θεσμό αντίστοιχο με τα ΑΣΦΑ, αφού (βλ. σκ. 19 ανωτέρω Απόφασης), οι ενεργειακές κοινότητες δραστηριοποιούνται αποκλειστικά σε νησιωτικούς δήμους και είναι τοπικού χαρακτήρα, μη δυνάμενες να υποκαταστήσουν ούτως το καθολικής κάλυψης δημόσιο δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που διαχειρίζεται ο ΔΕΔΔΗΕ, ενώ αντίθετα, ουδόλως τίθενται εκ του νόμου αντίστοιχοι εκ των προτέρων περιορισμοί δραστηριοποίησης, σκοπού και πεδίου άσκησης δραστηριότητας στα ΑΣΦΑ ούτε αντιστρόφως, αντίστοιχα προνόμια εν τοις πράγμασι αποκλειστικότητας εκ του... έναντι των ΑΣΦΑ και μη υποκαταστάσιμου χαρακτήρα του πρώτου εκ των δευτέρων (όπως συμβαίνει με το δίκτυο του ΔΕΔΔΗΕ). Τούτο, ενώ η έλλειψη πρόσβασης στο δίκτυο του... συνιστά ακριβώς βάση για αδειοδότηση ΑΣΦΑ, με συνέπεια το... να μην δύναται να αποτελέσει εξαρχής μονοπωλιακού χαρακτήρα, πόρο. Συνεπεία τούτου, δεν συντρέχει η ίδια δικαιολογητική βάση, συνισταμένη πρωτίστως στον «μοναδικό» (βλ. σκ. 18 ανωτέρω Απόφασης ΕΛΣυν) και «μονοπωλιακό» χαρακτήρα του δικτύου του ΔΕΔΔΗΕ, ώστε να συγκροτηθεί συμπέρασμα και για τη ..., ότι αφενός ασκεί δραστηριότητα σε κλάδο, όπου δεν δύναται να υφίσταται ανταγωνισμός, αφετέρου ότι ασκεί δημόσια εξουσία και απολαύει αντιστοίχων προνομίων, πολλώ δε μάλλον, ενώ όπως προκύπτει, τελεί υπό αντίστοιχη ρυθμιστική εποπτεία και υποχρεώσεις με τους διαχειριστές και αδειούχους ΑΣΦΑ. Και ναι μεν, το... συνιστά υποδομή δημοσίας ωφελείας και εθνικής σημασίας για τον ενεργειακό σχεδιασμό της χώρας, πλην όμως, ομοίως και τα ΑΣΦΑ αδειοδοτούνται ακριβώς (βλ. άρ. 74 Ν. 4001/2011) επί τη βάσει εξυπηρέτησης δημοσίου συμφέροντος, εξυπηρέτησης μη τροφοδοτούμενων περιοχών (όχι όμως, ως αποκλειστική δυνητική αιτία αδειοδότησης), ενίσχυσης ασφάλειας εφοδιασμού της χώρας, τόνωσης της οικονομικής και άμεσης πρόσβασης τρίτων σε σύστημα φυσικού αερίου και εξυπηρέτησης υπαρκτής ή προβλεπόμενης μελλοντικής ζήτησης, ενώ συγχρόνως και τα έργα των ΑΣΦΑ ομοίως δύναται να χαρακτηριστούν ως δημοσίας ωφελείας. Άρα, τα ΑΣΦΑ και το... αποτελούν ένα θεωρούμενο συνολικά από ρυθμιστικής απόψης, σύνολο υποδομών που

αλληλοσυμπληρώνονται, συλλειτουργούν, διασυνδέονται κατά περίπτωση και συγκροτούν ομού μια κρίσιμη για το δημόσιο και εθνικό συμφέρον και την εθνική και ενωσιακή ενεργειακή ασφάλεια, αγορά, η ιδιαιτερότητα και σημασία της οποίας για το δημόσιο, εθνικό και ενωσιακό, συμφέρον να μεν δικαιολογεί την ειδική κλαδική (εθνική και ενωσιακή) ρύθμισή της και έντονη και ακόμη και παρεμβατική κατά περίπτωση ρύθμιση και εποπτεία, χωρίς όμως να απολαμβάνει το... τον ρόλο του μοναδικού, μονοπωλιακού και μη επιδεχόμενου ανταγωνισμού, ως και μόνου κρίσιμου για το δημόσιο συμφέρον, δικτύου υποδομών εντός αυτής της αγοράς.

17. Επειδή, άλλωστε και σε συνέχεια της προηγούμενης σκέψης, τυχόν ερμηνεία, περί του ότι η εμπλοκή σκοπών δημοσίου συμφέροντος, όχι αποκλειστικά και ειδικά επί του..., αλλά επί του συνόλου της αγοράς, συνεπάγεται την δεσπίζουσα επιρροή του δημοσίου επί αυτής και των δραστηριοποιούμενων σε αυτήν, πρώτον, αναιρεί τον ενωσιακό νομοθετικό σκοπό της Οδηγίας 2009/73/EK και τα προς τούτο ειδικά κλαδικά μέτρα που περιλαμβάνει, προς την κατοχύρωση της ανεξαρτησίας της αγοράς από τον επηρεασμό είτε από κρατικής προέλευσης επιρροή είτε ακόμη και από φαινόμενα κάθετης ολοκλήρωσης. Δεύτερον, συγχέει τον δημόσιο έλεγχο, εποπτεία και ρυθμιστική παρέμβαση επί της δραστηριοποίησης στη συγκεκριμένη αγορά, με την υπαγωγή στη σφαίρα της ίδιας της εκ του δημοσίου, τυχόν, διαχείρισης και δεσπίζουσας επιρροής επί της διαχείρισης και λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων των δραστηριοποιούμενων σε αυτή. Τρίτον, παραβλέπει, τα συνδυαστικά επιδιωκόμενα εκ του ενωσιακού κλαδικού πλαισίου για τη συγκεκριμένα αγορά, έννομα αγαθά της προώθησης του ανταγωνισμού και της προστασίας του ενεργειακού εφοδιασμού, ενεργειακής ασφάλειας και ανάγκης ανάπτυξης των οικείων δικτύων. Τούτο, διότι σκοπός ακριβώς τόσο της ως άνω Οδηγίας, όσο και της προϋφισταμένης Οδηγίας 2003/55/EK ήταν ακριβώς, το άνοιγμα της αγοράς μεταφοράς φυσικού αερίου στον ελεύθερο ανταγωνισμό ως μέσο ανάπτυξης της Ενωσιακής Εσωτερικής Αγοράς. Τα ανωτέρω όμως, σε συγκερασμό με την επιδίωξη της βραχυπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης ενεργειακής ασφάλειας και ανάπτυξης

των σχετικών υποδομών και την υλοποίηση και προστασία στόχων δημοσίου, εθνικού και ενωσιακού συμφέροντος, ένας συνδυασμός που συνιστά ακριβώς (βλ. και Προοίμια Οδηγιών 2009/73/EK και 2003/55/EK) και το νομοθετικό πυρήνα του οικείου ενωσιακού κλαδικού ρυθμιστικού πλαισίου, ως και το έρεισμα των ειδικών προβλέψεων αυτού, περί των ρυθμιστικών αρμοδιοτήτων επί θεσπίζει, ως και του ειδικού ρόλου που προς την εφαρμογή τους, απονέμει στις εθνικές (κλαδικές) ρυθμιστικές αρχές. Αντίθετα δε με όσα προβάλλει ο προσφεύγων, εκ φύσεως της η αγορά φυσικού αερίου και δη, μεταφοράς αερίου, χαρακτηρίζεται από ιδιαιτερότητες και συσχετισμό με το δημόσιο συμφέρον και την εθνική και ενωσιακή ανάπτυξη, ως και την εθνική και ενωσιακή ενεργειακή ασφάλεια (βλ. και Οδηγία 2009/73/EK, Προοίμιο, σημ. 22), ώστε βάσει των κείμενων ενωσιακών κλαδικών κανόνων, να θεσπίζεται ένα ιδιαίτερο κλαδικό πλαίσιο ρύθμισής της, όπου η απελευθέρωση της αγοράς συμβαδίζει με την ανάγκη έντονης εποπτείας εκ της εθνικής αρμόδιας ρυθμιστικής αρχής, σε θέματα χρεώσεων, πρόσβασης τρίτων, τεχνικών κανόνων λειτουργίας, πρόσβασης και διασυνδέσεων, επενδύσεων στα δίκτυα και κανόνων ασφάλειας εφοδιασμού, ώστε η εποπτεία αυτή να μην περιορίζεται σε απλή εκ της ρυθμιστικής αρχής παθητική επίβλεψη τήρησης κάποιων εκ των προτέρων τεθέντων κανόνων, αλλά να φθάνει σε δυνατότητα ενεργής ανάμιξης και παρέμβασης στη λήψη, τροποποίηση και εφαρμογή σχετικών αποφάσεων εκ των ιδιοκτητών και διαχειριστών των σχετικών δικτύων. Τυχόν θεώρηση τέτοιων αρμοδιοτήτων ως έμμεσου ελέγχου εκ του δημοσίου επί των δραστηριοποιούμενων φορέων θα σήμαινε ότι όλες οι συναφείς αγορές τελούν στο σύνολό τους υπό έμμεσο κρατικό έλεγχο και το σύνολο των δραστηριοποιούμενων σε αυτές συνιστούν δημόσιες επιχειρήσεις. Τέτοια θεώρηση θα ήταν αντίθετη με το ίδιο το πνεύμα του ενωσιακού κλαδικού δικαίου, επί του οποίου άλλωστε ερείδονται οι οικείες αρμοδιότητες των εθνικών αρχών, αφού θα σήμαινε πως το ενωσιακό κλαδικό δίκαιο κατέληξε να καταστήσει το σύνολο των αγορών φυσικού αερίου της ΕΕ δημόσιες και κρατικά ελεγχόμενες, παρότι αντίθετως ως προς τα ανωτέρω, σκοπός τόσο του πρώτου (Οδηγίες 96/92/EK και 98/30/EK) και του δεύτερου (Οδηγίες 2003/54/EK και

2003/55/ΕΚ), όσο και τρίτου (Οδηγίες 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ) ενεργειακού πακέτου ήταν αρχικά η απελευθέρωση των σχετικών αγορών από τον κρατικό έλεγχο και το άνοιγμά τους στον ελεύθερο ανταγωνισμό και εν συνεχεία η επίταση της αποτελεσματικότητας του ανταγωνισμού με τον περαιτέρω διαχωρισμό και ανεξαρτησία μεταξύ των αλυσιδωτά συνδεδεμένων μεταξύ τους κλάδων των οικείων ενεργειακών αγορών και τη διάσπαση της κάθετης ολοκλήρωσης μεταξύ τους, που αποτελούσε κατάλοιπο του καταρχάς χαρακτήρα των σχετικών αγορών ως κρατικών μονοπωλίων στα κράτη-μέλη. Στο πλαίσιο άλλωστε, εφαρμογής των κανόνων και σκοπών του ενωσιακού κλαδικού δικαίου, το τελευταίο επιφύλαξε ιδιαίτερο ρόλο και αρμοδιότητες στις εθνικές ρυθμιστικές (κλαδικές) αρχές, στα ζητήματα επενδύσεων, χρεώσεων, πρόσβασης και ενεργειακής ασφάλειας, όσον αφορά τα συναφή δίκτυα (βλ. ήδη εκ προϊσχύσασας Οδηγίας 2003/55 Προοίμιο, σημ. 13 «(13) Η ύπαρξη αποτελεσματικού ρυθμιστικού καθεστώτος, το οποίο τίθεται σε εφαρμογή από μία ή περισσότερες εθνικές ρυθμιστικές αρχές, αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την εγγύηση της άνευ διακρίσεων πρόσβασης στο δίκτυο. Τα κράτη μέλη προσδιορίζουν τις λειτουργίες, τις αρμοδιότητες και τις διοικητικές εξουσίες των ρυθμιστικών αρχών. Είναι σημαντικό οι ρυθμιστικές αρχές σε όλα τα κράτη μέλη να διαθέτουν κοινό ελάχιστο επίπεδο αρμοδιοτήτων. Οι εν λόγω αρχές θα πρέπει να έχουν την αρμοδιότητα να καθορίζουν ή να εγκρίνουν τα τιμολόγια ή, τουλάχιστον, τις μεθοδολογίες που διέπουν τον υπολογισμό των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής καθώς και των τιμολογίων της πρόσβασης στις εγκαταστάσεις υδροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ). Για να μην υπάρχει αβεβαιότητα και δαπανηρές και χρονοβόρες διαφωνίες, τα τιμολόγια αυτά θα πρέπει να δημοσιεύονται πριν τεθούν σε ισχύ.» και Οδηγία 2009/73/ΕΚ, Προοίμιο, σημ. 32-33 «(32) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να δύνανται να καθορίζουν ή να εγκρίνουν τιμολόγια ή μεθοδολογίες οι οποίες διέπουν τον υπολογισμό των τιμολογίων, βάσει προτάσεως του διαχειριστή του δικτύου μεταφοράς ή του(των) διαχειριστή(ων) του δικτύου διανομής ή του διαχειριστή συστήματος Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ), ή βάσει προτάσεως με την οποία συμφώνησαν ο(οι) εν λόγω διαχειριστής(ές) και οι χρήστες του

δικτύου. Διεκπεραιώνοντας τα καθήκοντα αυτά, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να φροντίζουν ώστε τα τιμολόγια μεταφοράς και διανομής να μην εισάγουν διακρίσεις και να αντικατοπτρίζουν το κόστος, θα πρέπει δε να λαμβάνουν υπόψη τους το μακροπρόθεσμο, οριακό και εξοικονομούμενο κόστος δικτύου από τα μέτρα διαχείρισης της ζήτησης. (33) ... Οι ρυθμιστικές αρχές ενέργειας θα πρέπει επίσης να έχουν την εξουσία να αποφασίζουν, ανεξάρτητα από την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, ως προς τη λήψη κατάλληλων μέτρων ώστε να εξασφαλίζονται οφέλη για τους καταναλωτές μέσα από την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού που είναι αναγκαίος για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου. Τα προγράμματα απελευθέρωσης φυσικού αερίου είναι ένα από τα πιθανά μέτρα για την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς. Οι ρυθμιστικοί φορείς ενέργειας αρχές θα πρέπει επίσης να διαθέτουν τις εξουσίες να συμβάλλουν στην εξασφάλιση υψηλών προτύπων δημόσιας υπηρεσίας σε συμμόρφωση με το άνοιγμα της αγοράς, την προστασία των ευάλωτων καταναλωτών και την πλήρη αποτελεσματικότητα των μέτρων προστασίας των καταναλωτών. ...»). Η λήψη υπόψη τέτοιου πλαισίου αρμοδιοτήτων της οικείας ρυθμιστικής αρχής ως, κατ'άρ. 224 παρ. 2 Ν. 4412/2016 «δεσπύζουσας επιρροής» λόγω των ρυθμιστικών κανόνων που διέπουν την αγορά, θα καθιστούσε το σύνολο των φορέων που υπόκεινται σε αυτήν, αντικείμενα τέτοιας «δεσπύζουσας επιρροής» και ούτως, «δημόσιες επιχειρήσεις», υπό τον κρατικό έλεγχο και τούτο, ασχέτως ότι ακριβώς κατά τους ως άνω κλαδικούς ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες, θεσμοθετείται η ανεξαρτησία των οικείων διαχειριστών και η ρυθμιστική υπαγωγή τους στον ρυθμιστικό έλεγχο της οικείας εθνικής αρχής, της οποίας ομοίως θεσμοθετείται και θωρακίζεται η ανεξαρτησία της, ως προς την άσκηση των ρυθμιστικών καθηκόντων της, σε σχέση με το κράτος. Πλην όμως, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντα, το άρ. 224 παρ. 2 Ν. 4412/2016 ανωτέρω, δεν αναφέρεται σε κάθε μορφής έλεγχο ή ακόμη και δυνατότητα παρέμβασης του δημοσίου (και της οικείας τυχόν ρυθμιστικής αρχής) στις δραστηριότητες, τις συμβατικές σχέσεις, τους κανόνες που διέπουν

και τις αποφάσεις που λαμβάνει ο υποκείμενος στην τυχόν ρύθμιση φορέας, αλλά σε «δεσπόμενη επιρροή», ήτοι δυνατότητα του ρυθμιστικού φορέα, όχι τυχόν να τροποποιεί ή να παρεμβαίνει ή να θέτει κανόνες σε επιμέρους αποφάσεις του υποκείμενου στη ρύθμιση, αλλά να καθορίζει τις κρίσιμες επιχειρηματικές αποφάσεις του τελευταίου και να ασκεί εν τοις πράγμασι τη διοίκηση αυτού. Πλην όμως, οι αρμοδιότητες της εθνικής ρυθμιστικής αρχής κατά το ενωσιακό δίκαιο και εν προκειμένω της ΡΑΕ κατά τη μεταφορά του ενωσιακού δικαίου στην εθνική έννομη τάξη, καίτοι εκτεταμένες και με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον, την ασφάλεια εφοδιασμού, την ισότιμη πρόσβαση στα οικεία δίκτυα, την ανάπτυξη και ασφάλεια των τελευταίων και εν τέλει την προστασία των καταναλωτών, ως και την επίτευξη υγιούς ανταγωνισμού στις κατάντη αγορές, αφενός, ουδόλως φθάνουν στο σημείο, να ασκεί η ΡΑΕ «δεσπόμενη επιρροή» επί της ..., αλλά και των υπόλοιπων διαχειριστών και αδειούχων ΑΣΦΑ. Τούτο, αφού πρώτον, η ρύθμιση χρεώσεων με λήψη υπόψη συνόλου εκ του νόμου σταθμιζόμενων παραμέτρων δεν συνιστά τέτοια «δεσπόμενη επιρροή», αλλά ακριβώς «ρύθμιση» κανόνων δραστηριοποίησης στην αγορά, βάσει μεθοδολογιών και κανόνων εκ των προτέρων διατυπωμένων και ερειδόμενων σε εξ αρχής συναφή κανονιστική εξουσιοδότηση. Δεύτερον, οι αρμοδιότητες της ΡΑΕ επί των κανόνων πρόσβασης ή συμβατικών σχέσεων με τους χρήστες ομοίως λαμβάνουν χώρα ως αποτέλεσμα «ρύθμισης», βάσει εκ των προτέρων τεθέντων νομοθετικών στόχων που αφορούν το σύνολο της οικείας αγοράς και με τους οποίους θα πρέπει να συμμορφώνεται η δραστηριοποίηση κάθε ανταγωνιστή σε αυτή και με σκοπό τη διασφάλιση ανεξαρτησίας και λειτουργικότητας των οικείων δικτύων, ως και ελευθερίας πρόσβασης σε αυτά. Τρίτον, οι αρμοδιότητες της ΡΑΕ επί τεχνικών λεπτομερειών και επενδύσεων-συντήρησης επί των δικτύων, είναι εγκριτικής φύσεως επί των καταρχήν σχεδίων των υποκείμενων στη ρύθμιση φορέων (ήτοι, δεν χαράσσει η ΡΑΕ τον οικείο επενδυτικό σχεδιασμό, βλ. και επί..., άρ. 63 παρ. 1-3 Ν. 4001/2011 και για ΑΣΦΑ, άρ. 78 παρ. 2 περ. ια' και 79 Ν. 4001/2011), με τη ΡΑΕ δυνάμενη μόνο να παρέμβει τροποποιητικά σημειακά και όσον αφορά τα ΑΣΦΑ, κατόπιν αξιολόγησης των παραμέτρων του άρ. 74

παρ. 2 Ν. 4001/2011 και όσον αφορά το... (άρ. 63Θ παρ. 6 Ν. 4001/2011), κατόπιν (δεύτερης, μετά από αυτή που διενεργεί και λαμβάνει υπόψη της η ...) δημόσιας διαβούλευσης και ανάδειξης οικείων πρόσθετων επενδυτικών αναγκών ή ανάγκης συμμόρφωσης με το διακοινοτικό και περιφερειακά προγράμματα ανάπτυξης και σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες του Κανονισμού 715/2020 (περίπτωση, όπου προβλέπεται ακόμη και γνώμη του ACER/ Οργανισμού Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών, ο οποίος και προφανώς δεν μετέχει σε κάποια «δεσπόζουσα επιρροή» επί της ...), ενώ οι εξουσίες της ΡΑΕ επί του προγράμματος ανάπτυξης... δύνανται μόνο σε εξαιρετικές συνθήκες (άρ. 63Θ, παρ. 9.β-γ' και 10 Ν. 4001/2011) να φθάσει σε επιβολή μέτρων πρόσκλησης προσφορών σε κάθε επενδυτή ή αύξησης κεφαλαίου της ... προς εκτέλεση των οικείων επενδύσεων, εφόσον η τελευταία παραμελεί και παραβιάζει το αναληφθέν πρόγραμμα ανάπτυξης αυτής. Οι ως άνω επεμβατικές αρμοδιότητες της ΡΑΕ τόσο επί των ΑΣΦΑ, όσο και επί του... είναι φύσει ρυθμιστικές, εξαρτώμενες από κλειστής φύσεως περιπτώσεις, περιορισμένες και οριακές, εξαντλούμενες είτε σε διασφάλιση τήρησης συγκεκριμένων κανόνων και λήψης υπόψη της προστασίας ευρύτερων συμφερόντων είτε σε αντιμετώπιση ακραίων φαινομένων και πάντως, δεν χαρακτηρίζονται από εύρος, έκταση και ελευθερία λήψεως αποφάσεων, τέτοιας μορφής, ώστε να θεωρηθεί ότι η ΡΑΕ είναι ο αληθής και δεσπόζων φορέας στην άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας των κυρίων και διαχειριστών συστημάτων φυσικού αερίου και ότι οι τελευταίες αυτές ιδιωτικές επιχειρήσεις, μεταξύ των οποίων και η ... συνιστούν επιχειρηματικές οντότητες τελούσες υπό τη «δεσπόζουσα επιρροή» της ΡΑΕ ή ότι τα οικεία συστήματα τυγχάνουν διαχείρισης υπό της ασκούσας επ' αυτών δεσπόζουσα επιρροή, ΡΑΕ. Αντίθετα, οι αρμοδιότητες της ΡΑΕ ναί μεν έχουν χαρακτήρα, ακόμη και επεμβατικής και διορθωτικού χαρακτήρα «ρύθμισης» επί της αγοράς, όχι όμως καθοριστικής επιρροής στη λήψη εν γένει επιχειρηματικών αποφάσεων των δραστηριοποιούμενων στην αγορά. Αφετέρου, οι οικείες αρμοδιότητες της ΡΑΕ εκτείνονται στο σύνολο των δραστηριοποιούμενων στην οικεία αγορά, όπου ανήκει το... και το σύνολο των συστημάτων φυσικού αερίου και όχι μόνο στη ...

ή στο.... Επομένως, αν η έγκριση, δυνατότητα επέμβασης και έκδοση με απόφαση της αρμόδιας ρυθμιστικής αρχής, του κώδικα διαχείρισης του δικτύου και δη, κανόνων αυτού που ρυθμίζουν το πρόγραμμα ανάπτυξης και συντήρησης ή τις σχέσεις με τους πελάτες και τις συμβάσεις του με τρίτους, τις τεχνικές λεπτομέρειες και προδιαγραφές λειτουργίας, πρόσβασης και διασύνδεσης τρίτων με αυτό, κανόνες αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών και ενεργειακής ασφαλείας δικτύου ή όρους παροχής πρόσβασης στο δίκτυο, όπως και αν η άμεση ή έμμεση ρύθμιση χρεώσεων συνιστούν κριτήρια κατάφασης του διαχειριστή ή ιδιοκτήτη του δικτύου ως «δημόσιας επιχείρησης» ή των συμβάσεων περί ανάπτυξης, συντήρησης ή επέκτασης του δικτύου ως «δημοσίων συμβάσεων» υπό την έννοια του Ν. 4412/2016, τότε κάθε σύστημα φυσικού αερίου, άρα και τα ΑΣΦΑ θα έπρεπε να θεωρούνται «δημόσιες επιχειρήσεις» και ούτως, «αναθέτοντες φορείς» και οι συμβάσεις τους «δημόσιες συμβάσεις». Ακόμη, δεδομένου ότι κατ' άρ. 87 Ν. 4001/2011 ορίζει ότι η ΡΑΕ με εισήγηση των ΕΠΑ εγκρίνει ρυθμιζόμενα τιμολόγια προμήθειας φυσικού αερίου, αντιστοίχως, όλες οι Εταιρείες Παροχής Αερίου θα έπρεπε να θεωρούνται «δημόσιες επιχειρήσεις». Επιπλέον, κατ' άρ. 74 παρ. 9 Ν. 4001/2011 « 9. Τα έργα κατασκευής ή επέκτασης των ΑΣΦΑ, ανάλογα με το σκοπό τους, μπορούν να χαρακτηρίζονται έργα δημόσιας ωφέλειας, με την άδεια που τους χορηγείται.», δηλαδή αναγνωρίζεται και υπέρ των ΑΣΦΑ ο χαρακτήρας των έργων και επεκτάσεώς τους, ως έργων δημοσίας ωφελείας, όπως και υπέρ της ..., με τις συναφείς έννομες συνέπειες, πλην όμως ούτως ή άλλως, τούτο δεν συνιστά κριτήριο κατάφασης ειδικού ή αποκλειστικού χαρακτήρα του δικαιώματος επί του οποίου λαμβάνει χώρα τέτοια αναγνώριση (βλ. ανωτέρω, ΔΕΚ, C-302/94 *The Queen v. Secretary of State for Trade and Industry, ex parte British Telecommunications plc*, σκ. 41). Σημειωτέον δε, ότι αν ως επαρκές κριτήριο υπαγωγής στην έννοια του «αναθέτοντος φορέα» θεωρηθεί η έγκριση του προγράμματος επενδύσεων, ανάπτυξης και συντήρησης υποδομής από δημόσια αρχή, τότε και η ΟΛΠ ΑΕ θα έπρεπε να θεωρείται αναθέτων φορέας, σε αντίθεση με τα κριθέντα της ΟλστΕ 1076/2019 (κατά την οποία το νυν δικαίωμα που της έχει απονεμηθεί δεν θεωρείται «ειδικό

ή αποκλειστικό», κατά την έννοια του άρ. 224 Ν. 4412/2016, πλέον και κατόπιν της αναδιαπραγματεύσεως της παραχώρησής του από το Ελληνικό Δημόσιο) αφού το επενδυτικό της πρόγραμμα εξακολουθεί και είναι υποκείμενο σε έγκριση από την Επιτροπή Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων, που συγκροτείται εκ του αρμοδίου Υπουργείου (οι αποφάσεις του οποίου, σημειωτέον, ότι υπόκεινται στον δικαστικό έλεγχο ως πράξεις δημοσίας αρχής, βλ. ΟΛΣΤΕ 547-549/2022). Έτι περαιτέρω, το δημόσιο συχνά και ανέκαθεν επεμβαίνει σε ιδιωτικούς κλάδους επιχειρηματικούς και βιοτικής δραστηριότητας (εκτεινόμενοι από την ιδιωτική παιδεία και τις ιδιωτικές υπηρεσίες υγείας, ως τις τιμολογήσεις καυσίμων, αλλά και τη διάρκεια και αναπροσαρμογή μισθωμάτων σε μισθώσεις ακινήτων), καθ' ο μέρος αυτοί άπτονται του δημοσίου και του κοινωνικού συμφέροντος, θεσπίζοντας όρια και ρυθμίσεις επί των οικείων χρεώσεων ή και επεμβαίνοντας και τροποποιώντας ή καθιστώντας ανενεργούς ακόμη και όρους ήδη διανοσμένων συμβάσεων που καταρτίστηκαν στο πλαίσιο της ιδιωτικής αυτονομίας. Αν κάθε τέτοια παρέμβαση του κράτους, παρότι αφορά σοβαρές επιχειρηματικές αποφάσεις των οικείων οικονομικών φορέων, θεωρηθεί ως έμμεση άσκηση δεσπόζουσας επιρροής, υπό την έννοια του άρ. 224 Ν. 4412/2016, με αποτέλεσμα ο οικονομικός φορέας που υπόκειται σε αυτή, να κατέληγε «δημόσια επιχείρηση» με τις συναφείς έννομες συνέπειες, τότε προδήλως το πεδίο αυτής της έννοιας θα εκτεινόταν δυσανάλογα και αντίθετα στην έννοια και τον σκοπό του. Συνεπεία δε των ανωτέρω, όχι μόνο η ΡΑΕ και το ελληνικό δημόσιο εν γένει δεν ασκούν «δεσπόζουσα επιρροή» επί των δραστηριοποιούμενων στην οικεία νυν αγορά επιχειρήσεων και δη, τόσο επί της ..., όσο και επί των υποκείμενων σε αντίστοιχη ρυθμιστική παρέμβαση διαχειριστών και αδειούχων ΑΣΦΑ, αλλά η ... δεν προκύπτει πως απολαμβάνει ειδικού καθεστώτος προνομίων, διακριτικής μεταχείρισης ή δημοσίων εξουσιών που τυχόν ασκεί αυτή, σε σχέση με τους διαχειριστές και τους αδειούχους ΑΣΦΑ. Λόγω δε του ειδικού κλαδικού ενωσιακού πλαισίου κανόνων επί της αγοράς φυσικού αερίου, το καθεστώς στο οποίο τελούν, δραστηριοποιούνται και λαμβάνουν τις αποφάσεις τους οι διαχειριστές συστημάτων φυσικού αερίου, ως και η ... (βλ. άρ. 63Γ Ν. 4001/2011 περί ανεξαρτησίας της ...), τελούν

συγχρόνως υπό αυστηρές δικλείδες ανεξαρτησίας έναντι παντός τρίτου, δημοσίου ή ιδιωτικού φορέα, οι οποίες εκ των προτέρων αποκλείουν την επιρροή του διαχειριστή από τρίτους, όσο και υπό συνεχή και ενεργή ρυθμιστική αρμοδιότητα και έλεγχο εκ της αρμοδίας ρυθμιστικής αρχής, εν πολλοίς και προς εξασφάλιση της ως άνω ανεξαρτησίας των συστημάτων φυσικού αερίου. Επιπλέον, τόσο, κατ' άρ. 67 παρ. 3 Ν. 4001/2011, η ... ως διαχειριστής του..., όσο και οι διαχειριστές ΑΣΦΑ (άρ. 77 παρ. 1 Ν. 4001/2011), υπόκεινται σε κοινή διαδικασία πιστοποίησης κατ' άρ. 10 Οδηγίας 2009/73 και συναφώς, άρ. 64 Ν. 4001/2011. Οι μεν άδειες ΑΣΦΑ εκδίδονται με συγκεκριμένη διάρκεια κατ' άρ. 74 παρ. 4 Ν. 4001/2011. Πλην όμως και το δικαίωμα του ... επί της διαχείρισης του ΕΣΜΦΑ τελεί υπό την εξουσία ανάκλησης εκ της ΡΑΕ και αντικατάστασης με άλλο διαχειριστή, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις οριζόμενες στο άρ. 63Ι Ν. 4001/2011 και σε αυτή την περίπτωση, κατά την παρ. 4 του ως άνω άρθρου 63Ι, ο ανεξάρτητος διαχειριστής αναλαμβάνει και τη διαχείριση, λειτουργία, ανάπτυξη και συντήρηση όλου του..., όπως αυτό ορίζεται στο άρ. 67 Ν. 4001/2011(άρ. 63Ι παρ. 4 Ν. 4001/2011 «Κάθε Ανεξάρτητος Διαχειριστής Συστήματος Φυσικού Αερίου που διορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου είναι υπεύθυνος για τη χορήγηση και τη διαχείριση της πρόσβασης τρίτων, συμπεριλαμβανομένης της είσπραξης τελών πρόσβασης και επιβαρύνσεων συμφόρησης, καθώς και για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του... και για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του... να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση με προγραμματισμό επενδύσεων. Για την ανάπτυξη του..., ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Συστήματος Φυσικού Αερίου είναι υπεύθυνος για τον προγραμματισμό (συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας αδειοδότησης), την κατασκευή και την έναρξη λειτουργίας κάθε νέας υποδομής. Για το σκοπό αυτόν, ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Συστήματος ενεργεί ως διαχειριστής του... σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.»), η δε ..., σε τέτοια περίπτωση, παραμένει μεν κυρία του..., περιορίζεται όμως σε υποχρεώσεις χρηματοδοτικής φύσεως, χωρίς δυνατότητα λήψης αποφάσεων και άσκησης διαχειριστικών εξουσιών. Άλλωστε, ακόμη και σε περίπτωση

άρνησης της ... να προβεί σε επενδύσεις του προγράμματος ανάπτυξης (άρ. 63Θ παρ. 9-10 Ν. 4001/2011) ή σε συστηματική παράβαση των υποχρεώσεων του (βλ. άρ. 63Ι) και δη, ως προς μεροληπτική συμπεριφορά υπέρ κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, η ΡΑΕ δύναται να υποχρεώσει τη ... να δεχθεί επενδυτή που θα προβεί στην επένδυση ή τη χρηματοδότηση ή την κατασκευή τυχόν έργου και ή να αφαιρέσει από τη ... τα καθήκοντα διαχειριστή και να την αντικαταστήσει στη διαχείριση του... με άλλον διαχειριστή, όμως δεν μπορεί η ίδια η ΡΑΕ να λάβει την απόφαση επένδυσης ή χρηματοδότησης του έργου από τη ... ή να λάβει την απόφαση παύσης συστηματικής παράβασης των υποχρεώσεων του άρ. 63Ι. Κατ' άρ. 63Ε και 63Η Ν. 4001/2011, η ΡΑΕ εγκρίνει το κατά πλειοψηφία διοριζόμενο από τη ... εποπτικό της συμβούλιο και τον εκ του τελευταίου διοριζόμενο υπεύθυνο συμμόρφωσης, δύναται δε το εποπτικό συμβούλιο να παύει τον υπεύθυνο με έγκριση της ΡΑΕ σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όλες πάντως, οι ανωτέρω αρμοδιότητες έγκρισης της ΡΑΕ αναφέρονται αποκλειστικά σε λόγους περί την προστασία της υποχρέωσης ανεξαρτησίας και επαγγελματικής επάρκειας των οικείων προσώπων, κατά τους όρους του νόμου και δεν καταλήγουν ούτε σε επιλογή προσώπων εκ της ΡΑΕ ούτε δυνατότητα απόφασης ή επιβολής δικής της απόφασης αλλαγής και αντικατάστασης αυτών με βάση εκ της ΡΑΕ εφαρμογής κριτηρίων σκοπιμότητας, προτίμησης και ελεύθερης επιλογής, ως να ήταν η τελευταία η ασκούσα την οικεία επιχειρηματική ελευθερία και επιλογή για λογαριασμό ή αντί της Το δε Πρόγραμμα Συμμόρφωσης της ..., όπως και στην περίπτωση των ΑΣΦΑ που μετέχουν σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου (κατ' άρ. 77 παρ. 6-7 Ν. 4001/2011 ομοίως συντάσσεται εκ των διαχειριστών ΑΣΦΑ και εγκρίνεται εκ της ΡΑΕ), συντάσσεται εκ της ... και απλώς εγκρίνεται από τη ΡΑΕ, λογιζόμενο ως εγκριθέν αν δεν προβάλλει η τελευταία αντιρρήσεις, σύμφωνα με το άρ. 21 Οδηγίας 2009/73/ΕΚ (άρ. 63Η Ν. 4001/2011) η δε κρίση της ΡΑΕ περιορίζεται απλώς στη διασφάλιση της νομοθετικά επιβαλλόμενης, αποφυγής διακριτικής μεταχείρισης εκ της ... και όχι σε εκ της ΡΑΕ έλεγχο σκοπιμότητας και ελεύθερη διαμόρφωση και επιλογή μέτρων. Εξάλλου (βλ. ΔΕΕ, Συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-155/19 και

C-156/19, Federazione Italiana Giuoco Calcio (FIGC), Consorzio Ge.Se.Av. S. c. arl κατά De Vellis Servizi Globali Srl [2021] ECLI:EU:C:2021:88), ένας φορέας « μπορεί να θεωρηθεί ότι υπόκειται στον έλεγχο δημόσιας αρχής μόνον αν από τη σφαιρική ανάλυση των εξουσιών που διαθέτει η δημόσια αρχή έναντι [αυτού] προκύπτει η ύπαρξη ενεργητικού διαχειριστικού ελέγχου περιστέλλοντος στην πράξη την αυτονομία αυτή σε βαθμό που να παρέχεται στην εν λόγω αρχή δυνατότητα επηρεασμού των αποφάσεων [του φορέα] σε θέματα δημοσίων συμβάσεων». Τούτο δεν λαμβάνει χώρα στην περίπτωση της ... και των διαχειριστών και αδειούχων ΑΣΦΑ, που ομού άλλωστε (και όχι μεμονωμένα η ...) δραστηριοποιούνται σε μια αγορά, η όλη λειτουργία της οποίας (και όχι μεμονωμένα η δραστηριότητα της ...) εξυπηρετεί σκοπούς δημοσίου συμφέροντος, με τους διαχειριστές, μεταξύ των οποίων ο ..., να υπόκεινται σε κανόνες και υποχρέωσεις περί παροχής πρόσβασης σε χρήστες (εξάλλου, παράγοντας αδειοδότησης των ΑΣΦΑ είναι ακριβώς η διευκόλυνση της πρόσβασης αυτής). Πράγματι, οι διαχειριστές συστημάτων φυσικού αερίου, μεταξύ των οποίων και η ... ναί μεν υπόκεινται κατά τα ανωτέρω, σε ρυθμιστικό έλεγχο, ως και παρέμβαση εκ της αρμοδίας ρυθμιστικής αρχής, πλην όμως, αυτή δεν αναιρεί ούτε περιστέλλει ουσιαστικά την επιχειρηματική αυτονομία των δραστηριοποιούμενων στην οικεία αγορά ούτε φθάνει στο σημείο αυτού καθαυτού του ενεργού διαχειριστικού ελέγχου που ούτως θα κατέληγε στην εκ της ΡΑΕ άσκηση διαχείρισης επί των διαχειριστών των συστημάτων φυσικού αερίου και κατ' αποτέλεσμα, στην εκ της ΡΑΕ έμμεση άσκηση δραστηριότητας διαχειριστή. Ομοίως δε, η ΡΑΕ και εν γένει δημόσιες αρχές δεν προβαίνει σε επηρεασμό αποφάσεων των δραστηριοποιούμενων στην οικεία αγορά και δη και της ..., επί των συμβάσεων που η τελευταία αναθέτει. Άλλωστε, η ΡΑΕ ναί μεν δύναται να απαιτήσει από τον διαχειριστή συστήματος να εκτελέσει το εξ αυτού εξάλλου, σχεδιασθέν αναπτυξιακό πρόγραμμα ή σε περίπτωση αδράνειας του τελευταίου, να καλέσει τρίτο να εκτελέσει συγκεκριμένο έργο όχι όμως και να λάβει την απόφαση για λογαριασμό του διαχειριστή ή να επιβάλλει τέτοια απόφαση στον διαχειριστή, να εκτελέσει ο ίδιος την κατά περίπτωση επένδυση, ουσιαστικά ούτως, προβαίνοντας σε πράξη διαχείρισης του

τελευταίου. Επιπλέον, η ΡΑΕ δύναται να αξιολογήσει προς έγκριση την άδεια ΑΣΦΑ, που περιλαμβάνει και πρόγραμμα ανάπτυξης-συντήρησης, όχι όμως να σχεδιάσει, αποφασίσει και επιβάλλει στον διαχειριστή ή αδειούχο ΑΣΦΑ τη διαχειριστική ενέργεια υλοποίησής του. Η δε ΡΑΕ δύναται να επιβάλλει επιμέρους τροποποιήσεις στο καταρχήν πρόγραμμα ανάπτυξης του... (βλ. όμως ανωτέρω, περί μη δυνατότητας διαχειριστικής επιβολής στην ίδια τη ... περί υλοποίησης) αποκλειστικά επί συγκεκριμένων περιπτώσεων, όπως αποτελεσμάτων διαβούλευσης και συμμόρφωσης με ενωσιακά προγράμματα ανάπτυξης, όχι όμως να ασκήσει στη θέση της ... την επιχειρηματική δραστηριότητα της τελευταίας στο πλαίσιο του αναπτυξιακού και επενδυτικού της προγράμματος, να προβεί σε διαχειριστικές ενέργειες σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος αυτού, να σχεδιάσει το τελευταίο και να αναιρέσει ή να επιβάλει επενδυτική στρατηγική στη ... ούτε να ασκήσει επενδυτική διαχείριση επί της ..., πολλώ δε μάλλον να επιβάλει ανάθεση, τρόπο ανάθεσης και πρόσωπα στα οποία ανατίθενται οι συμβάσεις της ... και να ελέγξει τη διαδικασία και εν γένει όρους ανάθεσης και υλοποίησης αυτών.

18. Επειδή, επομένως και συνεπεία όλων των ανωτέρω σκέψεων, βλ. ανωτέρω και σκ. 10 και 12, η ... δεν προκύπτει πως δραστηριοποιείται στην οικεία αγορά υπό οιοδήποτε ουσιωδώς διαφορετικό καθεστώς σε σχέση με τους λοιπούς δυνητικούς και αληθώς ήδη δραστηριοποιούμενους ούτε επιφυλάσσονται υπέρ αυτής προνόμια και εξαιρετικοί κανόνες ή ειδικό προστατευτικό καθεστώς ούτε ενασκεί δημόσια εξουσία, πέραν των κατά νόμο απονεμόμενων ούτως ή άλλως σε κάθε διαχειριστή καθηκόντων υπό την αρμόδια εποπτεία της ΡΑΕ ούτε απολαμβάνει ωφελειών σε σχέση με τους λοιπούς δραστηριοποιούμενους, των οποίων άλλωστε τα έργα, όπως και της ..., βλ. ανωτέρω, ομοίως αναγνωρίζονται ως δημόσιας ωφελείας. Επομένως, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος και ύστερα από τις προηγούμενες σκέψεις, ουδόλως προκύπτει ότι η ... ούτε οιοσδήποτε άλλος δραστηριοποιούμενος στην αγορά ΑΣΦΑ υπόκειται σε δεσπόζουσα επιρροή του δημοσίου ή εν γένει αναθέτουσας αρχής ούτε δύναται να εξομοιωθεί με τέτοια, η αποκλειστικά ρυθμιστικού χαρακτήρα και απορρέουσα από το

ενωσιακό κλαδικό δίκαιο, αρμοδιότητα της ΡΑΕ ούτε όμως, υφίσταται οιαδήποτε ουσιώδης διαφορετική μεταχείριση μεταξύ ... και λοιπών δραστηριοποιούμενων στην αγορά, πολλώ δε μάλλον και κατόπιν της πώλησης της πλειοψηφίας των μετοχών της ... και λήξης της κατ' άρ. 63^A Ν. 4001/2011 εξαίρεσης της από τους κανόνες των άρ. 61-63 Ν. 4001/2011 και των λοιπών μετ' αυτών συνδεδεμένων διατάξεων περί ρύθμισης, λειτουργίας και εποπτείας. Άρα, οι αιτιάσεις του προσφεύγοντος περί υπαγωγής της ..., στην κατ' άρ. 224 παρ. 2 Ν. 4412/2016 έννοια της «δημόσιας επιχείρησης», λόγω δεσπόζουσας επιρροής του (ελληνικού) δημοσίου και δη, δια των ρυθμιστικών αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ, είναι απορριπτέες.

19. Επειδή, περαιτέρω, ο προσφεύγων δια του υπομνήματος του, προβάλλει επιχειρήματα περί χαρακτήρα της ... ως «δημόσιας επιχείρησης», λόγω του ότι η μετοχική δομή της εταιρείας) έχει ως εξής ... (54%), ...(18%), ... (18%) και ... (10%), προβάλλοντας για την πρώτη, ήτοι την εταιρεία ..., αυτή είναι μια ιταλική εταιρεία ενεργειακών υποδομών, αρχικά θυγατρική της ιταλικής εταιρείας ενέργειας ..., της οποίας πλέον ο μεγαλύτερος μέτοχος είναι η ..., μια εταιρεία χαρτοφυλακίου που ελέγχεται από το ιταλικό κράτος και τη δεύτερη, ήτοι την εταιρεία ... που ανήκει στον αντίστοιχο όμιλο, ότι το βελγικό κράτος κατέχει χρυσή μετοχή προκειμένου να εξασφαλίσει την ενεργειακή πολιτική του βελγικού ομοσπονδιακού κράτους και εκπροσωπείται στην εταιρεία από τον υπουργό Οικονομικών, συνδυάζοντας δε τα ανωτέρω και με την κατοχή του 34% των μετοχών της ... από το Ελληνικό Δημόσιο. Πλην όμως, όπως ορίζει το άρ. 2 παρ. 1 περ. α' Ν. 4412/2016 «ως «αναθέτουσες αρχές» νοούνται το κράτος, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή οι ενώσεις μιας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου και οι αναθέτουσες αρχές « ενώ κατ' άρ. 223 παρ. 1 Ν. 4412/2016 «1. Για τους σκοπούς του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 222 έως 338) ως αναθέτουσες αρχές νοούνται το κράτος, οι αρχές περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου και οι ενώσεις μιας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.». Πλην όμως, οι μέτοχοι των

μετόχων της πλέον μεγαλομετόχου της δεν υπάγονται σε καμία από τις ανωτέρω κατηγορίες φορέων που συγκροτούν την έννοια της «αναθέτουσας αρχής», καθώς άλλωστε, ο Ν. 4412/2016 αναφερόμενος όχι σε «κράτη», αλλά «[σ]το κράτος», δεδομένου ότι συνιστά τυπικό νόμο της Ελληνικής Δημοκρατίας, αναφέρεται στο Ελληνικό Δημόσιο, ήτοι το νομικό πρόσωπο του Κράτους κατά την ελληνική νομοθεσία και όχι τα τυχόν αλλοδαπά κράτη μέλη, είτε είναι κράτη-μέλη της ΕΕ είτε όχι. Ούτε είναι δυνατόν να συνδυαστεί το έμμεσο ποσοστό ελέγχου δημοσίων φορέων από τρεις διαφορετικές χώρες (σημειωτέον, δε ότι ακόμη και με πολλαπλασιασμό του ποσοστού που επικαλείται ο προσφεύγων πως ελέγχει κάθε δημόσιο επί επιμέρους μέλους της κοινοπραξίας επί της συμμετοχής του κάθε μέλους σε αυτή και επί της συμμετοχής της κοινοπραξίας στο κεφάλαιο της ..., ουδόλως προκύπτει πλειοψηφικός έλεγχος της ... από οιονδήποτε επιμέρους φορέα με ιδιότητα αναθέτουσας αρχής), ώστε να προκύψει υπαγωγή της ... σε δεσπύζουσα επιρροή από αναθέτουσα αρχή, αφού δεν νοείται τέτοια συλλογική επιρροή εκ διακριτών φορέων από διαφορετικά κράτη και από διαφορετικές αρχές υπαγόμενες σε διαφορετικό δημόσιο η κάθε μία. Άλλωστε, κατ' άρ. 224 παρ. 2 Ν. 4412/2016, το κριτήριο διάγνωσης αν μια επιχείρηση είναι «δημόσια», ανάγεται στο αν οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ασκούν δεσπύζουσα επιρροή, μεταξύ άλλων κατέχοντας την πλειοψηφία κεφαλαίου ή ελέγχοντας την πλειοψηφία των ψήφων ή διορίζοντας την πλειοψηφία των μελών του διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου της τελευταίας. Εν προκειμένω, ουδεμία αναθέτουσα αρχή διαθέτει οιαδήποτε σχετική επιρροή (η οποία προφανώς, δεν δύναται να λάβει χώρα δια συναρθροίσεως ποσοστών έμμεσης συμμετοχής, δια αθροισμάτων γινομένων επί αυτοτελών πολλαπλασιασμών επιμέρους συμμετοχών σε αλυσίδα επιχειρήσεων, η οποία αλυσίδα καταλήγει σε διαφορετικές ακόμη και σε τυχόν αναθέτουσας, η επιρροή της καθεμίας επί της υπό κρίση επιχείρησης, ουδόλως είναι δεσπύζουσα), συμμετοχή ή δυνατότητα επί της ... που συνιστά και το αντικείμενο διάγνωσης περί του αν συνιστά ή όχι δημόσια επιχείρηση, ενώ ούτε καν η μεγαλομέτοχος της ..., ...συνιστά δημόσια επιχείρηση υπό δεσπύζουσα επιρροή ή πλειοψηφικό έλεγχο κάποιας

αναθέτουσας αρχής. Περαιτέρω, η χρυσή μετοχή του ... Δημοσίου επί της ... συνίσταται απλά στη δυνατότητα αρνησικυρίας επί τυχόν πώλησης εθνικών υποδομών που διακινδυνεύουν την ενεργειακή ασφάλεια και συμφέροντα του Βελγίου και δεν έχουν καμία σχέση με επενδύσεις σε άλλες χώρες, όπως η συμμετοχή στη ..., ενώ η ... ελέγχει μόνο του 31,4% του μετοχικού κεφαλαίου της ... (στοιχεία Απριλίου 2022, <https://www..../>), περαιτέρω δε, η ... (που είναι άλλη από τη ...) ελέγχεται κατά 59,1% από την ... (τρέχοντα δημοσιευμένα στοιχεία https://www....), που συνιστά τραπεζικό ίδρυμα (υπό τον πλειοψηφικό έλεγχο του ιταλικού δημοσίου), η έμμεση επίπτωση του ελέγχου του οποίου (τραπεζικού ιδρύματος) επί κατά σειρά της ..., ..., ... και εν τέλει επί της ... ($59,1\% \cdot 31,4\% \cdot 54\% \cdot 66\%$) δεν υπερβαίνει το 6,61%. Τα ανωτέρω, επιπλέον του ότι, όπως προαναφέρθηκε, ήδη πριν την απόκτηση των μετοχών της ... από τη ..., έλαβε υποχρεωτικά κατά νόμο, ο ειδικώς προβλεπόμενος εκ του οικείου ενωσιακού κλαδικού πλαισίου κανόνων, έλεγχος πιστοποίησης και αδειοδότησης δραστηριοποίησης επί της αποκτούσας ως άνω κοινοπραξίας, έλεγχος που διενεργείται επί της κατ' άρ. 9 Οδηγίας 2009/73/EK και κατά τον Κανονισμό (ΕΚ) 715/2009, ανεξαρτησίας των οικείων διαχειριστών. Άρα, οι αιτιάσεις του προσφεύγοντος περί υπαγωγής της ... στην έννοια της δημόσιας επιχείρησης, λόγω των συμμετοχών επί της μεγαλομετόχου της, είναι απορριπτέες.

20. Επειδή περαιτέρω, η ... δεν συνιστά προφανώς αναθέτουσα αρχή, αφού δεν υπάγεται σε αυτές που ως τέτοιες ορίζονται στο άρ. 2 παρ. 1 περ. α' υποπερ. α' και άρ. 223 του νόμου 4412/2016, καθώς δεν συνιστά ούτε κράτος, αρχή τοπικής αυτοδιοίκησης ή «οργανισμό δημοσίου δικαίου» κατ' άρ. 2 παρ. 1 περ. 4 Ν. 4412/2016, δεδομένου ότι, όπως προεκτέθηκε, δεν χρηματοδοτείται κατά το μεγαλύτερο μέρος της ούτε πλέον του ημίσιος των μελών του διοικητικού ή διευθυντικού ή εποπτικού συμβουλίου της διορίζεται από κρατικές αρχές, αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή οργανισμούς δημοσίου δικαίου (βλ. και ανωτέρω, περί ρυθμιστικού και οριακής φύσεως, ελέγχου στο εποπτικό συμβούλιο). Ούτε υπόκειται η διαχείρισή της σε έλεγχο από τέτοιους φορείς, παρά μόνο υπόκειται, βλ. αναλυτικά ανωτέρω, σε εκ των προτέρων

καθορισμένου πλαισίου, υποκείμενο σε συγκεκριμένες προϋποθέσεις, περιοριζόμενο σε συγκεκριμένα αντικείμενα και οριακής, ως και ελεγκτικής της τήρησης κανόνων του εθνικού και ενωσιακού δικαίου και υποχρεώσεων επί των διαχειριστικών της καθηκόντων, ρυθμιστικό έλεγχο και εποπτεία. Τούτο δε, βάσει των κείμενων ενωσιακών κλαδικών ρυθμιστικών κανόνων, από την κατά τούτο αρμόδια ρυθμιστική αρχή και ενώ ο έλεγχος αυτός πάντως δεν εκτείνεται στην εν γένει επιχειρηματική δραστηριοποίηση της ..., αλλά στα ανωτέρω, ορισμένα πλαίσια, στα οποία εξαντλείται η οικεία ρυθμιστική αρμοδιότητα, όπως άλλωστε, ορίζει το ενωσιακό κλαδικό πλαίσιο κανόνων. Περαιτέρω δε, σε συμφωνία με το ίδιο πλαίσιο, κατοχυρώνεται βάσει των κανόνων και διαδικασιών της ενωσιακής και εθνικής κλαδικής νομοθεσίας, η ανεξαρτησία της στην άσκηση των διαχειριστικών της καθηκόντων. Άλλωστε, η δραστηριοποίηση της ... δεν έχει τυχόν απλώς κοινωφελή χαρακτήρα, αλλά η εκ μέρους της επιτέλεση των καθηκόντων της και η άσκηση της δραστηριότητας επί του... είναι επιχειρηματικής και εμπορικής και βιομηχανικής φύσεως. Επομένως, ελλείπουν τα απαραίτητα να συντρέχουν σωρευτικά, στοιχεία α' και γ' της περ. 4, παρ. 1, άρ. 2 Ν. 4412/2016, ώστε να υπαχθεί η ..., οργανισμός δημοσίου δικαίου. Τούτο, ενώ όπως προεκτέθηκε δεν συνιστά ούτε «δημόσια επιχείρηση», υπό την έννοια και τις προϋποθέσεις κατάφασης της έννοιας κατά τον ίδιο νόμο, δεδομένου ότι ήδη κατά τον χρόνο εκκίνησης της νυν διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης, συνιστά ανώνυμη εμπορική εταιρεία, το μετοχικό κεφάλαιο της οποίας ανήκει κατά πλειοψηφία σε ιδιώτες, χωρίς το ελληνικό (ή άλλο) Δημόσιο να κατέχει τυχόν αυξημένα δικαιώματα ελέγχου και χωρίς να ορίζει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου της επιχείρησης (βλ. ανωτέρω), παρά (το ελληνικό δημόσιο) μειοψηφικό μέρος αυτών ούτε εν γένει η ... υπόκειται σε δεσπύζουσα επιρροή του ελληνικού δημοσίου, της ΡΑΕ ή οιασδήποτε αναθέτουσας αρχής, εθνικής ή μη (ομοίως βλ. ανωτέρω).

21. Επειδή, επομένως, αφού ο χαρακτήρας του δικαιώματος της ... τόσο εν γένει, όσο και επί της επιμέρους υποδομής που αφορά η νυν υπό ανάθεση σύμβαση, δεν είναι ειδικός ή αποκλειστικός υπό την έννοια του άρ.

224 παρ. 3 Ν. 4412/2016 και συγχρόνως η ... δεν συνιστά ούτε αναθέτουσα αρχή ούτε, πλέον και κατά το νυν κρίσιμο χρόνο, δημόσια επιχείρηση, δεν πληρούται καμία εκ των εναλλακτικών προϋποθέσεων του άρ. 224 παρ. 1 Ν. 4412/2016 και άρα, η ... δεν φέρει ιδιότητα «αναθέτοντος φορέα» κατά την έννοια της τελευταίας αυτής διάταξης. Συνεπώς, η προκηρυχθείσα εκ της ... διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης δεν υπάγεται στο Ν. 4412/2016 ούτε οι εξ αυτής αναφερόμενες διαφορές υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV Ν. 4412/2016 και άρα και στην αρμοδιότητα της ΕΑΔΗΣΥ.

22. Επειδή, συνεπεία των ανωτέρω, η διαφορά δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα της ΕΑΔΗΣΥ και το πεδίο εν γένει εφαρμογής του Βιβλίου IV Ν. 4412/2016. Συνεπώς, αναρμοδίως και εν γένει απαράδεκτως ασκείται η προσφυγή, η οποία είναι ούτως απορριπτέα και αυτό ανεξαρτήτως, λοιπών προβαλλόμενων εκ της ..., αιτιάσεων περί επιπλέον βάσεων απαραδέκτου της προσφυγής. Σημειωτέον δε, ότι τα ανωτέρω ισχύουν ανεξαρτήτως παραδεκτού και εμπροθέσμου των Απόψεων της ..., καθώς το ζήτημα της αρμοδιότητας της ΕΑΔΗΣΥ και του παραδεκτού της προσφυγής είναι ούτως ή άλλως, αυτεπαγγέλτως εξεταστέο, ενώ πάντως, οι Απόψεις της ... κοινοποιήθηκαν στον προσφεύγοντα, ο οποίος αντέκρουσε δια υπομνήματος που κατά τα ανωτέρω ελήφθη υπόψη κατά την εξέταση της προσφυγής του, περαιτέρω δε, αμφότεροι οι διάδικοι και προς ικανοποίηση αιτήματος του προσφεύγοντα, κλήθηκαν προς ακρόαση ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ, κατ' άρ. 365 παρ. 4 Ν. 4412/2016 και με τήρηση της οικείας πενθήμερης προς τούτο προθεσμίας, αμφότεροι δε παρέστησαν και ανέπτυξαν προφορικά τους ισχυρισμούς τους.

23. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να καταπέσει το παράβολο, ως προς το ποσό των 600 ευρώ, βλ. σκ. 1, να επιστραφεί δε κατά το υπόλοιπο μέρος του, κατά το οποίο κατεβλήθη αχρεωστήτως, ήτοι κατά 1.555,00 ευρώ.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου κατά το ποσό των 600,00 ευρώ και την επιστροφή του, ως αχρεωστήτως καταβληθέντος κατά το λοιπό μέρος αυτού, ήτοι κατά 1.555,00 ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 15-7-2022 και εκδόθηκε στις 4-8-2022.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΜΙΧΑΗΛ ΔΙΑΘΕΣΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΡΛΑΣ